OVIDIU VUIA

CUMINȚENIA CERULUI

SAU

DIN SINGURĂTĂȚILE LUI ANAXANDROS

— Poezii —

EDITURA CORESI 1987

OVIDIU VUIA

CUMINȚENIA CERULUI

SAU

DIN SINGURĂTĂȚILE LUI ANAXANDROS

— Poezii -

EDITURA CORESI 1987

Toate drepturile de reproducere şi de traducere rezervate pentru toate ţările, Copyright EDITURA CORESI.

Motto : Sufletul omului este un izvor. Solitudinea este fântâna în care apele sale se unesc pentru a deveni mai mari.

Anaxandros, de V. Pârvan.

PREDOSLOVIE ÎN GRAIUL CUCERNIC AL INIMII.

Poeziile de faţă reprezintă cărarea pe care s'a ridicat un suflet din bezna infernului la zenitul mântuirii paradisului, după modelul lui Dante în Divina Comedie.

Un suiş pornit dintr'un punct, jos, până la fântâna luminii, sus, loc păzit de îngerii-serafi având înfăţişarea hulubilor din mozaicurile ravenate. Numai că urcuşul pe Golgota, muntele Omului, nu e făcut de Iisus sau Prometeu, deci îi lipseşte eroismul profeţiilor biblice sau al Orestiei lui Eschil, aparţine unui muritor de fiecare zi, cu izbânzile şi căderile lui, când ape curate, când stropite din sângele rănilor, încununat şi el până la capăt cu imnul Bucuriei din Simfonia a IX-a lui Beethoven cântat de întreaga omenire. Aceasta conferă laurii oricărei victorii a spiritului.

Titlul lor este Cumineenia Cerului, ceea ce duce îndată la Cumineenia Pământului, operă de Brâncuşi. Căci precum artistul a dorit să exprime toate tainele lutului primitiv într'o melodie a formei, aşa s'a trudit poetul de faţă să vieze şi dureze întru cuvânt misterele cerului şi ale lucrurilor sale ; în fond, în ambele cazuri pământul şi cerul se arată a fi corespondenţe baudelairiene ale inimii, viziuni interioare înscrise pe horebul lăuntric voiculescian.

Cerul şi reverberaţiile sale sunt mereu prezente, obsesii divine, pe limbajul artei, leitmotive. Aşa cum Al. Macedonschi implora în ceasul său ultim un pumn de trandafiri, roze ale visului, sau Baudelaire se liniştea ascultând muzică din Wagner, poetul nostru drept ultima împărtăşanie a sfântului Hieronimus, ar cere, pentru fericirea lui, patrafir pe fruntea-i obosită, un colţ de cer senin, limpede ca ochii bunului Dumnezeu.

Fiinţa sa, cioplită în marmora simţirii ca o statue antică de Phidias, a lucrat la ea tatăl Tiberiu, profesorii lui dintre care îi vin în întâmpinare D. Popovici, Ion Breazu şi marii prieteni, M. Eminescu, L. Blaga, T. Arghezi şi G. Bacovia, aşezaţi în fruntea Parnasului realizat de un Rafael modern.

Tristeţea versurilor poartă în ele cerul câmpiei arădane, nins ca o boare de azur în apa lină a Mureşului, pe străzile largi ale urbei, în grădini, în flori, în casă. Atingerea gândurilor de aurora, amiază şi crepuscul s'a transformat în cântec, determinând flautul lui Pan să sune. Prima întâlnire cu cerul a avut loc acolo unde nimic nu clinteşte ci trăieşte pentru eternitate. Şi toate celelalte, de-a-lungul destinului său însingurat, cum a trecut el prin secolul şi printre semenii săi.

Din singurătate a băut ca dintr'un pocal al regelui din Thule şi prin licoarea sfinţită a descoperit, pe urmele lui Anaxandros de V. Pârvan, esenţele armoniilor universale, pacea şi liniştile, minunile lumii. Echilibru. Euritmie.

De unde dedicaţia lui, acestui Anaxandros, elen curăţit la trup în isopul Iordanului creştin.

De unde titlul, Cumineţenia Cerului.

DISCURSUL MUZEI

Cu telegarii visului am vrut
s'alerg pe urma cântecului mut
ce-ascunde'n el dintâia taină
a paradisului de mult pierdut.
Se ţese pentru inima Fecioarei, haină
Din gândul cel plivit ca o grădină
Pe firul suav de crini lumină.
Înalt neprihănit pridvor
Al raiului interior.
În tot imperiul transcendent,
Prin ceasul devenit scadent
Am dibuit pe cer misteriosul semn,
În el să pot descoperi, altar şi lemn
Cum scot ecoul magicelor violine
Cioplite'n aurul poemelor divine.
Căci îngerul n'a fost venit
Din biblie sau din tablou
Şi nici din vreun platonic rit,
Om-steauă, intermediar erou,
Daimon,
Sublimul nemuritului eon,
Ci ca un leitmotiv de melodie,
Reverbere din fire şi simţire,
aşa m'a urmărit mereu
El-îngerul, fiinţă vie,
pe drumul greu,
ieşit din timp în veşnicie.

Am îndrăgit din toate, Mitul.

Dimensiunea-i : Infinitul.

Statuie
ce către vârful muntelui se suie,
Am încercat să'nving înnoroiatul lut
Pe calea Spiritului Pur şi Absolut.

I. POEME DE DEMULT

Cântece de început de Septembre.

Trecut-au anii ca nouri lungi pe şesuri...
(Sonet. M. Eminescu)

POEMUL NASTASIEI

Era o iarnă ca și-acum...
Atlazuri și covoare de marmură lichidă
(altar în car'se pregătea o nuntă albă.)
Hulubii și dantelele de nea
Au populat alee și firidă.
La geam micuța ne-aștepta.

Amice, îți mai aduci aminte ?
Ne aștepta micuța Nastasia
În roba ei de crinolină,
Prințesă pogorîtă dintr'un cadru pictural,
Sub bradul aprins în ochii ei albaștri
Ca și un cer mezin, rival al celui plin de aștri.
Și așteptându-ne, a adormit.
O lumânare i-a pătat
Panglica de mătase-a părului ei înoptat,
Prezența unui înger, diafană și distrată.
Într'un târziu când am sosit
ne-a'ntâmpinat cu zâmbetu-i, ostrov de nestemată.

Amice, pe-atunci în zvon interior de vis și de azur,
Iubeam cu toți pe Nastasia...
Purta în gesturi melodia
Și quintesența a tot ce-i pur
Dintr'un tablou cu flori de-April
Și'n ochi nevinovatul paradis al visurilor de copil,
În ochii adumbriți cu gene lungi, de forma undei.

Amice,
Dar astăzi, astăzi Nastasia, unde-i ?
O, Nastasia
nume-ascuns în horbote fluide
alambicat parfum, culori de lebăde albastre
o, leitmotivurile crinului care se deschide,
Eşti însăşi simbolul copilăriei noastre.

Amintire rochie de crinolină
Rămâi pe veci, închisă în al sufletelor drag tezaur,
Căci cheia lui, vai, am scăpat-o
în lacul apelor de aur,
-Poeţii îl numesc de lacul "Niciodată"-.

Amintire rochie de crinolină
Toate sunt aşadar scrum ?

Povestea'ncepe ca oricare alta :
" Era o iarnă ca şi-acum..."

Arad. 1947

Inscripţie pe marginea poemului Nastasiei.

Azi, peste atâţia ani,
cu visul mort al celor trei castani
tăiaţi la uşile copilăriei care nu mai e
-eventual ca'ntr'un muzeu un vechi salon de thé-
încep emoţionat să răsfoiesc
uitatele în raftul inimilor file...
Nu-i greu din umbre
ca'n funduri de cafele să ghicesc
că Nastasia, prima ta iubire,
purificată de-orice gânduri sumbre,
a fost infanta lui Velasquez, pictor spaniol.

Doar Ea ţi-a luminat viaţa cea deşartă ;
Împrăştiind Erinile cum îţi dădeau ocol,
Cioplea în spirit cu a meşterului daltă
Statuia idealului ce-l ai în artă.

Februarie. 1985

BIBLIOFILUL

Eşti obosit... Privirea-ţi s'a oprit
pe care ţărm al gândurilor de-abanos ?
Acum îţi odihnesc alături prietenii : condeiul
Şi rama ochelarilor miopi de os.

Nu te'nţelege nimeni, peste tomuri aplecat
Precum un pin la gura peşterei, profundă ;
Ce-ascunzi în scrisul penei tale de-un carat
Şi în clipirea grea, a genei de mătase udă ?

Miroşi a carte veche, frate-al bufniţelor mov ;
Vai, ochii tremurânzi au boala fină-a pânzelor
de malacov,
Şi visul şovăirea palului itinerar

Al unui desfrişat, mucegăit, vechi rai.
Eşti obosit : pe-o carte mâna-ţi stă, un nenufar
Deschis pe-oglinda apelor de Mai.

Cluj. Februarie. 1948

POEM

Un ciripit, un zbor uşor ca şi de fur,
La geamul sufletului nostru a bătut.
Ştergându-i ceaţa c'un brocart de-azur
Din seve din miresme şi culori ţesut.

Iubirea naşte ca cireşul din ocol,
Despovărat de amintiri şi gol.
Odată, într'o noapte, florile-l apasă
Candid şi alb beteală de mireasă.

Pe locurile unde-ai călcat cândva,
Vor creşte robele de trandafiri lila
Şi orice colţ va fi un martur cald
Al paşilor şi-al de mătasei tale fald,
Fată...

Cluj. Sfârşit de Martie. 1948

DOMNIŞOARA
-Inscripţie pe un volan-

Ţi-e trupul unduiri de cobră
Şi ochi-ţi poartă ceaţă ca o Londră
Cu lungi şi tainice Tamise.
Cândva te preumblai, în largă crinolină,
Pe-aleile cu-umbeliforme tise,
În mersu-ţi evocând o mare palidă şi lină.
În păr purtai mănunchi de soare ca un giuvaer.

Avere pentru tine aleasă,
Frumoasă şi sălbatecă prinţesă.
Astăzi te văz pe străzi de-asfalt,
Cu trup subţire şi înalt.
Ţi-e zâmbetul balet
Descris în alb şi violet.
Ţi-e părul floare desfoliată
Şi sânii mici candizi de fată,
Lunari ca o sonată.
Împrăştii'n jur parfumul unei sere
Cu cele mai curate flori,
Eşti gingaş sbor de porumbele
Pe limpezimi de aurori.

Oraşu-şi ţine-ascuns comoara
Pre nume simplu, Domnişoara.

Cluj. 1948

LORELEY

Părul tău miroase-a scorţişoare
(Abanos, fluturi, soare).
Şi zâmbetul ţi-e o livadă
Cu flori, cu ciripit, cu'n parfumat miros
Ducând în mers melancolia de naiadă
Ai cărei paşi e-un tremur suav de chiparos.

Şi vocea ta de taină (ca foşnirea unei de
mătase rochi)
E nunta raiului ce s'a împărţit în noi,
Când pe sub apa cerului din ochi
A noastre suflete deschisu-s'au ca nişte foi.

Din preajma ta, apare fiecare zi,
Ca denia unei sfinte Învieri,
Când uiţi de zilele târzii,
De tot ce-ai vrut să faci până mai ieri.

Femeie fără de iubire, n'ai mai fi o sărbă-
toare,
Nici taină, nici altar, nici nufăr.
(Nici lotus, nici miosotis floare)
Şi n'ar mai fi acei ce pentru tine sufăr :

Femee cu părul abanos şi scorţişoare.

1949

BLESTEM

Blestemul cel mai mare-asupra mea, ar fi
Dulceaţa versului să n'o pot cântări
Pe tava inimii ; să mă trezesc la camere cu
lacătul închis,
Preot desmoştenit de chivot şi de Paradis.

Să nu mai gust din clipa eternei dimineţi,
Să uit de cosmosul divinei frumuseţi,
Să n'aud lângă mine cântecele vechilor aezi
În care notele-au conturul nepătatelor zăpezi.

O, poezie, cânt măiastru
Cât cerul încă e albastru,
Cât floarea e scăldată în parfum,
Cât năzuinţele nu ni-s întrege fum,

Tu, aruncată n'ai să fii
Între pupitrele îmbătrânite şi pustii
Ca un capriciu adolescent,
Un vis de vară, azi absent ;

Tu vei rămâne fiinţă ascunsă'n mirodenii
Pe veci mireasa cântecului meu,
Din Denii,
O, Poezie.

Arad. 1949

GOBELIN DE NOVEMBRE

Azi chipul tău e mai oval şi trist ca de ogivă
Şi fiecare gest e parcă autumnala anemonă
Care se scutură ca sufletele noastre deopotrivă.
-Solemnă şi florală Antigonă.-

Din plânsul salcilor pe apele de crin,
Se nasc rotirile unui balet de-aramă.
Cine-a cântat când am plecat la clavecin
Acea obositoare, fără încheiere gamă ?

Profil suav pe un îndoliat vitraliu
O, mâinile care-au cântat, bolnave-au fost
Şi reci ca un aqvariu.

1951

INTERIOR. I

Viaţa ta e aventura de azur
A lui Watteau „ Plecarea spre Citera ",
Vapori de blond eter, ce naşte împrejur
- Din ceşti de Peking ori de Singapur -
Zeiţa viselor, fantastică, Himera.

Itinerarul tău e Odisea unui nou Ulise,
Aheul cântec despre mările mai mult furioase decât calme,
La tine'n inimă aromele s'au stors de vise,
Ca şi parfumul dintr'un trandafir zdrobit în palme.

Nu ţi-e destinul să-l petreci la fel cu ei,
Ci fugi din drumurile lor ceţoase ca un haos.
Un cer stelat s'aprindă'n drumul tău scântei,
În recile singurătăţi de mănăstiri şi naos.

Iar liniştile, tave de argint şi de smarald,
Ţi-or oferi să vezi tot globul prin oglinda unor cubi,
De vor veni la streşinile sufletului tău
Să ciugulească din azurul ce-a crescut în tine, albi hulubi.

HORTENSIA

Pictură în alb de Berthe Morisot.

Cadenţe aurii pe un vitraliu de cristal
Foşnire-a mărilor de albe robe :
Sentenţios sfârşitul palidului bal
L-anunţă marşul metalicelor tobe.

Luminile de policandre-s spre sfârşit
Şi umbrele devin, ca sfinţii bizantini, tot mai ovale.
Mirosul buzelor de trandafiri nuntit,
Reci, fumegă'n oglinzile înargintatelor pahare.

Ni-s ochii opăriţi ca de leşie,
Mai palidă ţi-e faţa ca un crin
Şi fruntea ca de plumb mai grea.

Aurora curge pe grădina ruginie,
Parcă şi ceru-ar fi stropit cu vin.
- Cât de duioasă-ai fost în alb, iubita mea.
1951

CÂNTEC PENTRU LIBERTATEA NOASTRĂ

Miros proaspăt de flori pe străzi de asfalt
Mă poartă spre plaiuri, ca pe-un zbor de canar,
Ce bine-i să fii liber şi hoinar
Şi să te simţi, ca cerul mai înalt.

Pentru a cui sfârşit, pentru a cui mormânt
S'a pregătit din nou un cenuşiu linţoliu ?
Parcă-i destinul nostr-un geam deschis în vânt,
De care-atârnă draperii de doliu.

Suntem mai ferecaţi decât în lanţuri
Unui stăpân bolnav de Crimă şi Orgoliu ;
Dar nu va fi mai mult destinul nostru-un geam
deschis în vânt,
De care-atârnă draperii de doliu.

Auzi glasul mocnind sub copite de husari,
Auzi bătăile sufletului nostru, Rebelul,
Amicul meu iubit,
În curând vom fi liberi şi hoinari
Şi ne vom putea simţi mai înalţi decât cerul.

Iulie. 1953

INTERIOR II

Perdele lungi şi visătoare de satin
Al rochilor ce-au sărutat cândva
Statuia sânilor sculptaţi în crin.
Departe'n apele din lac, crepusculu-i lila.

Parfumuri dulci se nasc din fiecare fald,
Cum mângâie oglinzile de abanos ;
La tine aici e trist şi cald.
Auzi, la geamul tău rotirile-au căzut de-albatros.

Eşti părăsit, căci nu mai eşti la modă,
Un arlechin de şoareci ros :
Cine'nţelege umila ta odă,
Asemenea vieţii lui Iisus Christos ?

Din mâna ta slăbită s'a rostogolit inelul de logodnă,
Odată cu rotirile de albatros.

1953

MELANCOLIE DE ALBRECHT DURER

Septembrie senin, ca o simfonie în roz,
Atâta albastru îţi oboseşte şi ochii :
Iubita mea eşti mai palidă azi şi mersul ţi-e mai majestuos,
Tăinuit de satinul tomnaticei rochii.

O robă în negru de tul,
Grădini parfumate de-olive
În care suferindul crepuscul
Apune'n umbra floralelor ogive.

Tristeţile le simţi mai multe, mai vii
Şi drumul spinos e şi crâncen.
Cât de bine Cristoase ar fi,
Să ştim să mai plângem. Să plângem.

Iubita mea plăpândă, ascultă clopotele cum bat
Wagneriene cântece, mări furioase, ropote,
Ori alte cântece de orgi ale lui Bach
O, zgomotul alămurilor car'se roagă, clopote.

Frate, în voi de ce e-atâta durere,
Parcă în vine v'ar curge nu sânge, ci fiere ;
Şi e atât de liniştit acest început de Septembre
Ca un sfios, cucernic, miserere.

De-aceea mă doare cumplit seninul, simfonie în roz,
Cu-albastrul acesta ce-ţi oboseşte ochii.

Iubita mea,
De ce ai fi mai palidă azi şi ţi-ar fi mersul mai majestuos,
Tăinuit de satinul tomnaticei rochii ?

Sept. 1953

AVE MARIA

... arama şi piatra şi orice orânduire exterioară sunt de scurtă durată, faţă de un nepătruns cântec al inimii.
(Th. Carlyle)

Atâta mă doare albastrul acesta al cerului, ca o rană
Săpată adânc în inimi de-o fiinţă mică şi rea ...
O, de n'aş avea inimă, cât de bine ar fi,
Fecioara mea dragă, Fecioara mea.

Tristeţile s'au limpezit şi dor,
- Cele dintâi miresme dintr'un crâng -
O, de n'aş fi avut inimă, poate
Aş fi uitat de mult să plâng. Să plâng.

Te-am întâlnit azi suavă ca un cântec,
Fiică a luminilor de peruzea ;
Dă-mi mâna ta mai rece ca umbrele lunii,
Fecioara mea dragă, Fecioara mea.

1954

CATREN

Mi-e dor de suflarea ta caldă,
Iubita mea fată,
De ochii profunzi : melancolice
Sclipiri de agată.

Îţi mai aduci aminte de plimbarea
Din curtea lui Septembre, senină şi curată ?
în jurul nostru vântul răscolea marea
de frunze, vecernie brumată.

Şi tu erai atât de tristă, iubita mea,
Şi buzele ţi-erau mai reci ca apele de toamnă ;
În rochia de culoarea cerului de peruzea
Sânii tăi împrăştiau miroase de viţă şi de coarnă.

Din suflet, ca dintr'un fierbinte ceainic
Se naşte suvenirul, pisc, însingurat, golaş.
E-atât de mult de-atuncia de când tainic
Ne-am despărţit la marginea acelui vechi oraş.

Şi zâmbetul tău trist
M'a urmărit până departe tare ;
Un zbor de pasăre rănită,
Ca cel mai trist şi rece cânt de jale.
Tu, fata mea iubită.

1954

POEM DE DRAGOSTE INSPIRAT DE CÂNTAREA CÂNTĂRILOR

Ce priviţi la Sulamita, ca la hora din Mahanaim ?
(Cântarea Cântărilor)

Orientală ca cetatea vechiului Ninive
Te oglindeşti în platoşă de cavaler.
O, trupul ţi l-ai uns cu untdelemnul din olive,
Să ai mirosul sfânt de naos şi de cer.

Să-ţi ducem jertfe de altar şi templu, noi venim,
Atât belşug din inimă pornit-a.
Ţi-e mersul unduiri ca hora din Mahanaim
Mai mândră ca un cântec, Sulamita.

În părul tău umbrit e prea multă lumină.
L-ai îmbăiat în apele izvoarelor din noapte.
Ţi-s sânii mici, răcoritori ca o grădină
Unde mustesc aromele târzii de fructe coapte.

Culoarea ochilor, ocean de peruzea,
Sunt dureroşi, atât de trişti şi visători.
Molatecă ţi-e coapsa, vai mireasa mea,
Ca un culcuş de gingaşe privighetori.

O adiere-a cedrilor de vechi Liban,
Îţi simt apropiata ta suflare,
Căci te-am visat aşa precum pe un liman
Acei ce rătăcesc pe mare.

Noi nu ne vom mai despărţi dar, niciodată,
Din toate tu eşti astăzi, eşti iubita,

Vieţii visurilor de safir şi-agată,
Mai mândră ca un cântec, Sulamita.

Sept. 1954

MONOCORDĂ

- Monosilab trist -

Era o toamnă când ne-am despărţit, tristă.
Tu semănai, palidă ca un crin,
Cu-o simfonie de Grieg, tristă.
Şi crepusculul la fel era, mai palid ca un crin.

Şi triste-erau miresmele din părul tău
C'ale grădinilor de crizanteme roz ;
Şi-atât de arămiu era părul tău,
Răsfrânt peste satinul rochiei, roz.

Sărutul tău mai rece ca marmora
Avea miros de proaspete petunii.
Tu toată erai mai rece ca marmora
Şi mai proaspătă ca proaspetele petunii.

Şi ochii senini ca un cer de Septembre
M'au urmărit până departe, trist.
Era aşa de melancolic acest început de Septembre
Şi-atât de trist !

Un mormânt presărat cu buchete de crin,
A rămas iubirea noastră tristă.
La despărţire semănai, palidă ca un crin,
Cu-o simfonie de Grieg, tristă.

Tristă.

Roman. 1954

RECENZII

Grădina noastră publică e un Fontainebleau
Crâmpei de paradis, proaspăt şi divin,
Volane risipite pe havuzuri sinelii,
Rotiri şi muzică de muselin.

Castanii şi-au aprins opaiţele de catifea
În apele cu strălucitul smalţ ;
Departe-aceeaşi caterincă veche'ncepe a cânta
Un de demult, romantic valţ.

Erai atâta de frumoasă pe atunci,
Un vis în alb. Un vis.
Îmi amintesc, purtai la piept înconjurată cu dantele
O floare de narcis.

Azi alte parfumuri nasc din flori ca un balsam
Din dansul nudului vreunei mitice Euridice
Sau poate-al unui voluptos Cezanne.
...Pe-aproape foşneşte Suvenirul ca Bunul Dumnezeu al lui Maria Rilke.

Cluj. 1954

RITM ŞI BEŢIE

Din undele înrouratului şi proaspăt vin
Se deapănă sub cerul lunii violete,
În rozul viselor de crêpe-de-Chine
Un dans al celor mai ameţitoare piruete.

Inelul rece cu petece de agată,
Mai mângâie conturul sânilor micuţi şi visători:
Sunt melodii de pe romantice viori,
Pentru azurul tău de fată.

Din părul cel roşcat ca porţile de-aramă
În parcurile toamnelor pustii,
Se scurg miresmele de tot târzii

Mai coapte decât strugurii în cramă.
Ca astăzi, niciodată crepusculul n'a fost mai blând.
- De când te caut, o, cântec de dragoste, de când!

1954

LUMINILE PRIMĂVERII

Ce proaspătă-i primăvara asta,
Floral şi pur concert;
O, niciodată nu ţi-am simţit mai apoape
Ca astăzi, trupul tău feciorelnic şi svelt.

Foşnirea rochiei tale de tul
Parcă-i răpită din cerul lunii Mai;
Cât de înmiresmat e părul tău azi,
Ca un primăvăratec plai. Ca un plai.

Sunt umerii tăi albi şi sânii
Ce tremură un danţ în alb;
Panglicile foilor şi crinii
Se roagă în alb. În alb.

Sunt ape în ochii tăi
Şi lumini de bazalt infinit şi inert;
O, niciodată nu ţi-am simţit mai aproape
Ca astăzi, trupul tău feciorelnic şi svelt.

Cluj. Aprilie. 1954

CANTILENĂ

De când te caut, cântecul meu drag;
Tu nu simţi, liniştit ca boarea melancolicelor seri,
Tot visul meu spre tine palpitând,
Altar al celor mai crude primăveri?

Dă-mi mâna ta, ramură ruptă din razele lunii,
Părul tău miroase proaspăt ca trandafirii;
Sveltă şi nemişcată columnă de bazalt,
Pari o statuie a nefirii.

Tu nu ştii că de când ne-am despărţit,
Cum au trecut de-atuncea zilele, un lung şirag,
În inimă avar te-am zăvorît
Ca pe un cântec melancolic şi drag.

Ca pe un cântec melancolic şi drag...

Cluj.1955

TRISTEȚE DE TOAMNĂ

Culori arămii se scutură pe crengi,
Covoare arămii se termină departe;
Foșnirea rochiei tale sună duios
Și melancolic: file de carte.

E-atâta tristețe în toamna aceasta
Și cerul albastru, un frate bolnav,
Ne-apasă pe umeri și inimi,
Nesfârșit și grav.

Voi culege pentru dragostea noastră
Ultimile flori târzii;
Îți poți face din ape, oglindă,
Numai dacă desfaci trena frunzelor ruginii.

Uite crepusculul, violet imperiu,
Nuanțe mohorâte și noi;
Să ne oprim pe banca de sub paltinul sur,
Silueta lui va plânge cu noi.

Cluj. 1955

DECLARAȚIE

Ai intrat în viața mea ca o romanță
Cântată sub balcoane de un cavaler.
Era atâta lumină'n părul tău
Și-atâta cer.

Totul creștea tainic în jurul nostru,
Ca'ntr'o catedrală de pe vremea celtă.
Erai oglinda apelor albastre,
Naiadă feciorelnică și sveltă.

Te-am căutat așa de mult, iubito,
Dă-mi mâna și să fii a mea.
Crepusculul pudrează cu senin grădina,
Copacii's ninși cu-argint de peruzea.

De vină sânt că nu te-am înțeles
Și'n cântece când am crezut,
De am uitat că nu ești vai, mai mult
Decât un vis deșart, de lut.

1957

SEPTEMBRE

Septembre, simfonie compusă'n azur,
Coviltir lăsat peste târgul liniştit.
Tăcerile astăzi mai grave şi vii
Le simţi cum îţi curg până în miezul sufletului,
Asemenea unei leşii.

Privirile's mai brumate de lacrimi
Şi toate lucrurile mai încete.
Copacii au început să'ngălbenească
În grădinile prăfuitelor boschete.

M'ai urmărit din poartă până m'am pierdut departe,
În inimă-mi cântau acorduri reci, funebre.
Eram aşa de singur, părăsit, o, mamă,
Şi'n jur tăcerile iluminatului Septembre !

Cluj. Septembrie. 1957

NOCTURNĂ
Pt. Maja 1958

Seară târzie de August,
Râul pare un şal rubiniu
Peste care joacă sălciile viorii ;
Vino, să ne scăldăm mâinile'n seninul clar
Şi din razele lunii să ne facem aurite colivii.

Fructele au miroase de cer şi mirt.

În părul tău, voaluri peste umeri risipit,
Noaptea s'a ascuns cu tot întunericul ei.
Pe-alei paşii noştri sună grei
Ca nişte pietre căzute în ape.

Liniştile-s mătăsuri vişinii,
Horbote, argint de damasc topit.
De undeva naşte zborul păsărilor târzii
Şi se pierde peste oraşul adormit.

În curând tot visul va lua sfârşit.

GÂND INTIM

Femei îndoliate, pe un vitraliu luminos,
Nu-L aşteptaţi, Iisus n'are să mai coboare
niciodată printre noi.
Sub lacrimile noastre-otrăvite se-ofileşte
totul, în grădini, pe ramuri, în flori.

În parc e-o linişte bogată,
Copacii goi par columne fără sfârşit
Care se'ntind până dincolo de zări.
Se va face primăvară iar.

Vino la pieptu-mi s'ascultăm,
Domniţă cu chipul pal şi auster,
Cum creşte cumineenia cerului
În grădini, pe ramuri, în flori.

Să nu uităm,
Iisus n'are să mai coboare
niciodată printre noi !

Martie. 1959

SONET ALB

Melancolia ne curge prin vine
Cu mireasma întârziatelor petunii.
Chipul ţi s'a făcut mai oval,
În oglinda apelor mucegăite.

Inelul de logodnă a căzut
Din mâna palidă, osoasă,
Iubirile toate s'au stins,
Aburul nopţii le şterge pe toate.

Cât erai atunci de frumoasă !
Bogat, azurul curgea ca lava,
În apele ce ne ajungeau la glezne.

...Ci din cercurile întunecatelor bezne
O lumină va veni şi pentru noi
Pentru inima, chiar inima noastră.

T.V. şi O.V.

SIMFONIE ÎN VERDE

Apele calme-s oglinzi
În care sălciile par columne zidite din porfir...
Poveştile nasc pe-aproape,
Sub coviltirul apusului de Septembre...
O frunză răsfrânge apele'n cercuri,
C'atâta mişcă aici.
Nu tulbura oglinzile,
Ca să nu spargi visele de cleştar...
Prezenţele diafane le simţi
Cu paşi uşori intrându-ţi în suflet.
Ospăţul va începe curând,
Sub cearcănul vânăt al orizontului.
Ca să nu mori sugrumat de-otrava miresmelor,
Lasă uşile şi geamurile deschise.
La noapte florile vor creşte mai înalte decât trupul tău,
Şi lacrimile vor adăpa izvoarele secătuite.
Nu aştepta mângâieri care nu vor mai veni
Şi iubiri care s'au ofilit
Odată cu adolescenţa ta...

1961

CÂNTECUL FACERII

Tristeţea curge'n mine ca o pulbere întunecată,
Căci timpul pe de-a'ntregul de acum e ros.
Trecutul tot îi mort.
Un vânt cernit, un ram de chiparos.

Sub ochii vineţi de nesomn
Aleargă ciutele fantasmelor liliachii,
Prelungi şi visătoare siluete,
Mireasa sufletelor purpurii.

Dă-mi mâna la poarta acestui răsărit
Să fim noi primii,
Poate'ntr'o zi sub paşii noştri
Vor creşte fragedele flori ale luminii.

1965

RĂTĂCIRI

Credinţa mea era un cer senin
Care-şi întindea azurul spre tine
Şi te căuta.
Dar tu unde erai ?
Nu simţeai toată mireasma inimii
Aburind caldă sevă de primăvară,
înspre tine, Viaţă ?
Vinete sunt zorii acestei dimineţi
Şi rece sărutul ei de rouă...
Luminile ne-aşteaptă, trepte
sculptate'n piatră nouă.

În fântâni apele răsfrâng un chip
Ars de dor...
Liniştile, fire prelungi de orgi vegetale,
Se scutur lângă paşii singurătăţii, privighetori
mute.

Ciutele adulmecă izvoarele de mir
- Coclauri de sineală - ...
Dincolo de pădurile de bazalt
Săgeţile au ucis orice zbor...

1965

CĂTRE SOARTĂ

Ştii cât sunt de singur şi părăsit ;
Ca Eriniile mă bat, păsările negre, harpiile,
Gândurile şi aducerile aminte toate.
O, Doamne,
Unora le-ai umplut inima ca pe o cupă
cu mierea dulce a iubirii ;
Altora le-ai dat azurul cerului şi mării,
Plăcerea de a trăi.
Multora le-ai împodobit alcovul
cu miresmele cărnii încinse pe grătarul patimii
viorii,
paturi pe stâlpi sculptaţi în trunchiul florilor
exotice
de hiacinţi şi Marihuana,
Fericirea împlinirilor albastre, visuri colorate,
Tablouri tahitiene de Gauguin.

Mie, mie nu mi-ai dat
Nici darul de a mă apropia de oameni,

semenii mei iubiţi...
În piept mi-ai pus o inimă bogată de Samaritean
dar ea zace precum mărgăritarele
în subteranele întunecatelor oceane.

Zadarnice îmi sânt tânguielile şi vane.

Oare voi găsi mâinile şi buzele
să-mi sărute sufletul odat,
Asemenea credinciosului, icoana din altar ?
Singurătate, deschide geamurile şi lasă să pătrundă
Apele crepusculului întârziat
Şi fluxul lunii, sicomorul alb de var.

Oct. 1961 - August 1983

II. CÂNTECE DIN EXIL.

De pe plaiu'nstrăinării
Unde zac şi simt că mor
De amarul disperării
Şi de-al ţării mele dor
(Bălcescu murind. V. Alecsandri)

Eu sunt un om fără de ţară,
Un strop de foc purtat de vânt,
Un rob răsleţ scăpat din fiară,
Cel mai sărac de pe pământ.
(Fără ţară. Oct. Goga).

CÂNTEC DIN EXIL.

Cerul s'a'nchegat ca de leşie
Adunat la suflete în blid ;
Căci destinul cel mărunt, hibrid,
Noi îl ducem tot în pribegie.

Ţării noi i-am vrut aleasă parte,
Când printre vecini am rătăcit ;
Luptei nu i-am fost avut un rit,
Lumea n'are timp pentru dreptate.

Suntem azi o navă rătăcită
Malurilor înghiţite'n moină.
Nu mai plânge jalnica ta doină
Dor de ţară, patrie iubită.

1976

PROMETEU MODERN

Ţi-aduc prin tainice solii,
Spre porţile adâncului contrast,
Tot dorul care naşte armonii,
Din orizontul fără şes şi vast.

Sub norul ce în pragul vag se rupe,
La cerul nepătatelor tăceri,
Vom aduna reci apele în cupe,
Din care am sculptat până mai ieri.

Uitarea ne va bate'n cale cuie,
Calvarul munţilor de sub măslini
Şi unde paşii omului, cum suie,
Se-aud călcând, pe muguri de lumini.

Acelaşi mers încovoiat şi'n cerc
Adus mereu la punctul său genetic :
Am vrut un altul cândva să încerc
Pe drumul nou al visului frenetic,

Un altul cât mai împlinit şi bun,
Dar pentru asta mentorii cetăţii
Mi-au scris destinul negrului festin
Robia morţii şi-a singurătăţii.

1967

LUI OCTAVIAN GOGA

În amintirea verii anului 1953, când am vizitat Răşinarii poetului interzis, Octavian Goga.

Mă'ndrept spre tine-al neamului rapsod,
Pe drumul dintre paltini şi arţari,
Trecând prin holdele bogate'n rod,
Spre satul alb din vale, Răşinari.

Poienele au miroase de foi de nuci
Şi-aroma violetă-a tufelor de mură.
Un clopot bate peste case ca şi atunci
Când ai plecat cu tatăl tău la'nvăţătură.

Lângă biserică un cimitir ca o grădină,
Pentru mormântul al lor tăi am spus o rugăciune ;
Printre vitralii vegetale-o trenă de lumină,
Pe lespezi, stoli de îngeri şi serafi depune.

În casa ta găsit-am totul precum ştii
Şi scaunul şi masa şi pana ta de scris ;
Te-aşteaptă toate-odată să mai vii
Pentru-a le da din nou viaţa lor de vis.

Pe umeri Nemurirea
Ţi-a pus înpurpurată, toga ;
Ales te-a vrut al Muzei, Firea ;
În faţa Ta ne închinăm, poete Goga.

1975

LUI AL. VLAHUȚĂ

Pe cartea România Pitorească.

Profet,tu ai aprins în lume
Cădelnițe, pe vechile firide ;
Pismași de-atâta 'nțelepciune,
Te-au exilat nedrept, ca pe—Aristide.

Dar peste toate ai privit senin,
Cu chipul tău, poete bun și blând,
Știind că prin destinul tău cel plin,
Vei doborî hienele, pe rând.

Cu verbul tău ales ai luminat un veac,
Vroind vieții să-i găsești un rost ;
Invidia și ura, lângă tine tac,
Apostol de-adevăr și bine-ai fost.

Bisericile satului, de lemn,
Cu doine, busuioc și cruci de iască,
Trăiesc, după un strămoșesc îndemn,
În cartea România Pitorească.

Plecat în focul din Moldova
Pe drum de jale și căruță,
Tot neamul tânguie în slova
Pe care o scriseși, Vlahuță.

Ne'ntoarcem astăzi către tine,
Părinte-al nostru, cât și frate ;
Viețile ni-s bube pline,
În toate ai avut dreptate.

Din inima-ți de după moarte
Căutăm toiagul cu paftale,
El, înainte să ne poarte,
Pe urmele Măriei Tale.

1975

LACRIMILE LUI ZAMOLXE

- după Al. Vlahuță -

În peșteră tăcerile așază
Perdele ale umbrei reci
pe care o însulițează
Căzând din bolți, a faclei rază,
Sub zborul mov de lilieci.

Îs liniștile vechi de catedrale,
Siluete de altar și vatră ;
Coloane albe siderale,
Din ale stalactitelor cristale
Ivite'n spuma cea de piatră.

Nu-s apele în calcar care curg
Ducând a secolelor noxe,
-Legenda se deschide în amurg
Sub semnul alb al unui Demiurg-
Sânt lacrimile lui Zamolxe.

1975

REMEMBER

Departe de ţară, înşelat şi hulit,
De toate îţi mai aduci aminte ;
Destinul îl simţi lângă tine,
Adiere de vânt fierbinte.

Era într'un oraş tihnit, unde un râu
Curgea sfătos, ca prin poveşti măreţul smeu ;
De câte ori nu ai privit adânc în el,
În liniştile fluide din damascul greu.

Nu departe se înalţă în alb
Silueta din cadrul lui clasic al unui liceu ;
Trepţi vaste, coridoare fără sfârşit
Se'nvârt în jurul tău ca'ntr'un cadril, mereu.

Soarele aici coboară pe caldarâm
Ca o boare străvezie pe care o poţi cuprinde în palme.
Paşii tăi şi-ai altora trec înăbuşiţi
Sub cupola de aur a unei după amize calme.

În cale, încă o biserică şi un parc,
Apoi o uliţă de ţară şi case cernite de ani,
Ai ajuns însfârşit la una păzită,
În faţa intrării, de cei trei castani.

Aceasta era o după amiază totuşi ca oricare alta
Când te întorceai acasă de la şcoală ;
Era April zburdalnic sau Septembre melancolic,
Toate se petreceau sub aceeaşi oră domolă.

Oraş cu turnuri de argint,
Cadenţe baroce şi ritm ocolit,
Rămâi pentru totdeuna despărţit de sufletul meu,
Aruncat de partea cealaltă a planetei, înşelat şi hulit...

1974

OSUARUL DE PE MUREŞ.

Dorinţa lui tata a fost să fie înmormântat la Semlac, în grădina bisericii, unde dorm strămoşii săi, numită de el Osuarul de pe Mureş.

Poiană, ca un colţ de cer
Căzut pe-o margine de sat.
Prin poarta grea cu stâlpi de fer
În taina ta noi am intrat.

Sânt miroase de proaspătă otavă,
Licheni crescuţi în sus şi flori de nalbă
Sub paşii tăi în cale mai firavă
Se-aud foşnirile de şerpi, în iarbă.

Ghiceşti sub colbul vegetal morminţi
De care viaţa noastră de demult uitat-a.
Aici în şir sânt dragii tăi părinţi.
Îţi aminteşti de buna ta, prea blândă Marta,
Cum te-a înzestrat când ai plecat în studenţie ?
- Azi lângă ea îţi cauţi un loc pentru vecie -.

1975

MORMINTE UITATE
Inscripţie pe lespedea Destinului

Am pătruns în grădina bisericii
unde sunt înmormântaţi strămoşii mei,
Ca'ntr'un mausoleu al Naturii.
Locul este însă pustiu şi părăsit,
poiana lipsită de gard
slujeşte drept păşune animalelor scăpate de lanţul stăpânului.
Dintre ierburile'nalte caută la tine
apele albastre din ochii unei vite
la gâtul căreia bate o talangă
viersul monoton al imnului gregorian,
cu jocul cădelniţelor de vecernii.
Pe cruci, şterse de rugina vremii,
Citeşti cu greu numele morţilor.
Cele de lemn stau jerbe ridicate în aer, uscate.
Prin liniştea calmă,
Numai orizontul fără sfârşit
şi lumina rotundă şi albă,
păstoasă ca de var,
împrăştie viaţa
pe uliţele şi peste duzii satului de câmpie arădană.
Orizontul cum cade
asemenea unui arc de triumf al azurului
pe-oglinda, sticlă curată a Mureşului.

În vie miroase a poame coapte
Şi-a struguri : cu ei Dionisosul rural
Îşi împleteşte părul, dansând în iarba udă,
pentru Sărbătoarea culesului începută acuşi.
De ce să cioplești monumentul nou
în marmora adusă de la Roşia Montană
- Carrara munţilor Apuseni,-
Cu ce rost ?
Aşa cum arată aceste morminte
pe trupul cărora îşi pasc cirezile
trifoiul şi nutreţul de fiecare zi,
ele împlinesc ritualul sacru al uitării lor adevărate.
Dumitriţele şi rosmarinul sălbatec
sunt lumânări aprinse de o mână nevăzută
la căpătâiul tuturor mormintelor pierdute în pământ.
De ce să le tulburi odihna şi rânduiala lucrurilor,
De ce ?

1985

CIPREŞII VIEŢII MELE

Poiene de cipreşi, azurul vă sărută
Damascul verde-al liniştilor grele,
Păunii îşi adună lângă poarta mută
A unui cimitir pe ape, San Michele.

Pe-alei foşnind din tainele târzii de sară,
Cu ochii prinşi de a sierelor recife,
Înaintăm cu sufletul adus afară,
Pe sub cipreşii'nalţi, Generalife.

Prin crepusculul roz care se împrăştie
Târând pe umeri fine patrafire,
Cipreşii verzi tristeţea lor şi-o mai adie
Pe-arleziene, vechi, uitate, cimitire.

Să vă'nălţaţi în umbra ce-o să-mi fie groapă
Sicriului, un alicamp bătut în reci lumine ;
Cu siluetele de sus căzute'n apă,
Cipreşilor, să plângeţi pentru mine.

1976

ÎN CĂUTAREA TIMPULUI PIERDUT

Oraş împrăştiat peste coline,
Mă las furat spre tine înapoi,
Himerei un concert de valsuri line
Şi visele-amintirilor din noi.

Mai urc plângând pe strada Mureşanu,
La casa cu'nfloriţii lilieci,
Iubirea unui Dionis sărmanu,
S'o re'ntâlnesc sub umbra ei de veci.

O melodie ca şi-atunci mă poartă
La operă, fiind singur azi în stal,
Încerc s'adun din tinereţea noastră,
Luminile precum au fost, de bal.

Izvoarele privirilor le seacă
Un timp ce creşte negru şi hain ;
Fă glasul inimii de-acum să tacă
Destinului uitat de mult, străin.

1976

SUVENIRE

Mă doare gândul că te știu bolnavă
Și de la noi atâta de departe ;
Viața-i ostrov apelor deșarte
La inima învinsă și firavă.

De-acele zile, îmi aduc aminte
Ale vacanțelor din casa ta.
Nici când pe urmă nu le voi avea,
Acuma știu, acele zile-s sfinte.

Era atunci ca pentru veșnicie,
Iubire-aprinsă'n ochii tăi de mamă ;
Durerilor ca pentru mine vamă,
Tu le-ai plătit, oricât erau să fie.

Îți simt și azi privirea la fereastră,
Cădelnițări ale unui trist amurg.
Să'nviu aș vrea azi, clipele ce curg
Din horbota uitării cea albastră.

O neagră jale sufletul îmi frânge,
Cu firul rupt ce tot mai greu se toarce.
Trecutului ce nu se mai întoarce,
Nu mi-a rămas decât supus, a plânge.

1976

RENDEZ-VOUS MORT.

Amintirile, ca lăstunii se adună
În grădinile'nviate peste noapte,
Vino să ne'ntâlnim sub Lună
pe cărările trecutului, moarte.

La fântâni să ne privim în ape,
Cu cerul tremurând sub tâmple ;
Simțindu-ne atâta de aproape,
Uităm de tot ce-o să se'ntâmple.

Să retrăiesc aș vrea azi, iară,
Din timpul ce-l credeam banal,
O seară-a lunilor de vară,
Când ne plimbam, doi pelerini, pe mal.

De-acuma orice rugă-i de prisos,
În van blestem ori de vecernii psalm ;
Lângă înaltul dig, în negura de jos,
Același râu ca și atunci, măreț și calm.

Îngerii negri se'ntrec să poarte
Pe frunți a doliului cunună ;
La capătul cărărilor moarte,
Vino să ne întâlnim sub Lună...

1975

IDEAL UCIS

Lui I.V. Emilian, autorul
cărţii Călăreţii Apocalipsului

Vai, toate visele ce ne-au minţit, azi iar ne mint.
La porţile'ntunericului atârnat de-un şnur,
Stă duhul răsucit, un luger fin de hiacint,
Al insului crescut în idealul veşnic, pur.

Grădinile ce-au fost cândva în floare
S'au vestejit căutând la Soartă împlinire ;
Prin lucruri curge tămâioasa boare,
Pe devastatele în toamnă cimitire.

Tot cel ce-a vrut izvorul de lumină şi'ncă-l vrea mereu,
Ajuns-a fugărit, un dram de omenie să cerşească ;
Rănit, se roagă la icoana ochilor lui Dumnezeu,
A disperării turme, iarba inimii să nu i-o pască.

Zdrobind toţi monştrii care-aşteaptă în ocol
Pe treptele ce le-om sui, zori albe, sfânt hotar,
Din tot noianul cerului pierdut şi gol,
O să putem să mai clădim în suflete, altar ?

1976-1983

ELEGIE

Durerea mea de-a fi aşa de părăsit,
Pe zi ce trece tot mai mare creşte.
Un cer pe care hoardele l-au pustiit
Mi-e inima, ce nu mai înfloreşte.

Am vrut doar visurile, muguri din răsad,
Să le îmbrac în horbote cu rime ;
Aprins de toate înălţările ce cad,
N'am vrut să fac cu asta rău la nime.

N'au înţeles sub orizontul monoton
Tristeţile închise pe arpegii,
În toate n'am aflat decât din falsul ton
Cu care se'mplineşte slova legii.

Târziu am luat un drum spre alt meridian,
Crezând ales uitatelor romanţe ;
Dar viaţa noastră n'a sporit cu niciun an,
Aceleaşi rătăciri şi disonanţe.

În van aştept un suflet gata ca să dea
Luminilor rănite braţ şi treaptă ;
Se răstigneşte fala din credinţa mea,
Pe cât s'a vrut în sus, curat şi dreaptă.

1976

UN FIU AL SECOLULUI

Fiindcă ai vrut să împlineşti un ideal,
Ai fost hulit de la stăpân la slugă,
Pe gândul tău crescut în insomnii, brutal
S'au adunat în turme, să-l distrugă.

Tu ai fugit de-ai nopţilor leviatani,
Crezând c'o să găseşti o altă lume,
Ai vrut să schimbi curat, înlănţuiţii ani,
Destinului să-i dai din nou un nume.

Dar totul nu-i decât răsfrângere'n oglinzi,
Şi-o fugă inutilă, egoistă ;
În pur nadirul ce'nnainte îl cuprinzi,
Nu e decât o ţară'nvinsă, tristă.

De ceruri vechi, vai inima să ţi-o anini,
Ca o cămaşe ruptă fără voie ;
Acuşi te simţi în joasele grădini,
Mai singur ca şi Robinson Crusoe.

Se vor mai strânge pe sub geamul tău închis,
Hulubii albi, hortensiile dintr'un vis ?

1976

RUGA UNUI EXILAT

Nici când n'am fost de tine mai aproape,
Gândire unică, înaltă,
Luminilor ce cresc adânc din ape,
Ca nuferii cei albi, pe baltă.

Din cei ce au avut cu generaţii,
Un vis de împlinit sub soare,
Tot mai trăesc în suflete, ca fraţii,
Pe drumul vechi de sărbătoare.

Şi totuşi azi măreţele revolte
Bolnave-s şi de tot uitate.
Noi stăm închişi sub coborîte bolte,
Destinu-i rupt pe jumătate.

Va mai veni vreodată dimineaţa
Şi cântecul de libertate ?
O, Doamne, nu-Ţi întoarce faţa,
Redă-ne-o clipă de dreptate.

1977

MONT SAINT-MICHEL

În ceţuri s'a retras departe Marea,
Pierzându-se'n covoarele fluide de azur,
Sub cerul unde-a împietrit Mişcarea
În stalactitele luminii, vertical şi pur.

Cu apele amurgului, văl de rubin,
Oceanul se apropie din ce în ce de noi,
Simţi sarea mângâind nisipul fin
Şi paşii'nscrişi pe plaje ca împrăştiate flori.

Miresmele-s de-acvatică locandă
Şi liniştile ard obrajii, vânt musonic,
Pe coasta fără margine, normandă.

Din valuri au ţâşnit norod simfonic
Lăcaşuri sfinte, ridicate drepte,
ca'n drum spre infinit, măreţe trepte.

1975

HALUCINAŢII

Prin norii albi, munţi reci de ghiaţă,
Pătrunde luna majestoasă, plină.
Aş vrea să dau de-acuma viaţă
Acestei nopţi, ostrovuri de lumină.

În linişti stele se resfiră
Ca'n mare clopotele de meduze
Cum se va naşte, sunete pe liră,
Un cântec al seraficelor muze.

Rotirile de-argint îşi scaldă
Căderile pe fire de pelin,
Sunt nenufari ce'n apă caldă
Par robe străvezii de muselin.
- Pe streşinile sufletului adormită casă ,
Se sbate un luceafăr de-astă noapte prins în plasă.

1975

COLOCVIU PROZAIC

De la o vreme simţi
că nu mai ai putere să lupţi
ci pur şi simplu ai vrea să trăeşti
aşa cum o fac cei din jurul tău,
să fii deci existenţialist.

Renunţi la credinţele tale de totdeauna ?
Nicidecum, dar ele nu mai au tăria
de a te stăpâni, ca pân'acuma.

Vezi înflorind
laşitatea, minciuna, acaracterul ;
virtuţile, crinii de ieri,
sunt mâncate în buruieni şi pleavă,
sub grija atentă a grădinarilor de azi,
Democraţia şi Comunismul.

Deci toate faptele lor
Au fost de prisos ?
Eroii de ieri nu au avut dreptate ?
Au murit în zadar ?
O, de-ai avea răspuns la aceste întrebări,
câtă uşurare ai găsi în fântâna din tine
numită suflet.

Pân'atunci nu-ţi rămâne decât să te laşi furat
de valurile cotidianului, să mergi cu el.
Acesta să fie omul
şi nu cel proectat pe ecranul himerelor tale ?
Eşti pedepsit, dat afară din viaţă
fiindcă n'ai ştiut să-l vezi
aşa cum este el cu adevărat.
Şi totuşi nu poţi să fii altfel,
nu poţi :
Un rob al visului...

1980

III. ŢARĂ ŞI MIT.

În somn sângele meu ca un val
se trage din mine
înapoi la părinţi.
(Somn. L. Blaga.)

Lume ce gândea în basme şi vorbea în poezii...
(Veneră şi Madonă. M. Eminescu)

EMINESCIANĂ

Pe umărul Dochiei mândre cântă pasărea măiastră.
(Memento mori. M. Eminescu)

" Femeia ce purta pe umăru-i o pasăre măiastră "
mergea alăturea de umbra lui,
înaltă, floare-albastră
culeasă de pe bolta cerului.

În anii fără lut şi nehotarnici,
lumina închega, ovală şi solemnă oră,
Când jos în spaţiul Carpaţilor cei falnici
Bătrânii bouri se-adăpau din lacuri de-auroră.

Urcai prin fapta albă ca în vis
Euthanasius şi trepte sibiline,
Spre raiul sub zăvor închis,
Divina Comedie-a lucrului în sine.

Gândirea, templu mare cât pământul,
Drept boltă, zarea limpede şi vastă,
Cu apa te'nchinai, cu soarele şi vântul
" Femeii ce purta pe umăru-i o pasăre măiastră."

1982

EMINESCU LA BLAJ
-1866-

Din vremea cea trecută se naşte parcă viaţa
Ce te-a condus copile, pe drumul de la Blaj ;
Am fost veniţi atuncia toţi tinerii, în piaţa
În care răsărit-ai, al neamului miraj.

Parcă te văd şi-acum, un astru rupt din ceruri
Trimis de Providenţă la sufletul din noi,
S'aduci ales nectarul curatelor eteruri,
Din ele să aprindem făclii de drumuri noi.

Am încercat zăvorul, am vrut să'nchidem clipa
Aşa să nu mai piară în vreme şi nicicând,
Eternitatea pală să-şi bată surd aripa,
Dând largul unor zboruri în ritmul ei cel blând.

Din cronici prăfuite voevod pe scrieri moarte
Descălecat în ţară, legenda s'o învii,
Aşa cum numai unul, un secol îl socoate
S'aleagă doar odată, un fiu dintre cei vii.

Tu ai plecat în noaptea când monstrul veşnic teafăr
Te-a risipit în lume, tenebrelor festin.
Dar reapari pe boltă, un solitar luceafăr,
Iluminând al nostru de jos şi trist destin.

1976

PE STRADA TOAMNEI
-În amintirea lui Eminescu-

Pe-aici al poeziei pure, Christ,
Trecut-au paşi-ţi, urne cu lumină ;
Pe strada unde-acum se lasă trist
Amurgul peste pomii în rugină.

Ţi-ai scris viaţa pe cerdacul mic
Şi în grădina cu înalte nalbe,
Azi nu se mai păstrează mai nimic
Din fiinţa casei celei vechi şi albe.

Pe-aici trecut-ai zice-se nebun
Pe lângă ramurile roşi de coarnă ;
Îţi aminteşti, un zbor de trist lăstun
Tăia un cer întunecat de toamnă.

Te-au părăsit din ei şi cel mai bun,
Sfârşind însingurat şi mistuit de boală ;
Ca şi atunci, un zbor de gri lăstun
Sgâria un cer întunecat, în toamna goală.

Pe strada unde un concert de Liszt
Ecoul sufletului cel păgân şi frânt
Răsună-aşa de monoton şi trist,
Am plâns, sub şirul de salcâmi, ca pe-un mormânt.

1976

SPAŢIU MIORITIC

Biserică de lemn,
Doamna plaiurilor dintre dealuri,
legenda ta mă duce înapoi
la vremile păstrate'n glasul sângelui, în mit :
Povestea zimbrilor - cei inorogi cu semne sacre pe-al lor creştet-
Readunaţi lângă izvorul căpriorului de munte,
Pe culmi de aurora transformat în Om,
Minune fără seamăn.
Nunta dintre cavaler şi a Fecioarelor Fecioară,
slava orgilor valahe, fluiere şi buciume gigante,
roadele pământului străbun,
Istoria Românilor înscrisă pe tăblia veşniciei,
holde cu miros de grâu şi de trifoi sălbatec.

La răspântia cărărilor, pe-un stâlp
înalt ca şi coloana infinitului brâncuşian,
Un Christ cioplit pe cruce,
cu daltă aspră ţărănească,
poartă curăţeniile giulgiului, plâns alb, în el :
aureola biblică învinge moartea
la cel îngenunchiat sub clopotele de vecernii,
când Sfântul Duh coboară'ntre bucate pe-a lui masă
pâinea şi cu vinul-taină,
Anafura din Sfintele Scripturi.

În poiană, Primăvara nouă'mprăştie strălucirea
unei erupţii de lumină,

lavă, polen, covor de nea
joc de scântei şi curcubee
cum într'unul din tablourile lui Millet.
Sărbătoarea soarelui, ca cea de lângă templul
lui Poseidon la capul Sunion,
transhumată în livada
ciobanului din Mioriţa.

Pomii ce-s crescuţi pe ale cimitirului morminte
sunt grei de flori, o, parc'ar fi
un candelabru încărcat cu ploi de lumânări,
precum de stele căile lactee.
Crengile'nflorite-s braţele părinţilor plecaţi,
întinse către noi, din raiul cel pierdut
de dincolo de ţărmuri.

În grădină ceasul este pur şi sfânt,
din nelumeştile-i culori, imaculate, străvezii,
Presimţi în aer bucuria Învierii
din Noli (grav) me tangere de Giotto.

Turnul svelt,
înălţat ca două mâini împreunate pentru rugăciune,
caută în văzduh
locul spaţiului mioritic,
printre lucrurile şi aşezarea cerului,
în odăile lui Bunul Dumnezeu.

1984

PAȘTELE BLAJINILOR

Motto : Poezia se naște din suferință,
Precum în fundul mărilor transparente
Din rana ramului de coral,
Mărgăritarul.

Pe insula pustie
Statui gigante păstrează în piatră
amintirea celor ce dorm demult
în cimitirile subterane ale oceanului.

În aer un vânt cu vocea astupată de lespezi
mai povestește
despre vremurile apuse în eternitate,
când omul era frate bun cu șarpele și floarea.

Pe-atunci pământul era stăpânit de urieși ;
aceștia atingeau cu umărul cerul
când își așezau păsările în cuiburile lor
pe streșinile dintre stele.

Mai apoi, tot mai puțini,
au trebuit să se retragă
de-a-lungul râului, pe un ostrov sub sălcii,
cum stă scris în legenda veche a Blajinilor.

N'a mai rămas decât sărbătoarea numelui lor
Și satul care de mii de ani așteaptă
Un semn sfânt, că i-a fost primită
pomana Duhului nins pe ape...

1981

DEDICAȚIE

Pe povestea lui Vasile Voiculescu, Ultimul Berevoi. Eu cred că ultimul Berevoi a fost poetul însuși, chipul sufletului său de aur.

În ale nopților adânci mistere,
Nopți ale liniștilor tainice de-August,
Am încercat magia ce se cere
Pentru'nvierea vechiului Holocaust.

Descântece din templele hinduse,
Un Gange de sfințenie brahmană
Și zborurile care cad seduse
De-aroma unui Paradis, Nirvană.

Lângă izvoarele ce se-argintesc în lună
Pe-a ciutelor cu trup înalt, cărare,
Sălbăticiunile pădurii se adună,
Atrase de a vrăjilor chemare.

-În zori, culcat pe patul proaspetelor foi,
Mort l'au găsit pe cel din urmă Berevoi.

1975

PORTRETUL UNUI DACO-ROMAN.

Memoriei lui Aron Cotruș.

Te văd înaintea mea
falnic precum un stejar crescut singur pe costișe
în calea tuturor vânturilor,
alb la păr
ca vârful Retezatului acoperit de nea.

Ai chipul tăiat în piatra Carpaților,
Dac păstor,
gânditor al înălțimilor
după cum îți numea părinții Vasile Pârvan,
cu țundră de azur
și toiag bătut în bulgări de stele,
fiu al lui Horia.

Dacă ar fi să fac statuie
unui tribun al lui Avram Iancu,
te-aș lua model,
atâta ești de drept și de mândru,
Om sfânt al Muntelui și al izvoarelor.

În privirile tale cântă doina
mioarelor ce urcă în turme,
din plaiuri în plaiuri,
spre stâna dimineților,
la iezărul unde-și spală picioarele
îngerii Domnului, căpriorii sălbateci.

În strângerea ta de mână
aspră și dârză
simt cum vin de sus, înspre vale,
pe cele două Târnave și Mureș,
pădurile uragane,
pădurile armate,
păsări măiastre ale codrului transilvănean,
sunând din clopote și tulnice marșurile vechi de luptă.

Vorbele tale căzut-au
pe vatra sufletului meu,
ca o floare la picioarele de ivoriu
ale unui Christ răstignit.
Întâlnirea noastră e o slujbă religioasă
în biserica dintr'un lemn,
Cântec,
osana de slavă,
Imn.

În tine îmi văd neamul, popor de țărani,
coborînd din Istorie în legendă...

1981

RADU GYR,
SFÂNT FRANCISC AL ÎNCHISORILOR.

Inscripţie pe cartea „ Din împărăţia morţii ”
de G. Bălănescu.

Bătut de viscolul singurătăţii,
Departe de tot ce-am iubit şi-am fost,
Mă duce gândul la tine,
prieten al sufletului meu.
Te re'ntâlnesc în cămara subterană
Din Zarca de piatră de la Aiud.
Trupul ţi-e numai răni şi bube,
dar spiritul, tânăr şi viu;
Reciţi din Aron Cotruş, Pillat şi Baudelaire,
Frate al lor,
menestrel de soare şi lună,
Voevod al cununilor uscate,
Urcuş de torţă, luceafăr al dimineţelor senine.
Metafora ţi-era Pegasul cu-aripi de nestemate.
Seara'n rugăciune
Îl aşteptai pe El, să vină la tine
cum s'a arătat odinioară Apostolilor,
Călcând pe ape.
Ai dormit în ochi cu cerul înstelat
al satului tău
şi corul de copii cântând
Naşterea Pruncului din Fecioara Preacurată.
Ai adormit ca păstorul obosit,
la poarta ieslei sacre,
Ţară dintre Dunăre şi munţi.

Când te-ai trezit,
sub tine paiele jilave
miroseau a livezi de busuioc
înverzite primăvara,
a îngeri şi-a chivote de lemn.
În palme şi picioare
-Cum mărturiseşti în poezia ta, Iisus-
te dureau urmele de fier ale călăilor,
piroanele sfintei Crucificări,
stigmatele celeste,
Aşa s'a coborît, El, la tine, într'un miez de noapte.
Şi precum la Assisi
artiştii n'au lăsat să piară momentul biblic
reprezentându-l pe zidurile ridicate deasupra
mormântului său,
aşa va rămâne şi jertfa-ţi,
înscrisă pe inima de crin a neamului românesc.
Lumina ce-ai aprins-o
Nu o va putea stinge nicio forţă lumească şi
duşmană,
Căci ea arde dincolo,
pe altarul nevăzut al ideilor veşnice,
Radu Gyr, Sfânt Francisc al închisorilor.

1981

APOTEOZA LUI HOMER ORB DE INGRES

Memoriei lui V. Posteucă

Zilele petrecute în Nordul Moldovei au însemnat pentru mine, un fel de regăsire a unui pământ părăsit înainte de a mă naşte : paradisul pierdut al lui Milton. Şi cele mai obişnuite gesturi ale ţăranilor întrupau în semiotica simţirii mele, adânci semnificaţii mitice, asemenea aventurii Argonauţilor în Colchida sau a lui Tezeu la curtea regelui Minos din Creta.

De câte ori te citesc
îmi pare că-ţi aud glasul
venind din adâncurile sufletului meu.
Îţi trimiţi la întâlnirea de sub plopii nefiinţei,
Liră, fluer sau vioară,
Cântecul de la porţile Absolutului.

Între noi lumina
aruncă punţi peste timp dincolo,
-telepatie între doi fraţi de neam-
umbre ale gândului curat, foşniri din mărul înflorit,
şi taină şi altar,
la masa ideilor pure,
vatră a Diotimei, regina Iubirii.

De când nu mai eşti,
ţi-ai lăsat urmele

în pulberea de aur a stelelor,
Pegas aprins în ochii Nopţii,
sau în izvoarele căpriorului,
danţul îngerilor albi ai Domnului,
Poemele, rugăciuni.

Am pornit din locuri depărtate ale lumii
până am ajuns să ne cunoaştem Spiritul,
în pridvorul bisericii de sub cerul prieteniei,
robi ai raiului din visul petrecut,
rătăcitori pe drumurile'nstrăinării :
Tu, slujitorul Parnasului în Apoteoză,
Eu, exegetul Sfintelor Scripturi numită poezie.

1982

VERSURI PENTRU DUMINECA MINUNILOR

poetului Al. Gregorian

Sub înaltul zărilor viorii
Călcând precum sfântul pe ape
în umbra sălciilor plângătoare
-vitralii de biserici interioare-
Numai acolo sufletul meu
îşi astâmpără, ca cerbii setea la izvoare,
dorul după Tine, Doamne.

Te ghicesc în foşnetul luminii
în miresmele câmpului de primăvară
cât şi în ecourile de liră a pădurii,
Cădelniţi şi clopote atârnate de piroanele cerului
Stelele nopţii.

În razele soarelui
Văd calea, urcând pe trepte uriaşe, spre Tine,
Şi'n aurul de lună,
Chilia proroculuí meditând pe margini de-abise,
Imagini cioplite în lemnul de chivot al Veşniciei.

Cum te simt pe-aproape
Caut să te pipăi
Ca Toma necredinciosul, înviatul trup,
Ora sfântă
Când păsărilor măiastre din Paradis
li se deschid toate porţile.

Prin atingerea Ta,
inima omului se face masă de altar,
înflorind în mâini crinul Bunei Vestiri,
poemul scris cu pană de-azur pe Sfintele Scripturi,

De nu ştii dacă-i cântec de lume
sau rugăciune,
urmele de mirodenii ale unei procesiuni,
prapur şi icoană,
sau chiar sângele din vas al lui Iisus Christos,
Poate din toate câte ceva.

Taină : În grădini, firele de crin, nasc îngeri albi.

1981

POEM PE O CARTE

lui Ion Sârbu

Simion cel drept :
cumineţenia pământului de Brâncuşi
Satul poetului născut pe plaiul şi roua cerului,
stâlp vechi din pridvorul bisericii,
lemn sfânt aşezat la cumpăna luminii
în drumul nevăzut al Taborului,
Horeb, mireasă albă
reflectată'n fântâna visului-umbră.

Mineşterguri, miroase de busuioc sub Icoană
şi mâinile bătătorite care frâng pâinea pe masă,
Coboară din taină şi marele mit.
Câinele-prieten păzeşte ograda
pomilor crescuţi
din trupul morţilor pe locul unui cimitir.
Florile câmpului sălbatec,
sunt lumânări şi candelabre aprinse
pentru pomana sufletului lor.
În nemişcarea aceasta
fiecare gest e un ritual. O rugăciune.

Omul-urs al pădurii,
Casa şi vatra cântecului din fluier
se trage să moară,
după chemarea ciobanului mioritic
în ora-clepsidră a lunii,
sus,

la stâna muntelui de piatră,
lângă izvorul mioarelor-îngeri.
Acolo pe vârful altar,
geană albastră a raiului,
Se'nchină'n veşnicie
Ca'ntr'o catedrală.

1982

CTITORIE

Alexandru-vodă Lăpuşneanul fiind domn, a făcut mânăstirea Slatina. (O samă de cuvinte. Ion Neculce).

În visul nopţilor dinspre Duminecă şi sărbători
s'a prezentat călugărului, ea, minunea,
Floarea raiului.
La vremea slujbii din biserici,
Paltinul, copac mare, îşi aprinde ramurile
ca un candelabru, în mijlocul căruia se arată
Maica Precista, Regina Coeli, încununată de stele.
Unde se'mplântă trunchiul arborelui
în pământ,
se va'nălţa pristolul,
masa altarului cu pocalul Proscomidiei,
anafură de soare şi ogor sfinţit.
Lângă el va fi pus
capul sfântului Grigore Bogoslovul,
ferecat ca'ntr'un ceaslov sub copcii de-aur
şi scoarţele bătute numai perle şi rubinuri,
în Chivotul pictat cu Patimile Mântuitorului,
de-un artist venit din Bizanţul depărtat.

Figurile prelungi ca sălciile de Rusalii
muiate'n culorile extrase
din foile grădinilor uitatei Galileea.
Astfel, sihastrul coborît
din poiana sălbăticiunilor,
a îndemnat Voevodul, într'un divan al heruvilor,
să ridice,
pe una din livezile Moldovei,
dreaptă ca o tavă de liturghie,
Mănăstirea, Casa Domnului.
În locul paltinului, candelabru,
Lumina Maicii Preciste.

1985

POARTA-BISERICĂ

Pentru întâia oară când am văzut într'o carte
poarta unei Stupe indiene,
am fost cuprins de nelinişti...
De undeva din profunzimi
se făcea că se ridică
talazuri de furtună, răvăşind
recifele defunctelor trăiri.

În copilărie,
poarta însemna hotarul despărţitor,
dintre mine şi lumea cealaltă,
între Eu şi Univers.

Apoi am întâlnit-o la case
închizând
curtea, grădina şi vatra de lut
ale omului ;
Trecând pe sub orizontul ei arcuit
aveai simţământul
că intri din infinitul amorf,
în portalul ferecat iconostas şi altar al vieţii...

La marginea drumului
dintre pământ şi rai
Un artist a creat poarta zisă a sărutului,
Şi alţii fără nume,
porţile de lemn,
sculptate
din pomul de pădure al satelor maramureşene.

Aşadar
înţeleg că spaima din sufletul meu
este de fapt un ecou al timpului
ducând mult înapoi,
către meşterul depărtărilor de altădată
Şi copiii lui aşezaţi la poalele Rodnei ;
aceştia în neştiinţa lor n'au mai păstrat
decât instinctul
de-a ciopli în materia tare
un cântec vag, amintind despre strămoşii strămoşilor
săi.
De aceea în faţa unei porţi
stupă indiană sau ograda Oaşului,
simt fiorul revederii unor umbre păstrate în lucruri,
din vremuri trăite cu mult înainte
de a mă naşte.

În sângele meu aleargă spre izvoare
zimbrii sălbateci ai cunoaşterii
având coarnele agăţate
în pânza cu stele, a cerului...

1981

CEAHLĂU, MUNTE SACRU

Ceahlău, munte sacru,
Vatră a dacicului Kogaionon,
Olimp al străbunilor din veacuri,
pe locul tău se deschid porţile luminii
către raiul Domnului.
Pe-o stâncă înălţatu-s'a
Teiul, copacul sfânt
ale cărui flori de aur ca genele îngerilor,
umplu văile cu mirosul ce-l au odăile cerului.
Nu departe-i Pârâul alb,
întruparea fetei când a vrut să scape sutaşului roman
îndrăgostit ca Apolo de Daphne.
Mai sus Panaghia :
zidurile de piatră amintesc,
iubirea de după moarte a unei perechi
cântată şi în Lenore de Buerger.

Toate acestea trăiesc
în cuvântul cavalerului pornit
pe urmele bourului moldav,
tăinuite în izvoarele limpezi,
întru'nvierea mitologiei, Valhalei româneşti.

Poezia lui, Dochia fecioară
coborînd din neguri
cu „pasărea măiastră pe umăr".
(aceeaşi pusă'n veşnicia formei mai târziu
de sculptorul Brâncuşi).

Munte, leagăn de legendă şi taină,
din vârful tău cuprinzi întreaga ţară,
plaiul ciobanului din Mioriţa,
până unde cetatea soarelui se topeşte'n ape,
statuie de arginturi :
Munte,
inimă nemuritoare a neamului ceahlău-dunărean.

1984

MISTERUL NAIULUI
Laudă lui Vasile Pârvan

Puterea sufletească este o creaţie
a naturii
asemenea razelor de soare
răsfrânte'n pâraiele curate ce curg
de la vârful muntelui spre văile calde :
Lacrimile lui Dumnezeu.
Cântecul naiului poartă'n el
lumina albă a pădurii de fagi
din tabloul lui Andreescu.
Drumul, sub bolta ramurilor,
pridvorul şi tinda bisericii dintr'un lemn,
duce la plaiul păstorului mioritic.

Iarba proaspătă o simţi moale,
mângâindu-ţi paşii
ca un covor al altarului
înălţat pe dealul plin cu flori.
Jos lângă izvor,
Fecioarele, cele trei graţii sau parcele,
torc pe războiul visului,
în oglinzile azurului imaculat,
Dansul pur al veşniciei.
Melancolia naiului,
născută din ţara apleor, Moldova,
exprimă jalea momentului sacru,
doina, litania nunţii dacice,
ritualul metafizic
prin care sufletul se'ntoarce'n elementul său,
contopindu-se pe înălţimile Kogaiononului
cu armoniile orgilor cereşti
ale Universului.
Cântecul naiului poartă'n el
lumina albă a pădurii de fagi
din tabloul lui Andreescu.

1985

LINIŞTEA MUNTELUI KOGAIONON.
numai prin curăţenia sufletului câştigi nemurirea...

Muntele pare o cetate de piatră,
Domuri de catedrală cioplite'n
azurul de cleştar al cerului,
coloane de lut printre care
se'nalţă vitraliile soarelui de-argint,

Lava luminii,
scursă din miezul zenitului, către pământ.
La altar marele preot, îngenunchiat, se roagă.
Dinspre valea depărtată se-aud clopotele
turmelor ce urcă spre peştera
izvorului păzit de-o singură floare a reginii.
În aer plutesc mirosuri de ierburi sălbatece
tăiate la ora sfântă a vecerniilor.
Aici fiecare pom e-un candelabru
aprins din pulberea de rouă,
În baia căreia s'au tăvălit
îngerii nou-născuţi, cu cea dintâie dimineaţă nouă.
Fiecare tufă-i o cădelniţă
aromind tămâia şi ambra sufletului,
lângă iezărul adunat în palmele uriaşului Pion,
ca apele cu busuioc într'o cristelniţă de bazalt alb,
oval pur întors din haos,
Ochiul senin al Omului blând din absidă,
spre vârful cheie, spre vârful taină.
Totul stă ca la'nceput,
Neclintit în germenul mumelor,
Straturi de humă lângă straturi,
Cercuri ale veşniciei,
Şisturi de calcar cântă ca orgile tăcerii
Pe file de Iconostas şi Pantocrator
Apocalipsă a raiului :
Am ajuns la porţile gigante, de unde mai încolo,
începe împărăţia bunului Dumnezeu.

1983

ORFEU

Telegar înhămat
la carul de aur al lui Phoebus,
o vieaţă întreagă
m'am simţit
mânat tot înainte.

N'am obosit nicio clipă,
în pieptul meu era în clocot
un vulcan : sori, fluvii înfierbântate.

Am ajuns
asemenea unui copac de magnolie
înflorit dar fără roade :
Sterp, proectat pe un drum
ce nu duce niciunde.

Îngeri goi şi livizi
- Ultime vise -
Mai dănţuiesc
pe-aleile grădinilor pustii :
Dimineţi transparente
cu ceţurile, brocarte fumurii,
ale unui Noli me tangere.

Statuile sunt toate reci
de ghiaţă.

În ţintirime vechi
luminează iar

miresmele Primăverii, celei noi,
cu-armonii boticeliene :
begonii, narcise, tulipe.

Aplecat sunt peste marginea unui abis
în fundul căruia stau aprinse
Căi lunare şi stele :
Ochii tăi de Fecioră.

Lângă Stixul de argint
unde trupul tău se înneacă
luat de smoala întunericului,
mi-a rămas să mă întreb
Ce rost a mai avut
Cântecul meu din sirinx şi fluier
înmugurit în lemnul de măslin
al inimii mele.

Te-am pierdut pe veci,
Fecioară cu chipul de ceară, alb.

1979

ÎN BUCEGI

Pe valea Jepilor
Am coborît
Copil
Cândva
într'o zi de vară târzie.

Jos de tot, Buştenii
şi liniile ferate
se asemănau unor jucării de sticlă.
Lângă picioarele noastre
Jepii păreau zmei încovoiaţi,
mese de altare, sub cerul înalt
ca'ntr'o absidă de biserică veche.

Sus lăsăm
Vârful cu dor,
Omul,
Caraimanul,
mai departe cetăţile de calcar
ale Pietrii Craiului,
crestele purtând cărări de argint,
pâraie izvorîte din lacurile
de sus,
albastre,
ale zenitului.

Amintirea lor
mai poartă şi azi
aroma proaspătă

de muguri
şi cetini,
în sufletul meu.

Trepte ale umbrelor
Zile şi ani,
unde vă duceţi ?
Pe margini de abise
fiinţele lumini
stau răstignite pe cruci
de luceferi
tremurând în oglinzile
ploilor curate de dimineaţă...

Priviri triste, rogu-vă, nu mai plângeţi.

Siluetele
de oameni şi cerbi
Se pierd în zigzagul vremilor de corali.

Neguri, rouă de pe flori, am fost vreodată ?

1980

PEISAJ BUCOVINEAN

Munţii albi :
piedestale de piatră
pe care se sprijină
cupola de sticlă albastră
a cerului.

Din pădurile cu ferigi
Se ridică fumuri, pluşuri de atlaz,
Trepte de ceaţă
pentru tronurile nevăzute
ale unor cetăţi transparente.

Un zbor zgârâie văzduhul
Ca o navă care se depărtează de mal...
Sunetul pădurii, înăbuşit
Foşneşte printre ierburile de mătase
Ale crângurilor, culcuş de căprioare.

Voalurile luminii
lângă iezerele atârnate pe culmi
înfloresc bogate, livezi ale raiului
deasupra sufletelor noastre,
pentru sărbătorirea unei logodne sacre.

Tălăngile în odăjdii de metal
au început să plângă
în templul Tăcerilor de ivoriu.
Izvoarele răsfrâng feţe pierdute
în ovalul infinitului.

Noi am început să umblăm
Cu paşii înfipţi pe-oglinzile înălţimilor
Ale acelor ore neclintite
de început şi sfârşit de veac...
Bolnavi de răul visului
Vom poposi la porţile închise pentru totdeuna.

1978

BRÂNCUŞI

Când mă gândesc la El,
încă odată mi se adevereşte
că omul este un fel de plantă
a pământului său natal.
Blaga zice că ochii celor înmormântaţi
se transformă în dediţei vineţi ;
eu cred, mai mult,
că spiritul morţilor
urcă pecum o sevă nevăzută
şi trăeşte mai departe
în inima urmaşilor, flori ale soarelui şi luminii.
De aceea artistul din Hobiţa
a călcat spre izvoarele de mult uitate,
pe urmele desculţe ale strămoşilor lui,
căutând să le reconstituie visele
din lemnul pădurilor trecătoare,
în piatra şi bronzul munţilor veşnici.
Deschizi Poarta Sărutului
Cu miţura veacurilor pe umeri,
ca şi când ai intra în Catedrala neamului
născut din îmbrăţişarea
a două chipuri de lut :

Cântece ale adâncurilor
din apele sufletului, închegat ,
nemărginitul dor de iubire.
Îngenunchiezi la Masa Tăcerii,
Sfat al apostolilor dacici,
Vitraliile albe
ca valuri de mireasă,
Păsări mari, umbrele liniştilor,
adunate la ceasul sfânt al cinei din Emaus,
Meditaţie, reculegere, taină.
Pe-aproape auzi cum
cresc treptele înălţării la cer,
ale unui Icar, Meşter Manole cu-aripile temple :
Coloana fără de sfârşit.
Triptic de liturghie mitică,
Legenda legendelor
cunoaşte formele unei noi geneze biblice.

1982

LEGENDA CÂNTECULUI DE NAI
lui Gheorghe Zamfir

Când defineşti naiul
ca instrumentul cel mai vechi din lume,
epos al vântului prin trestii,
înainte de-a fi existat omul să-l audă,
te-apropii de originea lucrurilor :
stihiile lui Lucian Blaga,
oul lui Brâncuşi,
ovalul germinat al noului născut,
geneza, începutul lumii,
Peştele-Iisus, aureolă pe fruntea albă-a Învierii.
(Aşa cum el a întrupat miracolul în forme,
Tu-l pui să cânte : melodiile de nai
sunt glasul, cel nostalgic, al păsării măiastre.)

Ai plecat dintr'o casă ţărănească
aşezată la hotarul veşniciei,
ogradă cu meri înfloriţi,
arome de cer în glastre
şi meşterguri, imperiu de fluturi
ca'n viziunile lui Ţuculescu.
Satul Blajinilor şi al nopţilor de Sânziene,
linia şi cercul,
cruce pe spinarea melcilor fosforescenţi,
semnele muritorului în ora mitică,
lăsate la cumpăna întunecimii
pe când vor veni să-i caute drumul în cosmos
fraţii săi, heruvii luminilor.

Ai vrut să duci vraja din izvoarele pădurii,
Taina tainelor, lemnul-dor şi jale
rugăciunea turmelor care se-adapă la fântâni,
angelus rustic, cu mirosuri de anafură
şi busuiocul vecerniilor carpatine,
coborînd la oameni
din stâna zimbrului moldav,
- având coarnele'ncurcate'n tufişul stelelor -
Urmaş precum Vasile Pârvan al tracicului Orfeu.

Şi ca să-ţi aduci aminte
de codrul pe care l-ai pierdut, ca pe-un rai,
odată cu morminţii strămbunilor,
te-ai gândit să ridici, Manole al spiritului,
o biserică,
în satul mamei,
fiindcă mama pentru Român
e un iconostas şi o poartă împărătească,
legătură între altarul Domnului
şi lumea celorlalţi de pe pământ.

Căci din concertul închinat de tine bunului
Dumnezeu,
numai într'o biserică
îşi poate găsi doina versului eminescian
urmele nirvanelor primare...
Locul unde trestia-fluier
revarsă'n armonia cântecului ei,
pe foile sufletului, spaţiu infinit,
Lauda Facerii din Cartea Sfintelor Scripturi.

1982

PHILEMON ŞI BAUCIS

Nu v'am uitat,
dar am vrut să am răgazul potrivit
şi mai ales tihna sufletească
să pot intra în pridvorul
de catedrală valahă
a rândurilor voastre.

Mă închin în faţa poeziei
ce mi-o trimiteţi,
poezie cu miroase coapte de tămâioasă şi cimbru,
svon de doină românească :
Bujori, crisanteme şi roze,
flori ale acestei toamne atât de triste.
Printre desişul greu al florilor de cipreşi
ghiceşti, departe, drumurile fără capăt
ale Luminii...

Faţă în faţă cu rândurile voastre,
nu-mi rămâne decât să-mi aplec fruntea
şi să mă reculeg
ca înaintea unui iconostas
cu tâmpla aurită
din borangicul de damasc bizantin.
Cupole joase, siluete fumurii,
emailuri, smirnă arsă în miezuri de noapte.

Căci rândurile voastre vin dintr'altă lume,
cu alte foşniri, cu cer şi alte miresme :
Paradise pierdute odată
cu tinereţea noastră,
ale dulcilor noastre zile

de ospăţ şi nuntă,
mai luminoasă ca cea din Cana Galileii.

Am visat ?
Nu, acele zile le-am trăit
cu voi împreună,
în ritmuri horaţiene
de baladă romană :
"Eheu, fugace Postume, Postume
Labuntur Anni."

Nu-i mult de făcut
pentru cei ce făuresc visele
ca pe nişte păpuşi străvezii
cu robe de ametist şi ochi de rubin.
Dar realitatea e alta,
mai joasă, mai pământească, mai concretă,
cu nimic ceresc şi rai în ea.

Deci fericiţi cei ce pot trăi
în imperiul de haşiş al Visului,
departe de adâncile umbre ale pământului
-soboli cu trupuri negre
scormonind în galeriile întunericului-.

Şi voi fiindcă sunteţi între aceşti fericiţi
aleşi ai Visului,
vă bucuraţi de prea umila mea dragoste
şi vă sărut duios pe obrajii amândoi,
al vostru fost frate bacchian
ferecat în evangheliile de argint
ale Vieţii.
Grădini cu fântânile uscate,
căzute la poalele unor zări
mâncate de leşiile dorului.

1978

LUI ION SÂN-GIORGIU

Îţi dormi adâncul somn de veci
la Uedem,
aproape de cetatea nordicului Siegfried
-graf de Xanten,
plecat până în ţara
de ape, de lumini şi foc, Islanda-
şi lângă rămăşiţele anticei Ulpia Traiana,
suroră a Sarmisegetuzei dace,
loc sacru al poenelor transilvănene.
Trecut-ai peste graniţe de-armate
printre obuze, printre luturi arse.
O, cinste ţie
că n'ai vrut să faci parte dintre trădători.
Ai dus cu tine'n desţărare, sufletul ciobanului
mioritic
furat de patria, cruntului Leviatan robită.
Şi când a fost să mori printre străini,
la nunta ta cu veşnicia,
ca marture, înlocuind luceafărul moldav,
ţi-a stat la căpătâi stihia cavalerului blond ;
drept candele de liturghie,
înalţii plopi din forul vechi roman.
De parcă l-ai căutat întreaga viaţă
Pământul tainicei Făgăduinţe,
Izvorul alb din vis al căpriorului de aur
Ideal ceresc, statuie'n marmoră, fără de umbre...
De-atunci meleagurile neclintite în tăcerea lor,
slăvesc destinul rătăcitorului erou

ce-şi odihneşte cântul holdelor de nai şi poezie
pe patul nemuririi din legendă şi din mituri,
între Valhala şi Columna lui Traian,
sub crucea lui de piatră, masă de altar
în templul spiritualităţii neamului carpato-du-
dunărean:
"O, cinste ţie
că n'ai vrut să faci parte dintre trădători."

1984

VALEA PIERSICILOR

Îmi scrii că ţi-e dor de valea uitată a piersicilor,
unde lângă rădăcini, stau îngropaţi
atâţia morţi de-ai noştri.
Mausoleu locuit de umbre,
Miresme şi-adieri
ale fiinţelor de dincolo,
florile nenumărate-s lumânări aprinse
pentru grâul şi roua câmpului,
pâinea şi vinul lui Dumnezeu din om.
Templu al amintirii
Sub tavanul cerului senin,
ca al unei imense catedrale.
Sufletele noastre zburdă precum mieii noateni
în iarba proaspătă a Primăverii.
Într'una din Vacanţele Destinului,
Andrei Spătaru sau poetul urbei Greguia, totuna :
Joc al spiritului, pur,
oglindit în inimi, ca'n ape curate.

Acolo şi dragostea trupului, cu toată jertfa ei,
se'ntregeşte după legile tainei,
iar patul îndrăgostiţilor este ca un altar
într'o biserică,
(Legenda amorului profan şi divin).

Dar tu-mi spui că nu e vorba de niciun vis,
Când porţi la pieptul tău,
într'o năframă, ca cea a fericitei Veronica
având chipul Sfântului pe ea,
un pumn de ţărână adus
din Valea uitată a Piersicilor,
unde lângă rădăcini stau îngropaţi
atâţia morţi de-ai noştri...
Dorul tău mă stăpâneşte tot mai tare,
ca un cântec
venit de departe, dintre stele.

1983

MIORIŢA

" un pui fript în talger de lut şi pită proaspătă ..."
(Hanu Ancuţei. Mihail Sadoveanu)

Trebue să treci prin anii lungi ai exilului
ca s'ajungi să-l înţelegi cu-adevărat
pe baciul pădurilor, primitivul
Mihail Sadoveanu.
Din lumina scăldată'n negurile ce ies
de pe oglinda râurilor străjuite de luncile umbroase
şi înalte ca stâlpii unei biserici a naturii,
se naşte cântecul Mioriţei,
legenda despre viaţă şi moarte,
melancolia versului eminescian
şi alba tristeţe a florilor lui Luchian.
În acest clar-obscur moldovan
tivit cu cenuşa aurită scuturată
de pe mugurii sălciilor aplecate peste ape,
ca părul Cosânzenei din poveste,
ţi-ai muiat pana, descântând-o,
ca şi sculptorul când a făcut Pasărea Măiastră.
De sus de pe muntele Rarău,
pe umeri purtând cetini şi ceruri,
ne cobori cu toate turmele,
de-a-lungul văilor, cărări preafericite,
să ne'nchinăm de hramul sfintei Paraschivă
sub racla din lăcaşul Trei-Sfetite,
Plângând pe grâul îndulcit cu mied, colivă,
de parc'am fi în vremea Ducăi-Vodă.
Aşa ne'ntorci asemeni fiului risipitor al Sfintelor
Scripturi

La Ţara Zimbrilor din mit, minune, tu, Moldovă.
Cuvintele baladei Mioriţa
înfloresc în a ta slovă
ca sânzienele în nopţile cu taine
ale cerului înstelat de deasupra Siretului,
împlinind un ritual vechi,
cunoscut doar de inima ta şi sălbăticiunile munţilor,
Vrăjitor al codrului românesc,
Mihail Sadoveanu...

1985

TRISTEŢEA ÎNNOTĂTORULUI DE CURSĂ LUNGĂ

Am fost mereu unul lângă altul,
dar n'am putut să te strâng la piept.
M'am mulţumit doar cu cerul răsfrânt în ochii tăi
Ca'n apa mării, pulberea amurgurilor de mărgean.
Îţi simţeam răsuflarea cu miroase de trandafir,
dar grădinile îşi aveau porţile închise,
de-a trebuit să-ţi las doar umbra să cadă'n sufletul meu,
ca pe unul din ecourile raiului pierdut :
Vai, inima, fântână a nemărginirii.
Buzele de ghiaţă străluceau în soare
asemenea pocalului aurit al sfântului Graal păzit de Amfortas.
Chip de zeiţă, cioplit în stânca de Paros,
Arătare albă ca ţărmii leucadici ieşind din ceaţă.
Nimfă purificată în isopul izvorului castalic şi al Betaniei.

Totuşi eram condamnaţi ca pe drumurile noastre paralele
Să nu ne întâlnim nici în veşnicia numită Dumnezeu.

Cândva mi-ai apărut în cale, pe insula de sub Orion,
aşezată la hotarul
unde orizontul mai scapără pe amnare de cristal
ultimile sale lumini ;
Ţi-am oferit tot ce-am avut mai bogat şi de preţ
din imperiul interiorului cu nestemate,
Dar tu ai dorit să nu fii ca mine, ci altăceva.
Mai rece ca marmora Galateei,
întrupai pe moarta soţie-a lui Orfeu, Euridice,
în jurul căreia visele se arătau îmbrăcate'n negru,
precum Hoeforele jelitoare din tragediile lui Eschil.
Plângeau mai toţi măslinii goi,
îmbătrânite vrăjitoare de la Delfi.
Vorbeai despre Cytera şi de templul Venerei,
-cea născută'n Cypris-
Ca de-o himeră nelocuită, străină oamenilor,
unde credeai că-ţi poţi inventa iubitul
desenând cu degetul pe nisipul arhipelagului nevăzut al Nausicăi,
un alt Leandru, rod al Poeziei, mit şi taină.
Când am înţeles că nu ştii să iubeşti
după modelul Anei din legendă,
odată cu reflexul razelor de lună,
Cântec divin pe'nalte orgi stelare,
neauzindu-mi chemarea fierbinte,
ai dispărut din viaţa mea pentru totdeuna.

De-atunci înnot fără tine, Singur.
Pe mările întunecate şi neliniştite
înfrunt valurile furioase,
Singur...

1985

INSCRIPŢIE PE O ISTORIE LITERARĂ

Poetul scrie, ca să-şi găsească drumul
spre inima lui pe care-o caută
precum pelerinul, catedrala sfântului venerat.
Cântecul lui face parte
din armonia universului,
ca muzica sferelor pe bolta înstelată
sau jocul razelor aurorii
în dimineţile pure,
toate retrase ca un flux
al mării cu sare,
pe ţărmul interior din sufletul său,
cum se reflectă cerul senin
într'un ochi de fântână.
Prin versul său poetul împlineşte
o chemare a destinului ;
Trăirea sa în Absolutul Frumuseţii
îi aduce mântuirea din pocalul lui Amfortas
îi înfloreşte rugul sterp cu mugurii luminilor.
Din moştenirea lui
s'a născut grădina primăverii veşnice a spiritului.
Criticii când îi adună'n carte
şi îi clasifică orânduindu-i
ca'ntr'un muzeu,
nu înţeleg nimic
din marea şi singura misiune a poeziei,
Cântecul inimii omului.

El nu poate fi perceput
decât tot cu inima,
ca orice lucru ce-şi are corespondentul
în împărăţia de dincolo a lui Dumnezeu,
Poezia, cântecul inimii omului.

1985

IV. VATRA CASEI ȘI A DRAGOSTEI:
—Cântece de iubire și moarte—

O, de-ar fi liniște, cât de bine s'ar auzi
Ciuta călcând prin moarte.
(În marea trecere. L. Blaga)

Gilles.

Am fost mai singur decât niciodată
Un Robinson cu insula în suflet.
(Al. A. Philippide)

GILLES

Visele mele,
atlazuri ţesute
din firul de argint al lunii.

Rătăciri
Sub orizonturi stropite
cu sânge de-aurore
pe trepţi de rouă :
Am iubit.

Amintiri,
Femeie palidă
cu trupul svelt
mirosind a trandafiri,
Adolescentă.

Iubirea ?
Împărtăşanie
din sufletul altuia,
răcorind buzele însetate,
dintr'o fântână
cu ape de cer.

Cântece,
viori furate
din sertarele ascunse
ale Tainei şi Luminii.
Plânsete. Cântece.

Am crezut în umbre :
Visele mele,
atlazuri ţesute
în firul de argint al lunii.

1979

CÂNTEC RILKERIAN

Inima mea-i o vioară
ce-aşteaptă mâna îngerului
să joace cântecul cerului vechi pe ea.
Dar seraful nu a putut să zboare din paradis,
Căci zace bolnav în scorbura unui pom-luceafăr,
împuns la picior de spinii trandafirilor
crescuţi albi şi sălbateci
în grădinile aurite ale aurorei.
Din când în când îşi mai ridică o aripă
de scutură la geamul cu glastrele goale,
praful de chilimbar al penelor arse de febre.
Ultima lui dorinţă este să fie înmormântat
lângă sălciile nopţilor cu stele,
în ape şi nuferi...
De-atunci, mi-a rămas inima
o vioară pe care nimeni nu ştie să cânte...

1981

DESTINUL TRAGIC AL OMULUI

Ai rămas în amintirea mea
ca un cântec
de flaute aurite
dintr'un poem simfonic al lui Ravel.

Amurguri inundând
ţărmii de rubin,
crângurile grădinilor cu muguri
din privirile aburite
de ceaţa şi roua primăverilor curate.

Floare de lotus,
Foşniri de trene ale sălciilor, pe ape,
Danţ, crinolină,
pe-oglinzi de marmoră,
Statui răsfrânte în bronzuri celeste,
Panteon, cupolă,
Poezie pură.

Aş vrea să pot transforma
esenţa din lucruri
în sunet sau vers,
Taină a nopţii,
Trepţi de luceferi,
Altare pe masa stelelor.

Inima ta-i lîră,
Fântână spre Absolut,
Nostalgie după infinit.
Ziua cea dintâi
N'a fost decât un vis ars,
Geneza transfigurată în prismele Raţiunii.
Ai rămas singur pe drum,
Căutându-ţi eul robit.
În zadar,
niciodată nu ai să te mai găseşti,
Căci tabloul din rama poeziei
Nu este decât o umbră.

1980

ALEGORIE DE OCTOMBRIE

Nicicând n'ai fost mai aproape de mine, viaţă,
Îţi simt suflarea caldă, ca a vitelor în ieslea sfântă.
A trecut de amiazi.
La cumpăna din deal, sub cruce, ne'mbie un popas:
Acesta este drumul pe care trebuia să mergem ?
Nu e nimeni să ne răspundă.
Cerul de sfârşit de Octombrie, senin,
plouă cu lumini.
Deschide-ţi inimă lacătele.
Hulubii de argint se vor aşeza pe streşinile caselor tale,
Miresmele târzii de toamnă şi de cramă
Îţi toarnă în sânge leşiile melancolicelor vise.
Apele se desfac şi înfac în ceruri,
Transparente şi fluide trene.

Picioare goale aleargă prin iarba înrourată,
Danţ eteric, voaluri
Al picioarelor speriate de-o adiere.
Peste deal va începe coborîrea.
Acuşi culesul şi toamna se vor termina,
Hulubii vor lăsa streşinile goale
Şi-aromele vor fi ale frunzelor
Ce vor stropi cu polenul crisantemelor uscate
Şi case şi drumuri şi suflete.
Alţi paşi pe-alei,
Foşniri de violine, lângă lacuri sângerii.
Vor trebui învinse porţile grele de fier
Şi ucişi toţi câinii întunerecului.

Oare acesta e drumul pe care trebue să mergem ?

1964

SIMFONIE MINORĂ

Spaima abiselor adânci
M'a stăpânit de-atâtea ori,
Când încercam să urc pe brânci
Spre piscul irizatelor comori.

Am visat să ajung într'o zi, sus, la lumini,
Sub miresmele cerului albastru...
De-aceea n'am simţit, nici pietre, nici spini,
Nici viscolul aspru.

De rămâneam la'nălţimea şesului mănos,
Cu brâul belşugului incins,
Nu purtam azi crugul rupt de os
Din trupul lui Icar, un zbor învins.

Am căzut în clipa când mi-am dat seama,
Narcotizat de iluzii şi vise,
Că de fapt nu era niciunul lângă mine,
Din toţi cei pe care inima mea-i simţise.

Am căzut în clipa când am ştiut că sânt singur.

1967

TEMPLU JEFUIT

Am vrut să mă dăruiesc,
să dăruiesc ce am mai bun, oamenilor,
dar ei nu m'au înţeles
şi asta, în sensul cel mai concret,
nu s'au priceput să pătrundă
cumpătul vorbelor mele.
Oricât ai fi pom încărcat cu roade,
dacă te scuturi în pustie
şi pe stânca goală,
este ca şi când n'ai fi fost niciodată,
pentru nimeni.
Ce folos de toţi laurii ce mi-au luminat fruntea,
de tot belşugul din inimă,
dacă el s'a irosit în vânt,
ca foile toamnei ?

Ai rămas să te tângui
pe ţărmul însingurat al iernii,
ca un pui de cocor
pierdut din rândul al lor săi.
Cerul îmi este gol şi prădat,
pe-altarul lui de-azur
nu străluceşte în zenit, steaua polară a Norocului.
Deci dacă ai fi fost bogat sau sărac,
Numai aur sau din contră metal fără preţ,
pentru Destin este aceeaşi treabă.
Oricum îţi este scris să treci,
pe drumul numit viaţă,
de la Naştere până la capăt,
ca o fiinţă fără nume,
Niciunul n'a avut nevoie de tine,
nu te-a vrut cum ai fost.
De aceea nu-ţi căuta chipul în oglinzile vremii,
Fiindcă nu-l vei găsi :
O umbră, şi-apoi nici atât.
Primăvara'nflorită din tine,
miresmele şi culorile ei,
n'au existat nicicând, pentru nimeni.

1981

LIED DE TOAMNĂ

Cu atâtea dureri în suflet, Timp veşted,
era să uit de toamna de lângă mine :
Să nu mai văd pe-al dealurilor creştet
Ninsoarea de culori şi jocul de lumine.

În grădina de pe stradă
S'au încins pomii într'o mare de porfir.
Lângă fântâna păzită de-o goală naiadă,
Pe-ape se-adună ca robe de tul, foile de trandafir.

Sânt arome tari ce fumegă prin vii
Ale fructelor coapte pentru mâna aleasă :
În inimă la tine amintirile-s vii
Ca sborurile ce se întorc pentru iernat, acasă.

Degete fragede la geam ne bat
Să ieşim pe pajiştile ruginii de damasc ;
Am visat ? Am dormit ? Am fost plecat.
Cirezile întunericului în suflete ne pasc.

Din azurul infinit ai vrea să storci
Pentru ochii obosiţi, curate colire.
Nicicând n'a cuprins inima unei scoici
Adâncul oceanelor de safire.

Sânt dansuri şi muzici ce coboară
În ritmul violet, al unui început de sară ;
Cu atâtea dureri adunate avar, ca pe-o comoară,
Era să uit de frumuseţea Toamnei de afară.

Oct. 1975

LITANIE

Pe pajişti de mătase cenuşie
se joacă cerbii de ivoriu,
Gânduri ale unui suflet,
îngenunchiat sub asfinţit.

Am rătăcit de unul singur
pe căile'ntortochiate-ale Idealului
cel luminos.

Am ieşit învins.

În rest nu s'a schimbat nimic
în viaţa de alături
ce curge orb
pe lângă mormântul
unde este îngropat
Celălalt eu al meu.

Într'un loc
al acestui ocean fără margini,
ca un fluture alb prins în plasa de paing,
- cu aripile arse de soare -
răstignit pe-o cruce din stele,
Omul vrea să mai trăiască,
picătură de-a-supra genunilor tulburi,

Destin frânt.

1979

SOLILOCVIU

A fost greu până m'am învăţat
să trăiesc singur...
Căutam mereu sufletul altuia
ca pe-o verandă sau filagorie
cu îngeri,
La poarta cerului.

Mă'ntâmpinau câinii flămânzi,
sfâşiindu-mi din stafia spiritului,
otrăvindu-mă.
În faţa ochilor tulburaţi
- ca un ocean de sânge
închegat pe sticla străvezie-a orizontului -
nu vedeam
nici filagorie, nici verandă
ci numai tufişuri sălbatece
înspinate,
opărite cu leşiile Tristeţii,
sicomori pe un mal pustiu.

Şi-acuma cred,
când mă gândesc înapoi,
că rătăceam întotdeuna
Cărarea cea adevărată.
Căci n'am avut la creştet
Steaua, luceafărul de dimineaţă,
- al unei dimineţi curate şi purpurii -
să mă conducă
la izvorul lui Ophioc şi Liris, al Fericirii.
Până când m'am învăţat să trăiesc singur.

1979

BACHUS BOLNAV DE CARAVAGGIO

Portal şi vatră
din inima chiparosului
ţi s'au fost deschis.
Absidă şi altar de piatră
zidite de-Arhitect în munţii visului.

Copil tăcut
pe culmile Himerei
ai dus spre vârfuri alba turmă ;
Azi cântul fluerelor este mut
Iar în cenuşă creşte-a morţii urmă.

Izvorul de la început
oglinda căprioarelor
şi-a iezilor, mireazma lunii rece,
Pe nesimţite-a început
Să-şi sece apele. Să sece.

Zadarnic mai încerci
Clopotniţa să o ridici
sub cerul depărtărilor, înaltul ;
De când într'o Walpurgie petreci,
Nu mai eşti tu, ci altul...
Un orologiu bate ceasul grav
La sufletul şi trupul cel bolnav.

Zadarnic mai încerci...

1980

SCULPTOR ÎN CÂNTECE

Motto : Aş vrea să-mi aduc la întâlnire
odată spre tine, Om,
numai sufletul, fără trup.

E sufletul
Fantomă ori umbră,
izvor sau mireasmă,
cer de Septembre, luger de floare ?
E sufletul, cânt de violă
sub cumpăna Orionului de aur
în noaptea cu stele ?

Nimic din toate acestea,
cuvântul, - metaforă, pasăre de onix - fiind
temniţă,
înveliş de argilă
în jurul unui miez de fum.
Suntem robi ai lutului.

Îl simţi în tine ca pe-un ţărm
bătut de orchideele violete ale Mării,
hotar între Viaţă şi Moarte ;
Ochii nemai putând să-l vadă,
urechile să-l audă,
degetele să-l pipăie.
Abise fără fund. Tenebre.

Şi totuşi n'ai putea să-i prinzi adierile
dacă nu s'ar răsfrânge în materie

ca'n pietre, stafia Euridicei moarte :

Fântână ori umbră,
izvor sau mireasmă,
cer de Septembre, luger de floare.
Şi cântec de violă
sub cumpăna Orionului de aur
în noaptea cu stele.

1980

CONFESIUNE TRAGICĂ

Cât de greu este
să te faci înţeles de semenii tăi ;
Întinzi mâna spre ei
plină de soare şi lumină
dar dânşii n'au ochi s'o vadă,
să te vadă.

Treci siluetă de fum, pe lângă ei,
alături de ei.
Eşti ca un pom plin de roade coapte
sortit, să se scuture
să se usuce,
crescut pe un platou pustiu
Şi solitar :
Fructe putrede sunt toate visele tale.
Îţi cauţi steaua
care nici nu există
Căci scris ţi-a fost
să porţi o cruce cu spini
pe dealul Golgotei Singurătăţii
numit Destin.

Ţi-a rămas plânsul,
otrava şi pelinul
regretul de a nu fi fost altfel.
Pentru tine dimineaţa proaspătă
nu-şi va arunca niciodată
mantiile de rouă
peste culmile grădinilor de azur ;
Şi nu-ţi vei mai vedea chipul
răsfrânt
în pâraiele-oglinzi ale cerului,
idealurile zdrobite, umbra cărărilor solare.

Poezie, statuie de foc
a sufletului meu,
Ne-am rătăcit pe-un drum fără de întoarcere
pentru totdeuna nouă, pierduţi
în Noaptea durerii.

1980

MĂRTURIE

Cuvintele şi imaginile stau
undeva ascunse ca'ntr'un scrin, în sufletul meu ;
Eu nu fac altăceva
decât să le curăţ de zgura umbrelor
şi după ce le potrivesc
unele lângă altele,
ca pe statui de bronz, le aduc în şir, la lumină.

Ritmul interior
vine de departe, din străfunduri,
îl aud la început ca un murmur lin,
apoi tot mai deslușit,
până la Simfonia armoniilor pure.

Eu nu sunt decât un executant
al unor ecouri pornite de demult
de la părinţii părinţilor mei,
când gestul s'a prefăcut în Duh
şi-a luat loc de inimă.

Setea nu-i a mea ci a lor
Şi dorul după perfecţiune de la ei vine.
Eu nu sunt decât un ucenic de meşteşugar
urmând legile moştenite ale sângelui.

Privirile lor le găseşti în mugurii trandafirilor
Şi paşii în stelele din ape.

De aceea vă rog
nu aruncaţi cu pietre în mine
Chiar dacă aţi vrea să fiu altul,
Nu pot.

1981

AMURG CLASIC

În havuzuri se răsfrânge melancolic
Statuia unui Pan, Satir şi Sfinx.
În jur un danţ al Nimfelor, bucolic,
Pe note diafane de sirinx.

Grele, liniştile se nasc din depărtări,
Covor peste limanul trist
Al pinilor aliniaţi lângă cărări,
În verdele topit de ametist.

Pe ape se aşează umbrele prelungi
Şi silueta florilor de-agavă ;
Printre-ale porţilor coloane lungi
Amurgul curge, ocean de'ncinsă lavă.

- La fântâni, în ochi cu zboruri albastre,
Un faun rătăcit îşi astâmpără setea de astre.

1975

EPISTOLĂ POETULUI AL. GREGORIAN

Prietene,
iartă-mă dacă-ţi spun aşa în loc de
maestre sau domnule,
dar vei ierta când vei înţelege că se adresează
nu omul, omului, ci un suflet altui suflet...
Al meu, lipsit de vedere, orbecăie'n beznă.
Îţi simt lumina pe care o ai,
Blaga zice, de la curţile dorului ;
Tu, cavaler al metaforei, mai înălţat şi pur,
de la curţile cerului.
Inima ta e o căprioară neprihănită
bând apă din mâinile făcute căuş ale Domnului.
Tu scrii aşa cum îl reprezintă Caravaggio
pe sfântul Matei din san Luigi dei Francesi din Roma,
cu pana în mâna bătătorită, de ţăran,
la tine, al unuia din Teleorman,
sub dictatul îngerului.
Ah, îngerii lui Bellini şi Correggio
sau îngerul-heruv din Buna Vestire a lui Simone Martini !

Când te citesc simt coborînd umbrele raiului
în cămara mea umilă şi pustie.
Poete,
eşti unul din fericiţii atinşi de aripa sfinţeniei
precum pa tavanul Capelei sixtine,
îl atinge cu degetul,
Tatăl,
pe Fiul său căzând în genuni.

Cuvintele tale au fost mir și balsam
pentru rănile mele,
Iov însingurat al vieții.
Pentru asta, de undeva de jos,
învins și bătut de triști,
încins ca Nessus de cămașa disperării,
mă închin ție și-ți mulțumesc pentru faptele tale
Samaritean al spiritului :
Și poeme pentru frații mei,
și pete de lumină,
și Poeme pentru cruciați...
Ca să-ți doresc să trăiești la mulți ani este un nonsens,
când prin versul tău ești trecut de mult în nemurire.
Dar să nu o uităm pe mireasa și icoana de lângă tine,
Ana :
" Fecioara între sfinți și luna între stele."
Iscălește, trecătorul de la un început la un sfârșit al
neantului,
în realitate suflet pierdut și anonim...
Cu buzele crepusculului,
margine de floare moartă,
îți sărut fruntea frumos, Poete.

31 Dec. 1981

ÎN AMINTIREA PĂRINȚILOR MEI.

Și, care tânăr, să le urci te-așteaptă,
Cartea mea-i fiule, o treaptă.

(Tudor Arghezi)

POSTSCRIPTUM PENTRU TATA

În dimineața în care ai plecat,
Totul s'a petrecut atât de fără sens,
De parcă am uitat să ne luăm rămas bun...

Când m'am întors, după o rătăcire de-o zi,
Așteptam să vii.
Am deschis ușa ca de-obiceiu
Și ascultam să-ți aud pașii cum coboară pe trepte,
molcomi,
ca susurul izvoarelor sugrumate în iarbă.
Dar n'au mai venit.

Și deodată m'am simțit singur,
Bolnav de singur.
Mi-am amintit de zilele pe care le-am
petrecut unul alături de altul.
Au fost așa de fugare. Înșelător de fugare.
Am avut oare vremea să schimbăm un gând,
să ne simțim mai aproape?
Doar Dumineca aceea a fost mai calmă,
când sub cortul unui cer senin,
am înmormântat un prieten...

Pelerini sub teiul încă neînflorit al lui Eminescu.

Bunul meu amic,
Acum că ai plecat și sunt iar atât de singur,
nu simți cum gândurile mele te caută?
Trăiesc în filele tale de caet,
alăturea de poetul urbei, de Greguia,

de părintele Moise, cel ce iubea albinele,
păsările și câinii.
Pe Miss prepelicarul, cu urechile clăpăuge,
Îl aud cum mă latră.
În fața poetului din tine
ființa mea se'nchină
și dacă l-am supărat pe poet,
îl rog să mă ierte.
Soarta pe care mi-a împrumutat-o Hippocrat
Mă face uneori prea rău.
Și-apoi aș vrea să nu ne despărțim niciodată.
Dă-mi mâna ta, să ne privim
în apele din noi, ca'n niște
fântâni adânci și curate.
Primăvara asta nouă să-și scuture primele flori
Pe creștetele noastre,
Altar să fim unul pentru altul,
mir și untdelemn pentru toate rănile din noi,
Băi aromate pentru trupurile obosite
Și credință pentru sufletele care se'ndoiesc.
Lacrimile mele ori picurii de ploaie
ale unui Marte însingurat,
se bat de geamul casei tale?

Apleacă urechea și-ascultă
chemarea inimii mele,
Tată.

București, Martie. 1965
str. Poet Neculuță 49

DIN AMINTIRE

De când n'am mai stat de vorbă cu tine,
tată!
Și timpul crește tot mai mult,
sălbatec ne desparte.
Tu trăiești viu în inima mea,
de-acolo nimeni nu mi te poate lua;
nici vremea, nici anii.
Te revăd ca altădată,
aplecat sever peste cărți
la biroul tău de scris.
Când îți ridici privirea,
în ochi îți joacă ape și lumini,
porumbeii albi ai bunătății. Nimeni nu știe recita
pentru mine
de cum o făceai tu.
Și azi îmi sună în urechi
vocea ta de metal,
Citindu-mi Unde ni sunt visătorii
a lui Vlahuță.
S'au risipit zilele parcă nu ar fi fost.
Acum, ca să te întîlnesc cobor
în parcul visului...
M'aștepți pe-aceeași bancă,
pe malul râului liniștit,
purtând în oglinda sa, cerul cu nouri albi,
Și-mi vorbești de Epictet, Marc Aureliu,
De Kant și de Biblie.
Când mă trezesc, singur,
în răcoarea vieții din jur,

mi-e rece şi mă simt bolnav.
De n'ar fi trecut aşa de repede totul...

În mine tu mai durezi, proaspăt,
ca un pom înflorit în mijlocul livezii, Primăvara.

1982

MAMEI

Fior de gând : Poezia,
este o altă modalitate
de a te apropia de cei dragi,
atât de dragi, că nu-i poţi uita.
O reîntâlnire pe cărarea nevăzutului
pe unul din malurile Veşniciei,
Când după tine rămân,
ca'n ochii lui Orfeu,
amintirile toate, încremenite stane de piatră.
Printre ele, ca o fărâmă din inima ta,
Defuncta Euridice.
Şi fluerul bolnav va începe deodată,
Să plângă.

Azi, când nu mai eşti
decât o umbră a sufletului,
simt tot ce-ai însemnat pentru mine.
Îmi apari în cale-mi,
cântec al soarelui,
cu zâmbetul înflorind pe buze,
scăldată'n dorul de a'mprăştia
viorelele aurii ale fericirii'n viaţa mea.

Un pisc
ce-atinge porţile raiului;
nimic nu se-aseamănă
iubirii de mamă.
Îmi amintesc cu mult drag
de fiecare gest al tău
Ca al Fecioarei Maria aplecat asupra fiului ei,
erai toată lumină.
Privirile tale dureroase şi triste
ca o melodie de vioară
cioplită'n lemn de trandafiri,
îmi puneau pe umeri
mantia eternelor aurore,
brodate'n fire scumpe de luceferi.
Era atâta sfinţenie în fiinţa ta
Şi'n vorbe, ascunsă, ca'n firide de biserici
taina liturghiilor nescrise.
Acea trăire în absolutul
curat şi pur,
întâlnirea noastră
lângă ciuta izvoarelor, icoane ale Primăverii,
înălţând din noi un altar spre înalturi,
nu se va mai repeta nicicând.
În grădini toate păsările paradisului
zac, cu gâturile întoarse:
Tăcerile şi liniştile foşnesc ca stofele cerului
bătute de vânt, a doliu şi a jale.
Departe-ţi este mormântul,
cu miroase de crisanteme uscate;
pe vatra lui adesea am bocit,
purtat de îngerii străvezii ai visului
- ca Iisus mort, într'o pictură de Bellini -
că altfel nu mă pot opri la el.
Te-aş scoate de-acolo, săpând cu degetele huma,
să mai petrecem doar o zi,
aşa ca altădată, împreună :

Şi cât de rău îmi pare
de fiecare oră din destinul meu
ce s'a fost scurs în temniţi de clepsidră,
fără de prezenţa ta,
aşa cum vor fi toate de-aici înainte.
De când ai plecat mi-e rece şi sânt părăsit
pe drumurile existenţei lipsite de rost.
Şi totuşi cred că niciodată nu ne-am cunoscut
aşa de adânc ca şi acum,
de'nargintezi oglinda spiritului orb,
Precum pe ape cade luna
Şi construeşti în forme reci, minunea :
Nu sunt decât un reflex
al ridicării tale la cer.
Încă mai port în mine,
ca pe stelele unei nopţi senine,
urmele dragostei tale,
paşii marelui Dumnezeu pe nisipul neantului,
Mamă...

1981

SUFLET AL LUI DAVID

Azi ţi-am citit curata slovă,
Articolul de fond din Înnoirea.
Ţi-ai închinat întregul crez şi firea
Pentru-a da ţării-o Vita Nová.

Cu sufletul în piept, al lui David,
Ai vrut să lupţi la margine de ţară,
Dar duşmanii cu forţă îţi surpară
Tot ce-ai clădit în sus, celest bolid.

Azi pari învins şi câmpul tău arat
De solii roşilor stăpâni Leviatani,
Soboli ce fără ochi au tulburat
Odihna albă-a crucilor de sub platani.
Pleşuve munte, sfinte Ararat,
Lumina ta va creşte ne'ncetat.

Nov. 1975

DIALOG UCIS

Nu mai primesc astăzi niciun rând de la tine,
În zadar îl aştept;
Nu-mi rămâne decât să te caut
printre filele vremii,
în Trecut,
de la copilul cu suavităţile
îngerilor lui Correggio,
la omul matur stăpânit
de clar-obscurul rembrandtian.
Sunt aşa plin de tine, mamă,
precum pomul de roade, toamna,
ori cerul senin al nopţii, cu stele.
Amintirile nu-mi dau pace,
mă lovesc, cum se bat de geamuri
păsările oarbe.
Aşa cum a fost, a fost frumos,
deşi putea să fie şi altfel,
mai frumos.
Îţi duc lipsa şi tare mă doare
că n'am luat parte
la ultimul tău drum al Prohodului,

să-ți spăl și să-ți ung trupul cu mir,
pentru marea întâlnire a Veșniciei...
Aș fi vrut să te pregătesc mândră
ca pe o mireasă,
Fecioară-Maria a vieții mele.
Acum ne desparte marele întuneric,
tu ești acoperită cu pământ, mult pământ,
mult pământ,
iar eu am rămas singur,
ca o cruce de lemn
pe un câmp ars de soare,
în mijlocul pustiei.
Plâng
cu lacrimi de luceferi,
pe marginea fântânilor goale,
simbol al soartei goale
și cânt
pe glasul zurgălăilor
Prinși de gâtul turmelor din vis,
Dar totu-i jalnic de zadarnic ;
Precum pomul de roade, toamna,
sau cerul senin al nopții, cu stele,
Sunt plin de tine, mamă.

1981

SILUETA SUVENIRULUI MORT

Îmi amintesc de tine,
oraș provincial,
etalându-ți străzile și casele de lut
pe linii drepte, de la gară pân'la primărie,
ca pentru o paradă festivă.

Grădina ta publică
și arinii printre ale căror crengi,
ca printr'o sită,
își fulguiesc argintul, razele de soare.

În jurul havuzului
cu balustrada de piatră,
dantează amorinii
și fluturii albi
prinși în frunză cu agrafe de nufăr,
pe fața lacului lustruit
de năframa albastră a unui sfârșit de August.

Sus, pe tavanul cerului,
trec nourii chihlimbarii,
telegarii și carul lui Bacchus,
grădini ale magnoliilor veșnice.

Miroase-a muguri copți
căzuți pe covoare cu iarbă,
Esența unor vecernii de fum
venite ca un susur
din catedrala zărilor depărtate.

În ape se-apleacă trupul tău,
sau umbra sălciei plângătoare ?
Nu mai e totul decât
o foşnire a visului,
lotus-floare, cădelniţi de seară,
asemenea unui cântec de demult
al Parcei, exersând
pe harfa inimii mele.

1980

ICOANA MAMEI

O, mamă, dulce mamă, din negură de vremi,
Pe freamătul de frunze la tine tu mă chemi.
(M. Eminescu. O, mamă...)

Îţi văd săpat mormântul în piatră
alb,
cum a fost iubirea mea pentru tine, mamă.
Din lespezi reci, căci nu cere îngrijirea
celui plecat departe,
se-aseamănă cu mormântul lui Chateaubriand,
ridicat, sus, pe dealul luminii,
între mare şi cer,
Mausoleu al insulei, numită Bé.

Eşti singură, aşa cum ai fost
o viaţă'ntreagă,
fără soţ, părăsită de copilul tău iubit.
Te văd mereu în faţă-mi,
răsărind dintre flori şi grădini,

cu mireasma primăverilor de altădată,
primăverile tinereţilor noastre,
care nu mai sânt nici ele.

Copacii ţintirimului înşiruiţi solemn,
par sfinţi adunaţi în jurul unui oracol
din care de undeva
un glas îmi spune,
că moartea nici nu e aşa de urîtă
cum ne este frică nouă oamenilor de ea ;
contopire cu lutul,
cântecul nunţii mioritice,
pe drumul raiului pierdut.
E liniştea în sânul căreia
se'ntorc tainele la izvoarele lor,
marea tăcere când în ape se-aude stingându-se
Lava stelară a nopţii.

Chipul sufletului
îşi pierde'n oglinda veghii
urmele paşilor desculţi.
Din umbra lor,
în loc de sânge vor curge
picături de rouă sau lacrimi, totuna.
Ramuri goale, fecioare despletite,
jelesc, violini dezacordate,
Requiemul doliului, fără de capăt.

La ceasul petrecut, ce mai aştept ?

1983

CER ÎNSTELAT

În amintirea plimbărilor cu tata pe malul Mureşului, la Arad.

Pe mal e-o linişte adâncă, grea
precum damascul ierbii'n care paşii noştri
se sting încet, mătase şi pafta,
ca ultime scântei pe vetrele tăcerii.
Doar râul, pe sub umbra sălciilor tremurânde,
Fecioare cu oglinda Sânzienilor din zori,
mai duce'n el îndepărtatul murmur
al viorilor vrăjite'n noaptea primăverii.
Miroase-a câmp, a flori sălbatece şi-a căpriori.

Urcăm pe braţul Ursei Mari de aur.
O cumpănă-a fântânii'n pietrele luminii
Se lasă peste drum în faţa fugii
pornită din legenda primelor legende
a inimii curate, ochii îi formează crinii.

Şi sus de tot e Muntele, e vârful
Oval, Întâiul, infinit, Apeironul
Altar şi jertfă : Stea polară.
Cortegiile viselor sunt graţiile'n alb, ce execută
Canonul dansului şi forma rugăciunilor : Eonul.
Pe Calea Robilor, puzderie de stele
aleile grădinii Raiului cu trandafiri,
Păzite-s de Luceafărul de sară.

Sub neguri argintate, Orionul,
Pe-un ţărm al paradisului înalt,

E-un templu drept, din marmoră celestă,
Porfir de-azur, vitralii de bazalt,
Şi Lira instrumentul-cheie pentru anticul Parnas.

Târziu, ne-am aşezat pe-o bancă,
îngreunaţi de roua ultimelor reverii :
Citim în taina Bibliei din Spirit, pe coloana-mit,
Prin timpul, ritm interior, al de demultului popas
Cum construieşte'n tine, cerul înstelat
Ca şi'n cămările lui Dumnezeu, către vecii,
Hotarul lui rentors, egal dintru'nceput, desmărginit.

1984

SCRISOARE ETERNITĂŢII

Mi-e aşa de greu fără tine, mamă...
Sunt ca trunchiul unui copac uscat
în mijlocul pustiului arid,
ca dune de nisip fierbinte
mă'ngroapă negrele tristeţi.

Închid ochii şi te revăd,
Doamna tinereţii mele...
E-atâta de demult de-atunci.
Din amintiri atingi pragul sufletului meu,
te simt pe-aproape mângâindu-mi rănile
cum printre nori argintul razelor de soare,
din cerul primăverii, se'mprăştie în iarna îngheţată.

Caut visul,
locul unde te pot întâlni mai în fiecare zi,

Întinzi mâinile spre mine
Şi zâmbeşti.
Lângă fântâna cu ape limpezi,
miroase a flori şi a grădină
ca sub altarul Fecioarei Maria.

Zadarnic aştept în fiecare zi să-mi scrii
sau să-ţi aud glasul,
Zadarnic.
Abia atunci îmi dau seama
că sunt singur,
uitat,
că între noi s'a aşezat, ca un străin,
ne-a despărţit pentru vecie,
Silueta rece-a Morţii...

Cât aş mai vrea să mai întorn timpul
Zilelor noastre fericite,
Cât aş mai vrea...

1981

PE URNA LUI TATA TIBERIU
Sit tibi terra levis !

Am plâns în bocet mortuar
De-asupra urnei de porfir ;
Un marş solemn cu tactul rar,
Majestuos urca spre cimitir.

Un vânt bătea prin chiparoşi,
Sădiţi pentru al tău mormânt ;
Crepusculul se oglindea în ochii roşi,
Un zbor de-acum pe veci înfrânt.

Aş vrea o clipă să te am
O, fur al nopţii violete ;
Să rătăcim pe drumul lui Aldebaran,
În carul tras de-al viselor erete.

Dar timpul maşter şi avar,
A rupt al prieteniei noastre fir,
Lăsând în urmă tactul rar
Al marşului care urca cu voi spre cimitir.

1983

REQUIEM DE VERDI

De ziua ta, mă troienesc atâtea suave amintiri,
cu miile, ca florile poenele în primăvară ;
Deschid pupitrul veştejiţilor, în noapte, trandafiri,
Pe drumul cum a fost să o pornim cu visul, iară.

Îmi amintesc, le simt parfumurile proaspete în nări,
Din firele de busuioc ce le lăsai în carte semne,
Lumini ce se-aprindeau pentru-ale noastre noi cărări,
În rugăciuni cântate, crezuri unice şi demne.

Am rătăcit pe malul prins, pe lângă nemişcate ape,
În ochi lăsând tot cerul cel de bronz încet să se coboare :
Din zborurile ce albastru'nalt au început să-l sape,
Am adunat în palme aurora, străvezie boare.

Suişuri am clădit, crezând c'aşa o vom însuliţa,
Eternitatea şesului tot mai întins prin calm de puste,
Dar n'am ţintit decât în biata fiinţă de fuior a mea,
Pe care grijile au năpădit-o, nouri de lăcuste.

Tot alergând, m'am risipit cu lebădele, albe turme,
Căzute gingaş peste catedralele de crizanteme
De unde fumegă strigoii paşilor fără de urme,
Cristalizând ecoul moartelor logodne, requieme.

1976

RÂNDURI PE VACANŢELE DESTINULUI

Citindu-ţi cartea, de ziua ta,
sărbătoarea vieţii mele,
te re'ntâlnesc aşa cum te-am cunoscut,
în tot ce ai avut mai bun şi mai de preţ,
străduind, daimon al împlinirii desăvârşite,
pe drumul binelui, frumosului şi adevărului.
Te văd venind acasă,
pe strada cea mare a oraşului liniştit, de câmpie,
sub umbra măgrinilor scăldaţi în soarele de-amiazi, gânditor,
ca unul din patriarhii Genezei lui Michelangelo.
Atunci am furat clipa eternităţii
şi am fixat-o pe faţa inimii mele,
ca să te am aşa pentru vecie.
Arhitectura ideilor pure,
în forma templului de pe Sunion,
Tu mi-ai hărăzit Idealul
luminos ca o statuie de Praxiteles,
curat ca cerul şi marea din Odiseea lui Homer,
plin de miroase sfinte ca busuiocul de bobotează păstrat între filele Bibliei de pe masa ta.
După chemarea lui voi merge
ca după o stea polară aprinsă pe firmamentul nopţii,
lângă hotarul Orionului,
Atât cât îmi va fi scris să locuiesc pe acest pământ trecător,

Mă voi strădui să mor

ca soldaţii lui Leonida la Termopile,
în picioare.
Năzuinţă spre eonul perfecţiunii
şi-a echilibrului interior,
asceză, cum ai învăţat-o de la sclavul şchiop, Epictet ;
destinul tău au fost trepţile ce suiau
către altarul aureolelor imaculate,
agora îngerilor cu trupul lui Venus din Milo.
Astăzi atingerea fiinţei tale
îmi dă senzaţia apropierii de unul din pilonii
Absolutului, de cel de care după cum ştii,
vorbeşte şi Hegel în Estetica lui.
Fără tine nu aş fi putut sui înălţimile albe şi diafane,
precum graţiile din Primăvara lui Botticelli,
iubite atât de mult.
Fără tine nu aş fi avut niciodată
sublima experienţă a spiritului pur.

1984

COPIILOR MEI, MIHAI ŞI ALEXANDRU

Ar trebui un cântec încăpător, precum
Foşnirea mătăsoasă a mărilor cu sare;
Ori lauda grădinii de îngeri, când răsare
Din coasta bărbătească al Evei trunchi de fum.
(Timbru. Ion Barbu).

CÂNTEC PENTRU NAȘTEREA LUI MIHAI

2. Sept. 1975, Miezul nopții și 20 minute.

Îi urez azi, celui mic,
Să ducă mai departe
Pana căzută pe carte,
A celuia ce i-a fost bunic.

Pruncule,
Uncule,
La descântec, ieși din pântec,
și-ți alege căciulie
Pentru Ființă vie,
Ea să'nfrunte
munții puși în frunte.
Zodia, Rodia,
Să-ți fie mireasă
Pentru-o viață aleasă.
Azi noapte s'a născut,
Ori la zi de început ;
Cu părul și ochii de tăciune ;
La minune,
Firea,
A dus împlinirea.
În inimi cerul s'a deschis
și s'a închis
ca o poartă,
care poartă
zurgălăii de argint.

Pentru paşii ce-i presimt
că se-apropie de lumină
Firavi, ca foile de sulfină.
Din unul, eşti doi,
Din eu, un noi.
În odaie
Şi'n copaie
Sunt miroase
De carne şi oase
miruite,
nuntite,
ale unui pui de Crai,
Paj de Rai,
Cu numele Mihai.

INOCENŢĂ

De unde am venit, nu ştiu,
Dar m'am trezit odată lângă voi,
Cu trupul mişcător şi viu,
Născut din ape sângerii şi foi.

Sânt moale ca din lut de plastilină
Şi mersul mic, ţinut pe loc în faşă ;
Ghicesc aproape firul de lumină
Care tiptil şi blând pătrunde'n casă.

Departe văd aprins un glob de peruzea
Căzut pe umbrele de jos ce-s cenuşii ;
Aş vrea să pipăi robele de catifea
Şi paşii tăi când lângă mine s'or opri.
- Tot universul pare-un joc de Falbalas -
În care prinsă e şi viaţa mea.

1975

"ŞI S'AU FĂCUT OM..."

Pentru cei ce nu cred în miracol,
le-aş da o pildă de fiecare zi :
Copilul, pentru părintele lui,
Cum naşte din leagăn, bulgăre tăiat din azur,
pumn de flori pe tăvi de lumini,
Tot mai întreg şi mai împlinit,
Ca o statuie a zeului Phoebus,
mânuindu-şi telegarii spre creştetul zenitului,
Soare aurit, strălucitor.
Iubirea naşte în inimă
precum mugurii primăverii
pe-altarele Rusaliilor interioare,
Iubirea-mag,
Iubirea dăruire,
fără margini,
urcând pe treptele coloanelor infinitului
până dincolo de cer, în cămările raiului,
sub ochii senini ai bunului Dumnezeu,
lacuri unde se joacă iezii albi ai tainei,
fără trup, fără spaţiu,
pasăre măiastră-a veşniciei,
un strop căzut din râul paradisului primar
- izvoare de isop -
în care se scaldă îngerii dimineţilor curate,
în trup umil şi trecător de Om,
Mărturie pentru cei ce nu cred în miracol,
Iubirea-minune,
Minunea minunilor.

1983

BUBU

Copilul meu drag,
Îmi sună în suflet al tău glas
Mărunt ca un stol de clopote.
Din ale vieţii monstruoase ropote,
E singura lumină ce mi-a rămas.

Al drumului meu toiag
Înflorit ca poienele primăverii
Din trupul fără fund al tăcerii
Aşezat ceruri peste ceruri, şirag.

Tu m'ai învăţat din nou
Să m'aplec peste tainele lumii
Şi toate durerile humii
Să le'nchid avar, în al Uitării cavou.

Cuprinşi mână în mână
Să trecem peste punţile albastre,
Amiaza din bolţile vaste
Să ne fie în veacuri, stăpână.

Şi-aşa tu să simţi lângă tine
Iubirea-mi, o umbră sfioasă ;
Nicicând viaţa să nu-ţi pară joasă ;
Un sbor spre tot o mai înaltă'nălţime.

Şi când voi fi somn, sub braţul de fag,
Un vis voi mai fi, în urma uşoară, a ta :
Nu te opri la marmora apei lila,
Ci mergi înainte, Copilul meu drag.

1976

PRIMA CERCETARE

Priveşti curios la lume împrejur ;
Din întunerec de unde ai venit,
Îţi pare totul luminos şi pur,
Pe margine cu aur poleit.

Privirile spre lucruri le apleci,
Se pot citi în ochi, adânci mirări :
Când toate formele de umbre reci
Îmbracă haina unor arătări.

Ai vrea pe fiecare să-l sărute
Mânuţa ta, un lotus înflorit,
Dar mai apoi cad aripile mute
A gestului cel frânt şi ne'mplinit :

- Căci pentru tine-acum viaţa e un Vis.
Fiinţă cu miros de cer şi paradis.

1975

MIHAI

Miroși a foaie proaspătă, bujor,
Din ceruri coborît la noi,
Să iști pe trupul timpului sonor
Cărări ne mai bătute, noi.

Privirile-ți alunecă în jur,
Mirări, pe-alocurea înfrângeri ;
La tine mersu-i încă blând și pur,
Un sbor în paradis de îngeri.

A noastre camere le luminează
Un zâmbet crin ce-a înflorit pe a ta față,
A primăverilor dintâia rază
În sufletele moarte, peisaj de ghiață.

Ea stinge'n jalea biblicului Iov
Șaradă, cântec, faună și floră,
Decorul care-i mohorît și mov.
Acum vii tu, un început, o auroră.

1975

INSTINCTUL IUBIRII
Fiului meu Alexandru

Erai numai cât un bulgăre de lumină,
Dar sufletul tău se arăta însetat
după un dram de mângâiere.
Deși nu cunoșteai încă limba oamenilor,
Simțeai cu inima, vraja din jurul tău.
Viața ne-a îndepărtat,
Uitând aproape orice întâlnire cu noi.

N'am văzut când ai crescut
Și ai început să umbli.
De departe
în ochii tăi ghiceam adânci tristeți,
Umbre ale îngerilor căzuți din rai.

Într'o zi ne găseam așezați unul lângă altul;
Eu, tulburat de gânduri,
Tu, ca un sol al unei Vieți curate
Și pure,
plin de cântec și joc.

Și-atunci deodată am simțit capul tău
dând buzna în palmele mele,
culcându-se pe ele lipit,
implorând mângâiere.
Erai o pasăre a cerului
Ce și-a găsit cuibul în pufuri de aurori
Celeste miserere.

Mi-ai dat o unică lecţie de iubire,
de ceea ce înseamnă adevărata iubire,
Setea de veşnicie.

Tu, un bulgăre de lumină.

1979

CÂNTEC NOU

Copile,
proaspăt ca florile crescute
sub ploaia lui Aprile,
în miezul vecerniilor mute.

Odor,
Spre tine'ntind aprinse grădini,
La porţile dintâiului zbor,
Convoi de-albastre lumini.

Fiinţă,
Pământul ţi se'nchină după
nepotolita lui credinţă,
Şi cerul revărsând, ca dintr'o cupă,

Zori,
de unde împreună vom porni
pe drumul robilor din sori...
ce te aşteaptă, vrednic, să mai vii,
proaspăt ca florile crescute
sub ploile lui Aprile
Din miezul vecerniilor mute,
Copile.

1976

REMEMBER

Privindu-l pe Mihai
cum se joacă,
îmi amintesc de copilul din mine,
de ieri,
simţindu-se sub mângâierea mamei,
apărat de soare şi vânt
ca sub o năframă a cerului.

Aceiaşi ochi : izvoare'ntunecate
pe faţa cărora se-aprind
luceafărul şi stelele de dimineaţă.
Şi-un zâmbet, flutur colorat,
scuturându-şi argintul de pe aripi
în florile deschise ca nişte mâini de îngeri.
Fugi albe şi danţul unor copii de Donatello,
Ninsori de muguri tăvăliţi în polen aurit
dintr'o livadă a Primăverii.

În chipul răsfrânt
pe oglinda cernită,
nu mai găseşti nicio urmă
din viaţa de altădată.
Sufletul tău stă îngenunchiat
sub o icoană
a Femeii având un prunc în braţe.

Prin aburii lacrimilor otrăvite
- rouă de sineală a unui Martie nou -
în van îmi mai amintesc de copilul din mine,
de ieri
privindu-l pe Mihai cum se joacă.

1980

CICLUL EULALIEI

Uitate, statuele albe privesc,
Albe, visând c'un aer ce plânge
Şi lasă amurgul pe ele culori:
De sinealã, de aur, de sânge.

(Havuz antic. G.Bacovia).

EULALIE, IUBITA LUI E.A.POE

Atât de fragedă te- asemeni
Cu floarea albă de cireș
Și ca un înger dintre oameni
În calea vieții mele ieși.
(Atât de fragedă. M.Eminescu)

Te-am întâlnit
într'o zi de Septembre,
al unui anotimp ce n'a existat nicicând:
Sub văpaia begoniilor roșii
deschise în grădinile apusului de soare;
Umbrele aruncau pe-obrajii tăi
Cenușa aripilor arse ,
De îngeri rămași robi printre noi.

Mersul tău ușor
Era un joc de-oglinzi și lumini
Alunecând ca un fum transparent
pe ape, lângă sălcii,
în izvoarele crepusculuí mov.

Brațele albe
ca lebăda și nenufarul,
sculptate'n marmoră de Paros
Și zâmbetul,
un danț al Fecioarelor lui Botticelli
sub frunzele laurilor, muiate în arome
cu miros de pridvor al Edenului.

Trecând pe unde-ai călcat,
în urma pașilor gingași
-cupe cu smalțul de-azur-

au răsărit florile tale,
clopoțeii pământului,
dalii cu sticliri viorii.

În priviri ne crește
ca maluri și munți,
aurul de cleștar al lunii.

Eulalie, nu ești mai mult decât un Vis.

DIN METAFIZICA IUBIRII.

Aș vrea mult
să mă lași să te iubesc;
să te mângâi, cu gestul credinciosului
atingând aripile de sineală ale îngerilor biblici.

De câte ori mă apropii de tine,
te sperii de prezența mea
ca de umbre pasărea albastră
a luminii.

Și fiindcă mă doare chinul tău,
sufletul meu se retrage în el
ca porțile de bazalt ale asfințitului,
în Noapte.

Ghicind sbuciumul vieții tale,
foșnire în ape ale siluetelor de dalii livide,
arome stropind polenuri și ceață
pe trupul frânt ca o coborîre de pe cruce,
îmi zic tot mai des
că iubirea este doar o stafie
a iluziei și amăgirii.

Cu cât spiritul meu te dorește mai mult,
te simt alergând
prin poenele inimii, departe, fecioară goală,
sub ploaia orizonturilor curate,
desculță, prin stufăriș, de cer, de soare și azur.

Întind brațele spre tine
încercând să-ți prind ființa
de flutur al văzduhului,
în plasa palmelor.

Aș vrea mult
să mă lași să te iubesc...

DEDICAȚIE.

Te-am simțit crescând în mine,
ca pe o fărâmă de cântec
vibrat pe lugere cu muguri de viori
mireasmă, plutind peste grădinile paradisului,
Vecernii ale tainelor.

Întindeam spre tine mâini nevăzute
mângâind umbra pașilor tăi,
sânii, flori albe, cuiburi de rouă.
M'ai purtat pe-ogoarele Primăverii,
stropite cu farba sinelie
a unor dimineți proaspete,
băi de aurora veșnică:
Eram fericit sau credeam a fi așa.

Într'o zi am rămas singur
Între pereții reci de lacustră
ai trecutului meu.
Chipul văzut în oglindă, al sufletului,
era masca de gips,
Le Horlá cu zâmbetul înghețat

pe-obrajii pudrați
cu polenul risipit
din corolele halucinantei Himere.

Gândurile îmi dau târcoale
cum se-adună ciutele la izvoare,
în dumbravă, după ploaie.
Neliniștile tulbură
cu aripile de flamingi negrii,
Curățenia de cristal din ape,
Lacurile inimii.

În priviri, ca'n acvarii
se'nalță catedrale, cupole de sânge,
cimitire de corali, pești cu solzi violeți,
otrăviți de nesomn.

Te-am simțit crescând în mine
ca pe-o fărâmă de cântec...

MĂRTURISIRE.

De-atâta timp te caut,
încât azi,
când te-am găsit,
aș vrea să te păstrez
zăvorîtă sub lacătele inimii,
în cămara cu oglinzi a Iubirii.

În zadar ...
Stau junghiate visele
ca albatroșii morți
de-a-lungul plajelor pustii
ale unui Septembre însorit,
Acolo, la Saint-Mâlo.

Pe orizontul de sticlă, albastru,

Două umbre se'ntâlnesc
și se topesc într'una:
Fuior de fum cădelnițat spre cupolele infinitului.

Tristețea joacă'n havuzul lacrimilor,
cercuri sinelii. Melancolie.

În parcul cu foșnirile de malacov
ale păsărilor albe,
prin transparențele unui amurg de aur,
-apariție diafană-
Lasă-mi ochii să se umple
întregi
de ființa ta...

IMN PRIMĂVERII

Vino să ne iubim în mireasma câmpului,
pe covorul macilor abia'nfloriți
s'aducem jertfă tinereții din noi,
arborelui magic,
Fecioară - stea, Fecioară - aurora.

Sânii goi să ți-i împodobesc
cu mărgele și mătănii
împletite din viorele albe,
să cântăm
Nunta noii învieri,
Alergând în grădinile cerului,
Cerul curat de de-asupra noastră.

Te scalzi în privirile mele
ca'ntr'o baie de pulbere aurie
ninsă, de pe ramurile
și cuibul luminii.

Miroși a proaspăt, a pământ, și-a ape,
ape
năvălind sălbatec în poiana ierburilor crude
și-a mieilor născuți doar de-o zi.

Păşind pe trena razelor de soare,
ești sveltă ca o nalbă
și fragedă asemenea crinului înmugurit,
Crin-luger.

Afară peste zăplazuri
Ne-așteaptă câmpul și florile,
lumânări și candelabre aprinse pe-acoperișul
unor biserici subterane.

Vino, s'ascultăm sub orizonturile clare,
simfonia
gigantelor orgi ale Primăverii...

CEREMONIAL DE TAINĂ.

Sunt plin de durere și suferințe,
Ca Iov cel din Scripturi, de bube;
Copac pierdut la marginea drumului,
Desfrunzit și uscat,
lăcaș al păsărilor născute
din undele tulburi ale nopții.
Izvor fără ape,
Pământ sterp,
Grădină neroditoare mi-e sufletul.
Iubito,
poți fi tămăduitoarea durerilor mele, tu,
Să-mi cureți trupul
Cu isop alb păstrat în ulcele stelare,
și mir, aur topit din razele soarelui ?
Printre ramurile răsfirate
precum capetele meduzei disperării

pe covoarele de azur ale cerului,
putea-vei s'aduci din nou Primăvara ?
La izvoarele cu ape
să s'adape căprioarele luminilor,
Pământul să dea în floare,
Grădină a raiului să-mi fie
din nou sufletul ?

Vei săvârși oare, minunea,
Iubito ?

DIOTIMA

Frumusețea
este drumul pe care
omul se-apropie de fața lui Dumnezeu,
undeva la hotarul și țărmul Veșniciei.
Formele materiei de piatră și lut
ale coapsei involte ca lotusul pe ape,
amintesc umbrele ce mai persistă'n inimi,
De demult, din eonul pierdut
la poarta izvoarelor primare.

De-aproape aud un cântec vechi
dospit în oale cu-arome dulci de vin
Și anafura cea coaptă în cuptoare de pământ;
Sub harfele cu stele ale nopții,
Pentru trei suflete palide ca floarea lunii
Se pregătește sfânta cină din Emaus.

Printre razele Pasărei-porumbel, de aur,
Se frânge în blidele luminii albe
Trupul de crin al Iubirii-Fecioară

Pură, Curată, Absolută.
Din potirile infinitului
va curge argintul căilor lactee
pe văile cu mânăstiri și chiparoși,

iar lângă noi va mirosi de-odată
a nuntă și a cer,
de ne vom simți pe locul
dragostei din noi
ca'ntr'o odaie a raiului,
Mireasă a sufletului meu...

CÂNTECUL UNEI VIEȚI.

Iubirea mea
-ascunsă printre flori de dalii,
sâni cruzi de fragedă adolescentă,
Un flutur tăvălit
în al luminilor polen-

Era mireasmă doar și inocență.

Pe drumuri
-stropite cu varul
cel scurs din craterul lunii
lângă salcâmii așezați în rând
Ca'n liniștile unui templu antic--

Te așteptam, purtându-te în gând.

Ani mulți
-ca pescărușii adunați
pe-o plajă pustie,
Stele licărind pe-a bolții plasă
în nopțile lungi polare-

Din ce în ce mai greu, m'apasă.

Iubirea mea,
-păstrată'n suflet ca'ntr'un scrin,
lângă mai multe măști,
o pipă cu tutun de Iawa,

Un portmoneu din pene pestriţe de colibri
Şi un volum cu versuri de Verlaine-

E tot aşa precum o ştii.

Pe fondul galben al Melancoliei,
Femeie visătoare, castă
Ca Sainte-Geneviève a lui Chavannes,
Iubirea mea cucernică, albastră.

DRUM SPRE ITACA

Sunt ulmul din copilărie,
în margine de drum,
proectând pe culmi braţele
unei Niobe disperate:
Am rămas gol şi sterp.

Amurgul arde aprins,
-ocean de flăcări-
aruncându-ne umbra
pe trepte de piatră,
voaluri negre printre flori.

Mâinile noastre s'au îmbrăţişat,
închinându-se
pe genunchi de hulubi,
altarelor din noi:
în oglinda inimii te văd
palidă şi străvezie
ca un vis. Ofelie albă.

Eşti un licăr de argint,
Un tremur de salcie în ape,
Sau un parfum de lavandă zdrobită.
În van îţi caut ochii ce nu-i ai.

Ţitere, aur, eben,
Arcuşuri cioplite din marmora
luceferilor căzuţi în mare,
umplu scrinurile
rămase de pe urma ta.

O stea
scăpată din craterul cerului
loveşte ca'ntr'un mal stâncos,
oglinda inimii
spărgându-o în cioburi.

gheizărele sinelii
îşi retrag evantaiele fluide
în delta secată a zărilor.
Nu mai eşti.

O să te mai văd vreodată,
palidă şi străvezie
ca un vis, Ofelie albă,
Viaţa mea ?

CANON CLASIC

Aş vrea să te păzesc întreagă
numai pentru mine,
Iubire pe scările sufletului,
pură.

Pizmuiesc soarele
ce-ţi mângâie părul cu razele sale,
Vântul
atingându-ţi cu degete de rouă
Chipul de zeiţă delfică.

Şi apele,
cu sărutul lor rece,

răcoresc sânii aromaţi
ca florile sălbatece ale câmpului.

Doresc să te păzesc de atingerea
Timpului şi orelor,
Căprioară de la izvoarele luminilor,
Răsărită pe masa de lut a oamenilor.

Trup gol de adolescent,
Imaginea androginului ideal
sculptat în bronzul de argint al lunii,
Un tânăr de Rodin
născând din marmoră de Carrara,
ale mării albastre siluete eleusine,
aidoma sclavilor lui Michelangelo.

Statuia ta poartă pe umăr
pecetea unui sărut
nici cât un flutur colorat.

Paşii celei plecate de mult
au lăsat în suflet
numai umbre, meduze aruncate pe nisipurile Nauzicăi,
miresme şi sonuri clare de vioară.
Am fost robul unui vis,
Mormânt vrăjit de nopţile Mediteranei.

DESPRE CELE DOUĂ FEŢE ALE IUBIRII.

Eu, visez dragostea
lui Tristan şi Isolda,
unire în nadirul sufletului,
pe-altarele bisericilor cereşti
păzite de îngerii luminilor,
miresme liturgice,
una şi împărtăşită
Dragoste.

Pe când tu,
eşti Phedra pasionată,
înebunită după trupul de bronz
cel uns cu drojdie lunară
al lui Hipolit adolescentul,
lebăde negre desfăcute pe culcuşuri albe,
geamăte de ciute sfâşiate
de cohortele hienelor roşii ale plăcerii.
În ochii tăi ard flăcările
pasiunii trecătoare,
scântei de luceferi sparţi
pe vatra zilelor
ce nu se vor mai întoarce nciodată,
fructe coapte ce trebuesc culese
cu buze cărnoase
şi mâini tremurânde,
pentru sânii podgoriilor în pârg ai lui Dyonisos.
Sângele tău scurs din hortensii strivite,
apele de azur ale seninului le tulbură.
Senzualitate. Instinct. Trup.

Iubirea mea este alta,
crucifix de eben
cioplit pentru veşnicie.
Spirit...

CÂNTEC VECHI DE IUBIRE.

I

Femeie,
Cu mersul evantai de palmier,
foşnind pe cerul vânăt ca verbina,
trupul tău miroase
asemenea grădinilor de orchidee înflorite
sub neaua răsăritului de soare,
cădelniţi de-ametist şi aur.

Eşti cântecul flautelor sculptate
în lemnul liturgic al măslinului sfinţit.

II

Pe sub lianele şi crângurile de vanilii
sălbatece precum părul tău,
îţi voi trimite barca plină
cu fructele celei mai de soi:
rodii reci şi moi,
ambra viilor cu roduri coapte, umerii tăi goi;
smochine dulci ca buzele-ţi muiate'n sânge
şi mandarinele-aromate,
sânii tăi, izvoarele cu umbre,
pui de merlă ascunşi în cuiburi de viori.

III

Dacă la ceasul zăvorît în antice clepsidre,
păsările mării se vor aşeza pe masa mea,
scuturând aripile muiate în polenul argintatelor lumini,
va însemna că tu mi-ai fost primit din minunata jertfă.

IV

De aceea te voi aştepta s'apari
murmur înfierbântat de sicomori,
adieri de mirodenii şi crin,
dans şi paşi de hiacinţi
înmuguriţi pe crugul nadirului albastru.

V

îi voi vedea dintâi
chipul şi piciorul svelt ca trunchiul de alun
în ape, lângă floarea păunului de lotus
şi-oglinda căilor lactee...

Coloane de bazalt, fântâni, havuzuri,
Trepte, ale curcubeului marin.

VI

Din ochii tăi nasc fluturi
în jurul cărora copii şi îngeri albi îşi spală obrajii
în roua adunată'n palme
din streşinile nopţilor cu stele.

VII

Când luceafărul cădea-va'n unde,
împrăştiind în jos scântei de nenufari,
Totul se va tulbura şi va dispare.

Femee, tu eşti depărtată şi numai raze, ca Luna...

PYGMALION.

Nevoind să fiu singur,
Te-am creat pe tine,
Statuie albă, Eulalie.
Trup svelt şi sâni gingaşi,
rod plin al pământului.

Am ajuns aşa
amândoi
să pătrundem solitudinea
rece
crescută ca o floare de piatră
sub peşteri de ghiaţă.

Într'o zi ţi-am întins mâna,
simţind cum tremură,
aripi de privighetoare abia născută,
Inima ta.

În grădini foşneau miresme grele
De meri şi cireşi înfloriţi.

Am vrut să te îmbrăţişez,
Dar tu ai fugit,
dispărând în fumul roz
bruma trandafirilor scuturaţi.

Pe urma paşilor tăi mici
au crescut clopoţei de Mai, albaştri.

De-atunci te-aştept,
Singur,
Lovit de rana deschisă a somnului.
Vis. Halucinaţii.
Femeie. Eulalie, iubita lui Edgar Allan Poe.

EPITAF PE GROAPA UNUI POET

rânduri scrise cu pana sufletului
muiată, în loc de cerneală,
în sângele ultimei zile de viaţă
a poetului Esenin.

Am trecut printre voi
Iubind iubirea şi Frumosul,
Florile câmpului, armonia nopţilor înstelate,
Cântecul paradiselor pierdute,
Parfumuri,
balete'n alb,
pe-ape oglindind
munţii de marmoră ai cerului
hidromel al patimilor gratuite,
Visuri...
De-ar fi să mă mai întorc odată
la casa voastră, credeţi-mă,
aş face la fel.
Nu-mi pare rău de nimica

din ce-am trăit şi suferit...
Trecătorule,
dacă vrei să fii fericit,
nu călca pe drumul meu, Fii altfel...

VISE, NUMAI VISE.

Dar unde-s visurile-albastre
Rănite vechi, violoncele,
Care cântau în sufletele noastre ?
(Al. A. Philippide)

M'aplec sub mărul înflorit. Mă rog
La Maica Domnului-Mireasă...
Din amintiri, petalele, polog
Se scutură pe versul meu, pe masă.
(V. Posteucă. Mărul înflorit.)

MOARTEA CHIMEREI.

Bellerophon, pe spinarea Pegasului alb,
a'njunghiat
într'o zi de Primăvară
Chimera, cea cu trupul femeii, goală.
Şi-a fost pedepsit
să rătăcească mereu
prin ceţurile negre
ale Nebuniei.

Pe când sângele ei stropit-a
cerul înstelat, înroşindu-l
cu aburul de crizanteme străvezii ale Visului,
Pe drumuri se'nmulţeau,
căzând în potire de nufăr,
scântei stinse în ape,
Luceferi de dimineaţă şi sară.

Şi-apoi tot sângele s'a scurs
şi s'a adunat într'un tău
ascuns pe munţi,
cercetat numai de poet
în febrilele lui căutări
noaptea, după blidul cu cer.

Lângă statuia Chimerei
cea cu trupul femeii goală,
Bellerophon orb, plânge şi cere iertare.
Bătrân.
Grădinile fumegă miresme vechi de iasomie
ale aducerilor aminte, zăvorîte,
ca'n sipete de ivoriu,
în Inimă.

Nu vei şti niciodată cât de mult te-am iubit.
1979

AURORA LUI MICHELANGELO.

Când te simt lăsându-mi-te'n braţe,
având ochii închişi ca'ntr'un somn de înger mar-
morean,
te-asemăn cu Aurora lui Michelangelo,
Prin tine, înţeleg,
mi-apropii mai bine,
din adâncul tăcerilor de dincolo,
Taina ei:
Este izvorul lasciv,
dar plin de patimă
al fiecărui început de gest,
geometrie cristalizată din formele luminii,
triunghi solar, ritm pe lira lui Anacreon.
Armonie născând ca o muzică
din neant,
Cântată din inima-vioară a Demiurgului
pe cărările grădinii scăldate în ceţurile
unui Noli me tangere mistic.
În urma paşilor cresc pomi
şi se'nfiripă mugurii primăverilor pure.
Sub clopotele unui cer de bazalt
înroşit cu sângele nopţilor ucise,
începe să se facă Dimineaţă,
ape curate, viorii
şi un vânt bătând printre
pinii fermecaţi ai Florenţei,
Tristeţea tragicei perfecţiuni.
Toate întrupate, geneză primară,
Într'o statuie de Femeie,
Tu şi Aurora lui Michelangelo.

1980

MEDITAŢIE.

În ochii tăi soarele joacă
aripi albe de hulubi,
scântei de cristal
risipite din foşnetul luminii
al unei stele căzătoare.
Pe apă se risipesc
mantie de argint,
nuferi şi lotuşi de baltă;
în palmele tale făcute pocale
şi cratere lunare,
cântă Infinitul.
Dăm perdele la o parte
pentru a pătrunde
în aurora absolutului,
cărare unde sufletele noastre
se vor uni într'unul singur
vis lovit chiar în inimă...
În ochii tăi soarele joacă
aripi albe de hulubi...

1980

PASTEL.

Ca un ciborium de safir
se lasă cerul, până jos
aproape de gleznele tale,

unde iezii luminilor
se joacă
pe covoare de ierburi sălbatece,
rozmarin, clopoţei, albăstriţe.

În ape, ca'n oglinzi,
alungită,

o umbră albă:
catedrale de piatră
sau urcușuri fără trepte,
giulgiu pe cărările sufletului.

Pașii ne duc lângă cupolele
Infinitului,
tulburând lacul sineliu
și sborul păsărilor cu pene străvezii.

Sub sălciile adunate
ca perdele de damasc
pe fumurile serii,
dorm lebădele imaculate:
Vise. Violoncele frânte.

În străfundul uscatelor fântâni
se-aud svonind de departe
cimitire cu porțile închise.

Aprinzând lumânările grădinilor,
pământul se înveselește:
rozmarin, clopoței, albăstrițe.

1979

FANTEZIE NOCTURNĂ.

Velur de zenit albastru
țintuit în cuie de stele.
Pe tron Venera Goală,
cu diadema cioplită
în roca de munți ai cerului,
Irumpe din sânii ei
fluidul căilor lactee.
(Venus din pictura lui Iacopo
Robusti zis Tintoretto.)

În grădini înflorite,
sub umbrele roze
de rezedă și frezii desfoliate,
doarme Adonis,
în marmoră albă, de Canova:
nenufari pe fața lacului
își deschid potirele de ghiață;
aromele curg pe ramuri
ca untdelemnul, licoare stoarsă
din mugurii primăverii.

Dant, euritmie,
liman paradisiac.
Păsări cu aripi colorate
se strâng în evantaiu:
Lire vii.

Foșnetul nopții,
fum topit,
se ridică peste formele transparente:
Pământul a'nceput să cânte
Sub umbrele roze
de rezedă și frezii desfoliate.
Fecioare ale inimii. Vise.

1979

MEDIEVALĂ.

Urcăm pe cărare, spre castel,
cu pașii ascunși
sub covoarele frunzelor de-aramă,
Copaci cu trunchi svelt și alb,
stâlpi de catedrală,
Policandre cu irizații de rubin.

În acest sfârșit de Octombre,

Ceru-i albastru şi curat
ca un acoperiş de cristal.

În grădină,
după umbra unor arbuşti de rujă, sălbateci
stau îngropate trupurile noastre,
de câteva sute de ani.

În apele lacului,
dând frunzele de nufăr la o parte,
îţi caut chipul de altădată,
ca'ntr'o oglindă a Veşniciei.

Tremurul sălciilor,
cântecul păsării,
trenă a reverberelor de mătase.

Eşti adiere, aromă, scrum de lumină.
Foşnet de aripi
împunse cu ace de rouă.

Inimile noastre, clopote subpământene,
bat în turnurile adâncului,
Angelusul de-amiazi şi seară.

Peisagii răsfrânte în sus,
erupţii din fântânile soarelui,
pe masa de scris a poetului...

De nu ar exista urmele noastre pe nisip,
s'ar zice că totul n'a fost decât închipuire.
Cărarea urcă domol spre castel.

1980

POEM IBERIC.

Tarragona. Început de Martie.

În curtea mânăstirii,
portocalii şi-au scos roadele,
ca pe nestemate de aur.
Cipreşii sfioşi reprezintă urmele în lemn
ale unui Christ rugându-se'n genunchi
pe oratoriul Grădinii Ghetsimani.
Marea spală faleza
cu robele ei de-argint,
undeva departe, din adâncuri născând
clopot imens de cristal,
cerul,
închizându-se deasupra noastră,
nesfârşitul safir.
Razele soarelui
se lasă peste lucruri
ca o lavă scursă din craterele Infinitului.
Cununi de palmieri se-apleacă peste mine,
având demnitatea bătrânilor sculptaţi în culori,
de Giotto.
Urc treptele catedralei
simţindu-mi inima înălţându-se,
fum de altar, spre Domnul.
Cât de bine ar fi ca de mâine să fiu altul,
scăldat în apele de botez ale Înnoirii !

1981

POEM DE TAINĂ ŞI NEMOARTE.

Mi-ai umplut inima
cu mireasma laurului înverzit la poalele Parnasului,
lângă altarul alb al lui Apollo.
În cămara întunecată,
plină de cărţi şi sfeşnice oarbe,

-ochi-mi prea obosiţi de lectura
cărţilor grele de nestemate
înşirate pe foi ca pe cer stelele Orionului-
Ceasul s'a oprit la nadirul miezului nopţii.
Ora fântânilor în jurul cărora
se adună cerbii vrăjiţi,
Să bea din apa descântată a ielelor şi viselor azure.
În palmele lor îngerii poartă cheile raiului.
De departe vin muzici: finalul Oratoriului lui Bach,
executându-l orchestre gigante berlioziene,
Asemeni corurilor Orestiei de Eschil
Eurinii devenite Eumenide;
Ultimul Psalm întonat pe lemnul chiparosului
tuturor instrumentelor lumii,
aduce laudă Domnului.
Imnul Bucuriei lui Beethoven din Simfonia a IX-a,
Omenirea'ntreagă-l cântă.
Asculţi şi tu, aşezată în faţa mea,
arătare blândă ca un crepuscul aurit,
Betsabé soţia îndrăgostitului David,
mama lui Solomon înţeleptul,
Diotimă a Vechiului Testament.
Într'un târziu, când s'au deschis ferestrele
Şi-a pătruns între noi larma de-afară,
S'a împrăştiat totul ca o pulbere
călcată'n picioare de Pegaşii lutului.
Te-am căutat,
Dar nici tu nu mai erai în locul tău.
Plecaseşi...
De mult s'a stins şi ultimul acord al Oratoriului
lui Bach.

1985

MAGIA ŞI REVERSUL EI.

Am prins ca'ntr'o plasă, în lac,
un dom din infinitul cerului înstelat.
Sunt aşa aproape de el, încât

simt în mine toate aromele
poenelor înflorite pe ţărmul Paradisului pierdut.
Încerc să citesc în strălucirea lor,
fântâni cu guri aurite, lacăte puse
la uşile templului unde duce cărarea
veşnicului De Profundis,
ovalul eonului pur,
adunarea diamantinelor pleiade.
Pe munţii săpaţi în marmora firmamentului, ai
meditaţiei,
asemenea unui Nostradamus modern,
caut să descifrez în tainele risipite
-praf de pe aripile îngerilor albi-
odată cu fiecare cădere-a lor.
Privesc în suflet ca'ntr'o oglindă,
interior suprapus încărcatului cer cu stele:
M'aş duce spre ea, dar renunţ,
fiindcă eu nu am, ca Lucian Blaga,
picioarele lui Iisus, să pot umbla pe ape,
în Galileea destinului nostru.
Pe insula din mijloc nu e nimeni pentru mine,
nu m'aşteaptă nime.
Insula-i pustie ?
Ecoul îţi răspunde:
Pustie.
Şi mugurii luminilor se retrag ca melcii în casa lor
de os.
Deschide ochii. Dă-ţi seama,
Totul n'a fost decât un vis frumos.

1985

PARSIFAL DE WAGNER.

Astăzi e ziua înmormântării,
lividă
ca obrazul Fecioarei din Coborîrea de pe cruce

a lui van der Weiden din Prado.
În suflet îmi tângui morții
pe care am vrut să-i țin în viață, strâns, lângă mine
dar nu s'a putut altfel,
De-am rămas singur în urma lor,
aplecat pe gura fântânii din lăuntrul meu,
în jurul căreia plâng
ciutele durerilor virginale:
Umbra lor tulbură cerul senin din ape.

În timp ce tu, Parsifal,
Urci pe scările muzicii de cristal
armoniile pure zăvorîte în inima Universului,
spre locul unde se află pocalul
plin cu sângele de pe cruce al Domnului,
Sfântul Gral păzit de Amfortas.
Zările se deschid deodată
străluminate de izvoarele luminii,
Ca'n ziua dintâi.
Și Pământul, ca o grădină, începe să miroase
a flori și Înviere.
Drumul tău condus de firul de-azur al melodiei,
se sfârșește sus, la porțile soarelui,
Parsifal.

Vinerea Patimilor, 1982.

LUI BERLIOZ,
care la 60 de ani se plângea că viața nu are niciun sens.

Balada regelui din Thule,
Pe tron cusut în firul aurului roz,
Dă zborul visului ce suie
Din raiul cum i-ai fost destin, tu, Berlioz.

Durerile lui Harald cel înfrânt,

Le-ai dat zălog fantasticelor simfonii.
Un Requiem cântat lângă mormânt,
Cu Tuba mirum ultimelor agonii.

Un Faust și-o Margaretă'n pieptul tău,
Și-au retrăit mefistofelice vedenii;
Eneas cel mânat de vântul rău
Virgilian, trăiește'n opera „Troienii".

-În tine-a ars un foc, al zeilor, de-Olimp imens,
Din care ai rodit cenușa vieții fără sens-.
1975

BERLIOZIANĂ.

Prin cristalul lacrimii,
Orice întoarcere e dureroasă tare,
Pe drumul amintirilor argintate
De colbul irizat al lunii.

Trupul schilod și bătrân
Zace răsturnat pe patul de rouă
al florilor târzii.
Nimeni nu te-a mai așteptat,
Nu s'a mai gândit că într'o zi ai să revii.

Atingerea scheletului tău este rece
Ca apele dintr'un acvariu.
Grădinile, aleile, visele, toate ca atunci,
Umbre de Rouault pe vitraliu.

Dar inima a rămas aceași,
Joc de copil cu păr bălai
Sub cupola paltinilor svelți,
Crâmpei de rai...
La capătul cărării din fire,
bătrâna cu trupul mic
te-așteaptă; întâia ta iubire.
1968

MUZICĂ DE SAINT-SAENS.

Trepte săpate în munți de lumină,
Urcuș diafan ca o adiere,
Foșniri în oglinzi de crinolină,
Cununi de orchidee, florale giuvaere.

Orice atingere o simți mai caldă,
Rotiri născânde din aroma
Pe care soarele întreg o scaldă,
Topind culorile și forma.

Pasiunile, ca din adânc se'ntorc,
Cu glas de orgi, titanice requieme,
Un cânt ce ține-ascuns comorile

Fantasmelor; pe pajiști de azur se torc,
În firul lunei, aurite persiene.
-Din noapte, Visele în Suflet s'au deschis ca Zorile.

1975

MAHLER.
Versuri scrise pe inima Omului.

Sânt ritmuri ce bogat renasc
În sufletu-ți o magică retortă;
Lumini care ca turme pasc
A cerului plină de preț recoltă.

Tu ai găsit în Univers esența pură,
Tiparul nașterii dintâi, materne.
Ea, Liniștea ce'nvinge veșnica Tortură
Și-apoi a Păcii unice, eterne.

Un zbor, alai al îngerilor către cer,
Serafi, heruvi cu trâmbițe de aur,
Sfâșie'ntinsul nepătatului eter,

Cu fâlfâirea lor de mirt și laur.

-De câte ori trăiesc în armoniile-ți de violine,
Ca albe flori, simt veșnicia, coborîtă lângă mine.

1975

CÂNTEC VECHI DE PRIMĂVARĂ.

Copac alb,
ai coroana tăiată
și ramurile goale,
simbol al destinului meu.
Arbore-om
ridicat odinioară spre cer
cu toate fructele
coapte,
darul tău nimeni nu l-a primit,
N'a avut nevoie de el, nimeni.

Nu departe magnoliile înflorite,
pocale cu reflexe violete,
par sfeșnice de nuntă și taină,
Mirese ale luminii.
Sunt parfumuri tari
ca de liturghii ale veșniciei,
Sub cerul înalt, infinit.
Unde este, în ce mare, pierdut sufletul meu ?

1982

CANTILENĂ.

Omului îi place iluziile
îmbrăcate în fionfiu și velur stelar,
Vise,

Ori corespondentul lor în materie, Arta.

Şi tu ai fost, întregul tău destin,
Slujitorul acestei Zeiţe,
Măşti şi bergamăşti,
Joc de umbre şi penumbre:
una din amăgirile marei Amăgiri,
cum e viaţa.

Cântecul naşte din lirele luminii
uitate pe creste, în vânt:
al robilor morţi în grădinile de lut
Din simbria sfântului timp.

Iartă-mă,
am început să cutreer văile Parnasului,
cu telegarii nepotcoviţi,
în loc de Phaeton ucis
Stă sufletul meu
atârnat ca un minesaenger antic
de cumpăna Nopţii.

Apollo este tare trist şi bătrân.

1979

INSULA LUI EUTHANASIUS.

M'am trezit în dimineaţă,
până sus la piept inundat de grădini;
unde transparente,
purtând pe funduri de corali
insula chihlimbarie a ibişilor roşii.
Apele împrăştie mirosul crud
al florilor albe de lămâi
zdrobite precum prismele solare de cristal
pe litoralele cu stânci agreste.

Visele-mi au forme arhitecturale,
turnuri estompate, violete,
ca sub o ploaie de crini,
Cer lichid apocaliptic,
Fată morgană ori Girafa arzând, de Salvator Dali.
Mă caut şi nu mai sânt.
Sufletul mi-l văd pe undeva
rămas încă adolescent, ignud,
Printre stafiile trecutului,
palid şi nins,
trup lung, bolnav de lutul ruginit din el.
Dar parcă nici nu-i suflet cu-adevărat,
Ci umbra-i din oglindă.
Cântecul, un zvon şi parfum
al florilor ucise în ape
de ceaţă, reci, crepusculare.
N'am mai întâlnit pe nimeni,
Mormântul este gol,
Prădat, sau niciodată locuit;
Cine ştie ?
Ferestrele s'au tras şi porţile închis,
Lăsându-te pe tine solitar afară,
în nesfârşitul inundatelor grădini,
Rob al tristeţilor fără somn, ca Jalnica Electra.
De-acolo din străfundurile cu lumini ale întunericimii,
te cheamă corul ibişilor de chihlimbar,
Spre insula uitată în timp, a marelui Mister.

1980,

IMAGINI DEFORMATE.

Departe, pe dig, aleargă o femeie
cu părul despletit în vânt,
râu cristalin izvorît
din nadirul de aur al Aurorei.
Una din umbrele lui Venus.

În grădina cu-alei drepte,
lângă havuzul părăsit,
Un tânăr cu trupul de ceară
își caută chipul de-altădată
în oglinzile de mult ruginite.

Narcis poartă mască și surâs înghețat de histrion.

Brațele rămân suspendate în aer,
diafane gâturi de lebăde răsucite.
La porți plâng pomii goi,
Țitere vechi dezacordate
Și'n curți s'au adunat nalbele înalte
ca niște îngeri albi ai Morții.

De ani, aici nu mai stă nimeni.

Înaintăm pe cărări, pe-aceleași cărări,
trecând prin Țara'nsingurării,
Cină de taină, Golgothă,
Altare cu preoți otrăviți,
Chivote și evanghelii sfărâmate.

Ce mai așteptăm ? Ce mai așteptăm ?

Departe, pe dig, aleargă o femeie
cu părul despletit în vânt...

Una din umbrele lui Venus... Melancolia ?...

1980

NINA.

Ne-am trezit
pe-aceeaș cărare,
la una din marginile lumii.

Tu mă priveai sever
ca o fiică a zeiței înțelepciunii,
potrivnică aventurilor tinerești
ale căror rob supus am fost.

N'am să uit niciodată
ziua când te-am cunoscut cu adevărat.
Îmbrăcată de bal, într'o rochie albă,
coborai parcă din Cântarea Cântărilor,
împrăștiind parfumuri de altare;
În ochi duceai danțul irișilor verzi,
muguri ai sălciilor de Rusalii,
ape, rouă, lacuri stelare.

Nu am să mai regăsesc niciunde
prospețimea și puritatea gingășiei ființei tale,
albă:
hortensii, hlamide ale dimineților pure.

Ai rămas în poartă ,
pierzându-te'n reverberațiile viorii ale aurorei,
lângă fântâni de azur.
Purtai neliniști în tine,
ale ciutei fugărite în neguri,
sau ale zânei rănite în spinii luminii.
Cu floarea de crin în mână,
Fecioară de Quattrocento, mireasă.

N'am crezut a fi
ultima noastră întâlnire
și că peste ani, într'un șir de nume,
voi da și de-al tău, cu o cruce lângă el.
Asta a fost totul.
De-acum nu te voi mai vedea decât într'unul
din visele mele de-April.
Ovale tăiate'n miez de echinocțiu,
Zenit surpat în nadir,
eclipsă de soare și lună:

cântec, murmur, bocet de seară...

Ne-am avut oare drag ? Ne-am iubit ?

1980

NOA-NOA, MELEAGURI ÎNMIRESMATE.

Eres tahitian: stelele căzătoare ar fi Tupapau,
duhurile nefericite ale exilaților.

Trupul tău are frăgezimea
lemnului rar de trandafir
și părul negru, umbra pădurilor de palmieri,
scăldate în oceanul albastrelor maree.
Ți-e pielea strălucitoare,
bronz celest scurs
din magma stelelor în potirul de argint al nopții.
Sânii, fructe coapte,
au prospețimea albelor orhidee
culese pe tăvi de bambus și eben.
În ape silueta-ți pare
statue cioplită în azurul curat precum cleștarul.
Te-arăți sălbatecă asemenea antilopei,
Gura ți-e roșie ca rodia
Și caldă și dulce, smochină în pârg.
Împrăștii liniștile de templu ale poenilor de
cocotieri
Și'n ochi porți întunerecul
peșterilor de-alabastru răsfrânte'n oglinzile
lacurilor,
cetăți ale tăcerii.
Ești taina tainelor,
gestul pierdut în abisul fără de sfârșit,
miros de grădină a paradisului...
Gândurile mele te'nconjoară,
păuni multicolori,
cu dorul de a-ți săruta umerii rotunji,

sub evantaiul și ora de mărgean a curcubeelor.
Lumină și cântec, dans al copiilor-îngeri
pe velurul portocaliu al asfințitului de sară:
Cu mâinile întinse peste cărări,
de când te caut, altarul vieții mele,
Armonie de vioară sfântă, vis imaculat.
Eu, pictorul Gauguin, bătrânul,
rob al frumuseții tale,
Te iubesc, ființă plină de mistere,
Copila și mireasa mea, Tehura.

1982

PARNASUL.

Prin ritmuri vechi și rime,
În țara lui Petrarca
Nu-i nimeni să exprime
Ovalul mort și arca.

Răsună grav, ca orgă
De piatră'naltul munte.
Pe malul tristei Sorgă,
Culori, în ape-s, multe.

Lumina cea de aur,
Bogată se resfiră
Pe ramul crud de laur
Sfios ca și o liră.

Prezența lui o caută
Și o binecuvântă,
Întru-a Madonei laudă,
Doar umbra ce mai cântă.

Pe drumul Frumuseții,
Toiag îți e sonetul;

Cu tainele vieții,
Întrebi mereu poetul.

Ovalul mort și arca
Din țara lui Petrarca.

1985

LEGENDA GHIOCEILOR.

Celei ce, aceste flori, cădelniţe vii, i-au înmiresmat balsamul ultimului maslu. Și astfel, plină de fericirea luminii, a Resurecției, intrat-a în marele întunerec.

Verde crud, verde crud...
Mugur alb și roz și pur
Vis de-albastru și de-azur
Te mai văd, te mai aud.
(Note de primăvară. G. Bacovia.)

În glastra pământului ies primii ghiocei,
muguri încolțiți din sămânța luminii,
pentru curățeniile nepătate din suflet.
Zurgălăi de argint aninați
la gâtul zeiței Primăverii,
împrăștiu mireazma lugerelor spălate
în apele raiului:
Aromele învierii și-ale Paștelui
imaculat ca mineștergurile din odaia nunții.
Pastel rustic
încondeiat pe lemnul amintirii.
Ghioceii având frăgezimea îngerilor Bunei Vestiri,
duc în ei puritatea zăpezilor veșnice
și-a a marmorei din care s'au născut
Formele frumuseților divine.
Pe cerul albastru ca o mare cristalină,
nourii albi par turme de mioare
urcând la stânele azurului,

pe văile ce le-au săpat în soare, troienele stelelor căzătoare.

Din semnele acestea proaspete, ale vieții înnoite,
între ele numai noi am rămas aceiași;
încercăm să hălăduim, cu cenușa anilor ninsă pe tâmple,

pelerini spre catedrala nevăzută
a spiritului.
În oglinda izvoarelor unde oprim,
nu ne mai recunoaștem ființa și chipul;
Poate că în timp ce noi căutăm taina,
ea se află ascunsă în minunea Primăverii,
Legenda ghioceilor,
muguri încolțiți din sămânța luminii.

1985

CHEIA VISULUI.

Mă poartă într'acolo un drum
păzit de arbori giganți
ca și coloanele unui areopag măreț;
parcă ar fi drumul umbros ce duce la
mânăstirea Putna,
făcută de mine în adolescența mea,
pe un plai mioritic.
Când ajung la locul căutat, recunosc
izvorul căprioarelor svelte
ca trupul fecioarelor de Goujon
adunate la fântâna inocenților.
Nu departe, pădurea
printre ale cărei ramuri se strecoară lumina,
construind vitralii înalte de argint,
într'o biserică a negurilor.
În jur natura cântă din orgile
și lirele văzduhului,
Zări curate

ale unor dimineți proaspete
cu tâișuri de cristal.
Dar această livadă
nu se găsește pe pământ,
ci undeva pe cărările cerului
de la Ursa mică, sub Casiopeia,
la cumpăna Orionului de aur.
Numai în vis revăd țărmul
uitat odată cu nașterea mea
și izvorul căprioarelor svelte
ca trupul fecioarelor lui Goujon
adunate la fântâna inocenților.

1985

TĂTĂROAICA DE ISER.

Biulbiul,
privighetoare a eternelor iubiri,
prin cântul tău în inimă-mi străbate
viorile grădinilor de trandafiri,
legenda dimineți'nrourate.
În ochii tăi e-atâta pur, imaculat,
fântână'n care-și scaldă trupul marmorean
preotul, înainte de-a intra'n mirab
pe aur însemnat cu versuri din Coran.
Smochine coapte îți sunt sânii,
Iar părul uns cu mirodenii,
Scăldat în bezna nopții înstelate,
Sub vraja magicelor denii
Și coapsele superbe amfore ce-s mângâiate
de-al pajelor înfierbântat nisip:
a mele mâini în ele poartă umbrele
măslinului însingurat,
un ceas din trecere furat,
să ia al formei ideale chip.
Ești dulce, miedul scurs din faguri,

popas cu palmieri și flori de-agave,
un șantier în mijlocul pustiului nemărginit,
pentru lăuntrice epave,
izvor în palme adunat ca și'ntr'o cană,
Căutatul vis de-a-lungul unei vieți,
Fată morgană.
Se'nalță minaretul alb
asemeni stâlpului de templu'n soare;
pe-azurul cerului, lumina sărbătoare
desfășură umbrelă peste marea grav albastră:
diafan, misterios recul
simți sufletul cum vine la'ntâlnirea noastră,
Privighetoarea mea, Biulbiul.

1985

V. ŢARA LUMINII, ELADA.

Lăsaţi-mă să viu iar la părinţi,
Doar clipa mea se cerne cenuşie.
Doar lutul meu se surpă'n suferinţi.
Aici lumina dăruie vecie.
(Helladă. Ion Pilat.)

ŢARA LUMINII.

Când omul a vrut să se apropie
de esenţa lucrurilor,
a recurs la ritualul sfânt al artei.
Din haos, a cristalizat forma
într'un templu, statuie sau sonet,
ordinea şi armonia copiată
după legile celeste ale stelelor.

Silueta celor câteva coloane
de la Corint sau Olimpia antică,
unde era odinioară atelierul sculptorului Fidias,
Măreţia teatrului din Epidaur şi a Partenonului,
mai păstrează'n ele ceva din mărturia momentului
solemn
când muritorul a reuşit să pipăie,
cu mâinile lui de cenuşă, Absolutul.
Simplu, drept, în alb.

Precum istoriseşte marele Homer,
În faţa porţii leilor de la Micene
i-a aşternut covor de purpură barbara Clytemnestra
lui Agamemnon, tatăl lui Oreste şi al Electrei.
În umbra zidurilor şi-azi miroase-a crimă şi trădare.
Aşa şi'n Teba lui Oedip,
păstrată'n versurile lui Sofocle.

Le Delos, insula pe care s'a născut Apolo,
sub vârf de piatră se adună cele nouă muze
şi-ascultă cum cântă
pe via sacra urcând la altarul jertfei Perseponei,
marea, cerul, pământul
cu munţii ce ies din valuri şi ceţuri,

Concertul în dimensiunile infinitului,
al anticei Elade.

Totul este o întrupare a spiritului viu
în materie,
Fiecare colţ e o legendă şi mit,
Un sens dat celor ce caută semnele perfecţiunii,
Ideal de frumuseţe,
Tragedie antică de Eschil,
Lăcaşul pierdut al Afroditei pe Cytera,
Fryne în marmoră de Praxiteles.

1983

HELLADA.

Ştii unde s'a născut legenda ?
În ţara insulelor de bazalt în care munţii
giganţi, de piatră, ies din marea cea adâncă
împovăraţi de mantiile de ceaţă
ca nişte văluri magice ale lui Circe;
Vrăjitu-i vis al Aurorei,
Palate de-aur pe-ape de argint,
Imaculatul ceas al raiului desmărginit.
Pe ţărmul însorit,
cu grădinile mirţilor fragezi,
nu departe de casa regelui Alkinoos
Şi cerul de-un albastru curat
ca ipsosul biblic,
La Olympia lui Zeus,
lângă atelierul lui Phidias, sculptorul,
ori stadionul marilor întreceri
dintre Pelops şi Oinomaos,
pentru Hippodameia cea frumoasă;
În Tesalia, prin valea Tempei,
spre vechea cetate a lui Cadmos şi Oedip, Teba,
Şi-a Antigonăi, fecioară îndoliată;

În orașul sfânt al lui Apolo
Delfi, pe muntele Parnas,
Alb ca o liră,
Și al misterelor Eleusine,
Altar și poartă a leilor,
morminte,
blestemul vechilor Atrizi;
Pe Acropole,
urcând prin propileele uriașe
către Erechteion și templul lui Athena,
Coloane ridicate ca o diademă
pe fruntea de sub infinit a Terrei,

Acolo s'a născut legenda...
1983

IMNUL PINDARIC AL OLYMPIEI.

Când între Alpheios și râul Kladeios, -pe valea platanilor,
coruri de preoți
Sub taina măslinilor, firele Parcei -de jos se ridică, drept,
soarele purpur,
Cu pași reci de rouă și brume în aer, atuncea în Altis
cu toții ne-adunarăm
Naintea lăcașelor, templu al Herei și casa prea plină-a lui
Zeus mărețul,
Spălați în Nimfeum, fântâna albastră, s'aducem din jertfa
curatelor inimi.
De-aicia vezi Hippodameia și Pelops, fugit-au de Oinomaos
tiranul,
Un vis liberat dintr'o piatră de Paros, o formă în a Frumu-
seții idee.

De noi, depărtată nu e locuința lui Phidias, sculptor în aur
și perlă,
Fugit din Athena-i spre slăvile noastre. La capătul Olimpia-
dei de astăzi,

Pe cei ce au fruntea de laur umbrită, artistul îi va nemuri
pe-al lui soclu,
Sortit drept podoabă a templului antic, un fel de balcon pe
Olimpul cu Grații
În apele nimfelor, muză parnasă, la marginea delfică, mit
și orchestră.

Pe-altarul tăiat din al cerului munte, o flacără arde ca pen-
tru vecie:
Îi sufletul nostru ce pleacă ștafetă, din mână în mână, pe
trepte de secol,
Zenitul s'atingă în cânt de-Omenire; izvorul poenii măsli-
nilor sacri
De lângă Alpheios și râul Kladeios, prin valea platanilor
coruri de preoți,
Olympia, mândru oracol și vatră, făclie nestinsă pe culmi
venerată.

1984

CÂNTECUL HARFEI LUI ORFEU.

De multe ori când stau pe malul mării,
în faptul serii cu lumini de roze
scuturate din grădinile Amurgului îndepărtat,
prin valurile înspumate și furioase,
mă copleșește zbuciumul
cum trebue să fi fost și cel
al aruncatului în lanțuri Prometeu.

Târziu, când totul se reface'n liniști
ca și'ntr'un templu părăsit,
aud venind din adâncuri,
tot mai deslușit, un cântec:
este cel pe care marea l-a'nvățat,
odinioară,
de la harfa lui Orfeu,

pe când aceasta se călătorea
din Atica spre albul Lesbos.
Un glas ce plânge dorul de îndrăgostit
după iubirea lui închisă'n piatră,
Nopţile Euridicei, fără cer.

De aceea legenda povesteşte că pe fund de ape
se află
morminţii celor ce nu s'au mai putut uni'n viaţă,
de unde tainica,fierbintea lor chemare din străfunduri,
E-atât de greu de'nvins, precum arată
şi întâmplarea lui Ulise cu fecioarele-Sirene.

Nu marea cântă, ci umbra harfei lui Orfeu.

1983

IDEAL ANTIC.

Omul,
când a descoperit Linia,
a mai suit o treaptă către lumina luminii...
Astfel s'au născut coloana şi capitelul doric,
Templul Parthenon şi Propilee,
Schiţa desăvârşirii, Entelehia lui Aristotel,
Palas Atena de Fidias sculptorul.

Linii, numai Linii
înscrise pe marmora Terrei
Dela Efes, la Argos şi Siracuza,
după conturul ideilor-umbre
căzute de sus, din paradisul cel pierdut
al lui Parmenide şi Platon,
Unicul, Veşnicul, Neschimbatul,
Principiul inspiraţiei divine.

În noua grădină a chiparoşilor din Delfi,

strânşi în jurul vetrei lui Apolo,
-Venus din Milo, Discobolul lui Miron, Laocoon-
Muritorul primeşte pe fruntea sa
Aureolă de lauri muiaţi în aurul lunii.
Izvoarele Dianei duc toată povara Căilor Lactee
a unei Primăveri veşnice,
aprinsă pe mlădiţele viţei
-fine ca vinele tâmplei de-abanos a naiadelor-
şi pe ramurile'nflorite de măslini,
din lemnul tămâiat, al cărora,
Dyonisos
va ciopli fluere şi flaute, ţitere de Lesbos,
pentru cântecul Soarelui, al Iubirii şi-al Morţii.
(Anacreon, Pindar şi Saffo.)

Pe scena teatrului din Epidaur,
Nu departe de Maraton, unde Eschil, arhitect al
sufletului,
a ridicat un mausoleu Patriei Helene,
Antigona cernită, îşi mai plânge şi-acum
versul lăsat în eternitate de Sofocle
Destinului-timp, Destinului-Zeu,
Singurul care nu-i mort, cum zice Nietzsche,
trăieşte şi astăzi.
Nici unde, cerul nu este mai aproape de pământ
şi florile nu miros a bunul Dumnezeu
ca aici, pe cărările anticei Elade.

La Colona, bătrânul orb, Oedip,
purces din mit ca împăratul Poeziei, Homer,
recreează minunea înălţată pe drumul Liniei,
din nadir către zenit,
Perfecţiune:
Simplu, armonic,
Vis întru Euritmie,
Absolutul.

1983

CÂNTEC ORFIC DIN ELEUSIS.

Când vei pleca spre Ţara din abis,
Să nu uiţi că vei duce într'acolo
Sămânţa poftelor lui Dionis
Şi cântul luminos al lui Apolo.

Vei da în drumul tău pe unde ieşi,
De cerul sfărâmat într'o fântână
Păzită la răscruci de albi cipreşi;
Să nu pui pe-apa ei, suava-ţi mână.

Tu ai în sânge vatră înflorită,
Poiana nemuririi de sub sori,
Când ai plecat din Ţara ta iubită,
Ai prins de Gralul inimii, doar flori.
-Scăpat în umbra Lethei, pe tărâmul nou
Păstrează-te, celest, reînviat, erou.

1976

CHARMIDES PELERINUL DE LA DELFI.

Pe intrarea oracolului din Delfi,
Stau cioplite'n piatra porţii, cuvintele:
„ Cunoaşte-te pe tine însuţi ".
În nava templului lui Apollo,
de sub culmile sălbatece ale Parnasului,
Socrate a fost aşezat printre
înţelepţii Helladei antice,
oameni ce caută adevărul,
Filozofia: Înţelepciunea-ideal.
Cum stau azi coloanele, una câte una,
înşirate pe platforma de sus
de parcă ar susţine pe umerii lor
plafonul albastru al lumii,
aşa se adunau odinioară la Symposion,

după ce-şi curăţau trupul cu ulei
şi-şi împodobeau frunţile cu ramuri de laur,
săvârşind un ritual de mister eleusin,
toţi prietenii lui Platon.
Oare avem ochi cu care să vedem
şi urechi să auzim în neclintirea adâncă
din lăuntricul nostru abis ?
Şi deget, să ne pipăim cum va face
Necredinciosul Toma cu Mântuitorul său ?
Sufletul meu e ca un cipres singuratec
aruncat între stâncile golaşe,
ostrov alb pe oceanul fără de hotare al infinitului;
Clipa este aceea ce duce la concertul îngerilor
aflaţi după împlinirea Apocalipsei
pe drumul înălţării la cer, spre veşnicie.
Jos în întunerecul pădurii,
lângă izvoarele castalice, sub ape,
duhurile tainelor cântă,
Din totdeauna cântă,
dar nimeni nu le pătrunde'n cuvânt,
de când e moartă
preoteasa de la Delfi, Pytia.

1983

ORACOLUL, GÂND ŞI MIT.
-triptic spiritual-

Stesichoros, autorul cântecelor din Himera,
Zice că Zeii i-au luat vederea
-aşa ca lui Homer-
fiindcă a greşit faţă de preafrumoasa lui, Helena,
considerând-o infidelă, pe când ea
nu a fugit cu Paris, uşuratecul, la Troia,
ci'n locul ei a fost o alta;
Helena l-ar fi aşteptat
în Egipt, pe soţul ei, al Spartei rege, Menelaos.

Helena reprezintă pământeasca întrupare,
Forma ideală a zeiței Afrodita din Cithera,
La care s'a gândit și Goethe
când a unit-o cu germanul Faust,
în valea Eurotasului, la Mistra,
sub umbrele sălbaticilor munți Tayget,
Simbolul anticei Hellada.

Citesc în fiecare amorfă danae,
Ca și'ntr'un suflet: cum pe cerul înstelat căzut în ape,
prin ochii tăi o pipăi, de azur,
grădina Hesperidelor cu merele de aur,
pe urma pașilor săpați în taină,
de al trecutului Hefaistos-faur.

Lăcașuri ridicate pe vârf de Helicon,
unde sălășluiesc copilele ce-s muze,
amfiteatre,
urcând ca niște mâni uriașe către cerul
spre care duc statuile orânduite
de-a-lungul drumurilor albe;
murmur al stejarului Dodonei,
Templul lui Apolo de la Delfi,
În lumina glaucului Parnas,
Cadențele eternității, Armonie.

1983

TELEMACH ȘI TATĂL SĂU ULISE.

De când am plecat pe drumul lung al Mării,
Spre cetatea Troiei, a regelui Priam,
peste azurul senin al Itacei,
insula fericirii mele,
au trecut ca un stol de păsări albe, ani nenumărați.
Pe umeri mă apasă Toamnele, fiule.
În cea din urmă zi, înainte de-a porni,

am sădit în curtea noastră
un laur,
ca umbra și ramurile sale verzi
să-ți fie semn de dragostea ce-o are
pentru tine, tatăl tău Ulise.
Poenile sunt azi pustii,
Cărările pierdute printre bălării
și ochii noștri,
fântâni uscate care nu mai știu să oglindească
Ciute rătăcite lângă izvorul fără ape.
Nici unde nu mai regăsesc, vai, mărturia zilelor de
odinioară,

Nici unde laurul trecutului apus.
Tată,
De-atâta timp te-aștept, încât astăzi
îmi pare că nu ne-am despărțit niciodată.
Dă-mi mâna să te simt aproape de obrazul meu
ca pe vremea când eram copil și tu mă mângâiai.
Toate s'au schimbat în lucruri și'n lumina trupurilor
noastre,

Dar să știi, copacul ce l-ai răsădit,
De mult a dat sămânța rod
înalt și drept pe lutul sufletului meu,
Endymion neruginit de timp,
Căci este veșnic,
așa cum veșnică-i iubirea-mi pentru tine.
Un laur înflorit ce poartă'n loc de muguri,stele,
într'una din livezile aprinse pe al nopții cer,
Nu departe de grădinile lui Sirius cu Hesperidele
de aur

Aldebaran, Pegas și Orion,
Când pelerini ne preumblam pe malul râului vrăjit
Și meditam la ale lumii taine.
Atuncea inimile noastre
s'au întâlnit și s'au unit
ca mirii pentru nunta-eternității
în trunchiul pomului, din rai, cel fără moarte,
Laurul din vis al fericitului trecut.
1983

OLYMPIA.

Din ţara Traciei, de peste munţi şi ape am venit,
părtaş să fiu la cursele de cai,
mândrie a lui Rhesus, regele
pe care l'au furat şi omorît
Ulyse şi cu Diomede,
precum Homer ne povesteşte'n Iliada lui.
Valea platinilor şi măslinii sălbateci
adâpostesc oraşul,
lângă Alpheios şi Kladeios,râuri ale Nimfelor fecioare
purtându-şi taina şi-oglinzile
sub umbra unui cer fără sfârşit, albastru.
Cobor în Altis, centrul sacru
la poala muntelui numit Kronos,
templul Herei şi cel al lui Zeus,
au ceva din mândria însăşi
a zeilor aflaţi pe tronul din Olimp.
Acest lăcaş al Tatălui ceresc şi pământesc,
mă stăpâneşte ca o vrajă:
Într'o parte văd, cu Pelops şi Oinomaos,
Pe Sterope şi Hippodameia,
în pragul marei lor întreceri,
Dincolo, fiul său şi al lui Leto, Apolo,
în mijlocul Centaurilor care luptă
cu Lapiţii şi soţiile lor prea frumoase.
Năuntru-i prezentat pe Cellă
Dodecatlonul, carte a religiei elene,
muncile lui Hercul, miticul erou,
cu mărul Hesperidelor, Hercule şi Atena,
sunt tot ce am văzut aşa frumos cioplit de mână omenească,
de nu ar fi Olimpicul în fildeş şi în aur
sculptat de Fidias, artistul care
îşi are atelierul chiar în Altis,
la câţiva paşi de opera-i-minune.
Eu cred că'n fiinţa lui nu curge sânge,
ci ambrozie, nectarul muzelor divine.

Şi dacă n'am să uit
Victoria, Nike a lui Paionos,
dar al Mesenilor de-odinioară,
Sau pe Hermes şi cu Dionis copil
de Praxiteles, meşterul fără pereche,
aş zice că pe aceste locuri
Frumuseţea şi Sfinţenia-s surori.
Când am ajuns să intru în arenă,
pe coridorul lung de sub arcada „criptei",
eram pătruns de înţelesul jocului olimpic panelen.
Toţi tinerii ce se'ntreceau,
Perfecţi în goliciunea lor asemenea unor statui cu viaţă,
oficiau de fapt un cult ori un mister:
Căci ramul de măslin ce-l căpătau drept premiu,
era'mpletit cunună şi desigur rupt
din pomul veşniciei cel aflat
pe undeva'n grădinile nemuritorilor din cer.
De aceea când am început s'alerg,
uitat-am şi de Rhesus şi de patria
Amazoanelor şi a Medeei,
numai simţeam trăind în sufletul din mine
decât doar dorul după semnul celui ce învinge.
Am devenit aşa,un fiu al vechii Olimpii,casă a lui Zeus.

1983

DE PROFUNDIS.

în seninul
în liniştea sufletească,
Acolo vei găsi adevărata,
Unica frumuseţe...
(M.Eminescu: Odin şi Poetul.)

Pe scara liniştilor scoborîm fântâna
Unde în fund, tripticul porţilor cu îngeri

Închide pe Poesis, muza și Stăpâna...
Pe drumu-i, suflete, ai început să sângeri.

Tăcerea prinde'n veșnicie dreapta formă
A siluetei soarelui de piatră, Templu,
Când Marea bate'n zidul serii, uniformă,
De sus, prin cețuri rubinii, îl mai contemplu.

Din gând se'ncheagă versul biblic, rod și plasmă
Sub cortul fără vârf și slut atât cât este;
Pe-oglinda lacului ne căutăm fantasmă,
Pupila suptă, crinul, licăr de poveste.

În jurul părăsitului altar se-adună
Fecioarele misterelor eleusine
Ce'n umbra de-aur a odăjdiilor din lună,
Pe tava sfintei pâni se lapădă de sine.

Prin beznă-atingem mugurii în căi lactee,
Izvorul Orionului, deschise ere,
Entelehie, visul anticei Elee,
Ascunzi în tine taină grea, Tăcere...

1983

DORUL IPHIGENIEI.

Mi-e dor de țara unde laurii scot floare
Pe marginea cărărilor șerpuitoare,
De la înaltele, ciclop zidite porți ale cetății,
Către izvorul singuratec unde ale lui Artemis căprioare
Se închinau în ape ca'ntr'un templu al eternității.

Sub umbrele măslinilor, argint,
Jucau fecioarele eleusine,
În păr și sân cu foi din crengi de mirt,
Cântau satiri din fluiere și lire.

În ochi cu zarea munților din marmoră albastră
Și cerul rai, amfiteatru de cristal,
Sunt tot mai grea și mai bolnavă de-amintirea voastră,
Uitată'n moartea sciticului litoral.

Mai simt din când în când parfumul, ca'n trecut,
Al fragedelor, din grădina safică verbine,
Venind pe valul Mării Negre, orb și mut.
Departe-s azi, iubita mea Arcadie, de tine...

1983

DECOR MITIC.

În dimineața aceea la Pilos,
pe malul golfului, oval de-azur,
alergam prin apa curată ca oglinda
și rece cum numai razele lunii sânt.
Mai departe se legănau pe valurile de opal
ca niște păpuși de porțelan,
câțiva pescărușI albi
și dincolo se'ntindea o insulă cenușie
și înaltă ca un zid ciclopic,
Arhipelag al liniștii.
Sub scutul aurit al vrăjii,
urcând trepte-ale tăcerii,
istmuri interioare,
am luat-o pe urmele tânărului Telemac,
Copilul ce-și căuta pe tatăl său Ulise,
la curtea înțeleptului Nestor.
N'au mai rămas din strălucitul palat,
decât umbrele săpate în lut,
mormântul triunghiu al regelui
și povestea inspiratului Homer.
În dimineața aceea la Pilos
doar cerul transparent, templu de cristal,
ne mai ducea mult înapoi,

ca o punte uriașă aruncată spre trecut.
Din sufletul nostru năștea, curcubeu enorm,
de la noi pe tărâmul celălalt,
labirintul cu firul Ariadnei,
ziua fără oră a legendei.
Și miresmele poenilor de măslini,
arbori sfinți din fructul cărora picura untdelemn
pentru trupul, cu reflexe argintii, al viselor.
Pe marginile drumului florile vinete
păreau privirile aprinse ale fecioarelor de altădată,
Fecioare pline de taine,
precum plânsul lirei chiparoșilor,
Lemn fin, siluetă de Adonis, din care și-a cioplit
un fluer, Pan,
Somnul veșniciei lui Endymion.
Minunea stăpânea rotundă,
geamănă cu discul soarelui,
peste casa bătrânului Nestor,
În dimineața aceea la Pilos.

1983

ARS POETICA.

Cuvintele îmi sânt dușmane, Erinii,
Ce-mi vin din profunzime la chemarea ta,
Un țel formal, căci furios îl voi zdrobi
Ca sculptorul pe ultima lui Pietà.

În miezul tău al primei taine, tot mai caut,
Sub templul vechi, un semn de zeu, pe Sunion,
Pătruns prin cântul lui Apolo, vis din flaut,
Abisu-i refăcut drept cerc, solar eon.

Rămân pustiu și de sirene jefuit
Gropar al Grațiilor, frize în salon,
Nici când nu-ți voi simți de trupul meu lipit

Viu sânul, c'al statuiei lui Pygmalion.

Ne'ndămânatec peste mine năvăliți
De parcă ucenicul vrăjitor aș fi,
Al celui mai desesperat din neofiți;
Și piatra voastră iar începe a o ciopli.

1984

DIN VECHEA ELADĂ.

Vreau să-ți dărui laurul găsit
în valea Tempei înflorite
-ca pe vremea când îl căutau pelerinii delfici
pentru fruntea primilor ucenici ai lui Marsyas-.
În nisip umbrele mângâie pașii nimfei
rămasă pierdută veacurilor ei,
parc'ar fi un înscris pe-o foaie-a veșniciei.
Peste pragul tăcerilor, temple ale naturii,
tainele se deschid asemenea mugurilor,
magice porți către imperiul poeziei;
Din apele malurilor care l-au curățat pe Apolo
de sângele Pitonului, șarpele balaur,
la fântâna Dianei și Venus,
am luat un strop limpede
ca azurul din ochii Afroditei
și rece ca zăpada Olimpului
de lângă tronul de piatră al lui Zeus,
și ți-l trimit să-l amesteci
cu cerneala călimării'n care-ți înmoi
seara'n timp ce se lasă grelele liniști
pana-ți, geană de-aur a meditației.
Astfel, firul spiritului nevăzut
O să te ducă mult înapoi
la izvoarele luminii.

1984

LAURUL.

Mă'ntreb de te mai uiți din când în când
La ramura de laur ce ți-am fost trimis, plângând,
din valea Tempei antice, un pumn de rouă.
Dacă te-apleci asupra ei, mărite Pan,
Vei auzi un glas de melodie nouă
Țesând legenda ca pe un covor persan:
Sunt fir din părul Dafnei, tors cu aur,
când urmărit de-Apol, zeul luminii,
a început să se transforme'n laur
eres în marmora cea albă-a lui Bernini.
Mai peste ani Petrarca,
Prin mine-și reîntâlnește unica iubire,
Sub umbra proaspetelor primăveri, curate
îi întindeam-a mele crengi, potire
în loc de brațele femeii adorate.
Din mlada mea subțire-au împletit cunună
pe fruntea lui ca cerul de senină, nimb,
Romanii sus pe Capitoliu, prag de lună,
au înălțat poetul prin sărbătoresc Olimp.
Cantonierul întru viața și'ntru moartea Laurei Madona
e plin din trunchiul meu, de-aroma
nenumărator frunze verzi, cum veșnic au rămas,
Rod visul poeziei și cupola
în mijlocul poenii muzelor de pe Parnas.
Petrarchianul laur e un simbol mit,
reflex al tainei, desnădejde grea
precum la Eminescu teiul înflorit....
... Și multe ți-aș mai spune din povestea mea
Dacă ți-ai face timp, din când în când,
să mă asculți, cu sufletul plângând.

1984

CEAS DE MEDITAȚIE.

Luna așterne pe mare
scări tremurânde
ce urcă spre-un templu depărtat al luminii,
desemnând urmele pașilor lui Christos pe ape.
În golf la Patmos, printre malurile scăldate'n neguri,
se pare că e ora solemnă în care s'a deschis poarta cerului
de-a lăsat să curgă'n jos tot aurul,
ca un râu de unde se vor face cununi pentru frunțile sfinților.

La masa altarului, rotundă margine de potir,
s'au adunat ca la o nevăzută cină din Emaus,
Umbrele nopții.
Sub triunghiul giulgiurilor albe
Un înger cu forma lirei,
scoate, lovit de razele lunii,
sunetele armoniilor celeste.
Târziu, undele tainelor, hlamide argintate,
se varsă una câte una în delta luminilor,
ca'n mâna deschisă a bunului Dumnezeu.
Un astfel de miracol nu se va mai împlini
pe vatra sufletului, niciodată.
Niciodată.

1984

DUMINECA PE INSULA SFÂNTĂ.

Patmos enorm ciboriu
săpat de golful mării printre malurile cenușii,
porți în miezul pământului tău
apa în care se cuminecă,
oglindindu-și tăriile albastre, cerul.
Pe o cărare umbrită de-oleandrii înfloriți,
Stihare grele de nestemate,

împrăştiind arome ca o liturghie
oficiată'ntr'o catedrală a naturii,
Sub razele soarelui fierbinţi
ca'n deşertul vechei Palestine,
paşii pelerinului urcă la grota unde
Sfântul Ioan Evanghelistul a primit revelaţia
ultimei cărţi dintre cărţi: Apocalipsa.
În jurul ei s'au adunat bisericile albe
asemenea crinilor din grădina Domnului.
Îngenunchiezi sărutând pietrele cu fruntea:
de-aici ca de pe vatra spiritului
rugăciunea se'nalţă dreaptă
de parc'ar fi o pasăre vâslind pe bolţile depărtărilor senine.
Printre tăcerile iconostaselor cu sfinţi bizantini,
Solemn, hieratic,
bătând din aripile porumbelului
aşezat lângă pocalul eucharistiei,
îl simţi pe Dumnezeu coborînd în sufletul tău
ca'ntr'un altar.

Patmos, 2 Sept. 1984

PE OLIMP.

Am urcat sus către vârf
unde se află tronul uriaş săpat în piatră
al lui Zeus.
Panteon niciodată stins,
ascuns pe cărarea idealului uman.
Înţeleg victoria lui Petrarca
pe zidul drept de la Vaucluse
sau obsesia lui Cezanne,
albul Sainte-Victoire.
Biblicul Moise primeşte legile sacre,
pe Sinai, unde i se arată faţa lui Dumnezeu,
preotul lui Zamolxe îşi cere binecuvântarea

Sub balconul unit cu cerul
al Kogaiononului.
Dante în Atlantic aşează muntele purificării,
Purgatoriul şi Paradisul terestru,
unul ce ar putea să fie şi al grădinii Fecioarei Maria
de pe Athos.
Acest mit al muntelui, cum este şi tronul de piatră,
Panteonul lui Zeus olimpicul,
Se pare că reprezintă una din cele mai vechi amintiri
înainte de a se naşte, a omului.
Se poate că porţile raiului pe care
au fost alungaţi cei dintâi oameni,
să se fi deschis pe un vârf de munte.
De aici dorul lui veşnic de-a sui,
pe înălţimi, spre stele.

1984

TREPTE SPRE DESĂVÂRŞIRE.

- Diotimăi. -

În albul sferelor din auroră,
Topită-i calea raiului cu îngeri.
Desferecată, fără margini oră,
Când peste hăuri, te-ai pornit să sângeri.

Izvorul ochilor adună cerbii
În miez de noapte, fermecat coclaur,
Popas vrăjit, la înălţimea ierbii,
Tot cercuri desfăcând, lumini şi aur.

Cristalul drept al pasărei măiastre,
Va nemuri, tăind oval văzduhul,
Cântările, efigii vechi albastre,
Lăsând prin trup, pecete, numai duhul.

Împins mereu la acţiuni şi fapte,

Sub cer cântare unică, selectă,
Înalți pe-altarul tempei eleate
Idealul formei veșnice, perfectă.

1984

INSTRUMENT SAFIC.

Sufletul meu plin de amar te caută,
Înger drag din rai, aplecat spre mine.
Cum mă stăpânește privirea-ți caldă,
Mândră regină.

Porți în tine snop de lumină clară,
Forma ideal ce-i ivită'n soare
Chip tăiat din vis de artist, cu dalta
Inimii sale.

Dărui cerul meu, constelații de aur,
Flori de anemone se nasc în urmă,
Nimeni nu-i mai dulce ca tu, minune,
Cântec de liră.

1984

DOGMĂ.

Din singurătate se naște visul,
Pasărea măiastră ce suie zarea
Fapta și ideea trecută formă
Semnul genezei.

Ea-i Luceafărul luminat de ceruri,
Farul celor ce se pornesc pe-oceane
Până în spre hăuri, de unde vine
Cântecul sacru.

Doar singurătatea mai poate ține
Locul disperării și-al orei negre,
Gândul șarpe care petrece omul
Peste abise.

Lupta cu balaurul este toată
Prada sufletului rămas cu marea
Confruntare; dar va învinge dorul
Către înalturi.

1984

MISTRAS

Monahului Ioan de la muntele Athos.
Preludiu: Poezia este calea ce deschide
taina lucrului în sine,
lumina'n care capătă viață
îngerii din cadră-ai lui Bellini.

Urc într'o dimineață pe malul Eurotasului spre
Mistras...
Roua îmi sărută pașii, pe când Fecioara soarelui
își scaldă obrajii'n bruma dimineții fragede,
precum un bot de căprior sălbatec.
La o răspântie de drumuri, în cetate,
mă întâlnesc cu Phleton, bătrânul filozof.
El nu mă vede pe mine, venit din alte veacuri.
Orașul bizantin de jos, până la al Paleologului palat,
Străluce ca și când ar fi de diamant
Și turnurile celor șapte, prea sfințitele biserici,
la poalele înzăpezitului Tayget.
Într'una intră Phleton filozoful
și se'nchină
în fața iconostasului cu mucenici prelungi
și afumați de vreme,
sub bolțile pe care sunt pictate

de un meşter ieromonah
scene din viaţa lui Iisus.
În curte-i cimitirul şi fântâna cu hulubi albi
unde îşi are locul cel de veci,
păzit de un cipres jucat în vânt
ca pe o liră psalmul regelui David.
El nu poate să ştie că un principe străin
Anume Sigismondo Malatesta
are să-i poarte urna cu cenuşă
în depărtatul Rimini italian
şi are să-l puie'ntr'un mormânt regal
în zidul templului clădit de florentinul
Leon Battista Alberti.
La Perivlepos cea zidită'n stânci,
bat clopotele parcă ar cânta un cor de heruvimi;
Mai sus e mânăstirea Pandanassa ,
cu turlele ei roşii şi campanila
pe tronul de damasc înconjurat
de sfatul chiparoşilor înalţi,
Pandanassa e mireasa Domnului din rai.
Într'o poiană crezi că-i vatra
pe care s'a născut Euphorion
din unirea -cum o zice Goethe - a lui Faust
cu prea frumoasa, clasica Elena.
La Mistras totul e legendă şi poveste. Mit.
Simfonie a trecutului.
Pe vârfuri, burgul pare-al cerului balcon,
iar casele, statui şi propilee cenuşii,
la porţile infinitului.

1983

CATHARSIS.

din Poetica lui Aristotel:
Tragedia antică ar fi un mod de curăţire interioară.

Într'o poiană sfântă la Colona,

un bătrân numit Sofocle,
trece dincolo în veşnicie,
dispare, luat de îngerii luminii,
în timp ce pământul, Mediterana şi cerul,
transformate într'o casă a lui Dumnezeu,
răsună'n imnul bucuriei,
cântat de corul fericitelor Eumenide.

Simţirea îmi este înălţată
pe culmi, culcuşuri de-aur ale soarelui,
Templu din vechea Elea
Unde preotesele, fecioare ale lui Apolo,
se-adună să jertfească pe altarul Sublimului.

Un ritual de purificare al sufletului,
de unde-şi iau zborul păsările măiastre, albe,
spre tronul din pădurea de măslini şi mirţi,
pe care domneşte Zeiţa Frumuseţii,
Venus din Milo sau Primăvara lui Botticelli.

Atriu cu fântâni,
Danţ liturgic într'o grădină ca un paradis,
Din scoarţa copacilor tineri curg mirodenii
cu-aroma cădelniţilor
pentru curăţenia de taină a spiritului.

1983

PLÂNGĂTOARELE TRAGEDIEI ANTICE.

Pe margine de groapă azi te plâng,
Părinte-al meu plecat spre alte zări;
În inimă veciile se frâng
Precum pe corzi de liră, vechi cântări.

Ne-am adunat jeluitorul cor,
Să curăţim în lacrimi pe copil,

Simțind cum crește nemuritul dor,
Din mitul lui Sofocle și Eschil.

Născut cu anii simplelor tăceri
Prin templul lui Dyonisos, tragic mim
Ce vrea durerilor, povești de ieri
În pur să'nalțe, urma de sublim.

La vatra din poiana cu lumini,
Miracolul făcut deodată grai,
Ne-așteaptă printre zeități și crini,
Un suflet mântuit, fior de nai.

1984

RITUAL SAFIC.

Întrebarea magului atic este
Când va ști înaltul hotar să-l treacă
Cel născut din neamul zeesc, din soare,
Omul dintâiul.

Toate sunt de-aici încărcate bine
Pentru Stix cum Dante visat-a, primul,
Floare scrijelită pe lemnul vatră,
Sufletul nostru.

Mâna ca piatra de munte, rece,
Caută prin oglindă zenitul zgură,
Danțul refăcut din cristal și aur,
Gând din azururi.

Ne-am unit în vârful stelarei ore,
Tu Fecioară, Cântece eu; sub laur
Amândoi am vrut să'nviem curatul
Versul statuie.

Astfel, de-ale soarelui umbre prins-am
Crinul scris pe-altarul din noi, pe inimi,
Zi de zi clădit-am în rugi și denii,
Treapta'nălțării.

Pelerini ai ramului sterp, Orfei orbi,
Am pornit pe urma bisericii rod ;
Oare către capătul ei ne-așteaptă
Marea lumină ?

1984

ELEGIE.

Unde îmi sânt anii copilăriei,
Casa ta și-a jocului de-altădată
Larg deschisă, poarta minunii, veche,
Albă vioară ?

Cum, vai, reapare pierdut trecutul
Nins bogat de-a anilor grea cenușă !
În oglindă, moartă-i iubirea noastră,
Cântece triste.

Pe aceleași drumuri mă plimb și astăzi,
În grădina muzei de primăvară...
Lângă vatra urmei din cer lăsată,
Plânge o fată.

Patima-i fântână de suferință,
Plin potir cu lacrimi din Gral și sânge
Un sărut pecete a veșniciei
Lângă morminte.

Dorul meu spre tine se'nalță pururi,
Stâlp de lemn altarului în amiază:
Mugurii cipreșilor lin suspină
Rugă de sară.

1984

RITM ŞI POEZIE.

Versul safic este măsura dreaptă,
Potrivită inimii suferinde,
Salcie şi lebădă, lin de ape,
Murmurul tainic.

Armele eroului sunt închise,
Cheile, o cupă svârlită'n mare,
Nu trăiesc în jur decât tonuri pure,
Svon de chitară.

Pe sub chiparoşii din vale, Cântec,
Aerul e plin de miresme calde,
Flautul cel vrăjit de la umbra lunii,
Plânge în noapte.

Taina-i nemişcată'n peisagiul de-aur;
Nu se-aud departe decât a Nopţii
Linişti cum îmbracă'n moi giulgiuri albul
Ţărm leucadic.

1984

ARTA CLASICĂ.

Închinată memoriei lui G.M.Cantacuzino.

Motto:
Singurătatea,
lac în apele căruia mă pot privi
ca'ntr'o oglindă,
m'a ajutat
să mă găsesc pe mine însumi.

Gândurile,
Statui albe de Canova,

Sboruri pierdute odată
pe apele Eternităţii,
se-adună iar în jurul meu.

Visele,
paradisuri terestre,
şi-au aprins lumânările
pe ramurile unui policandru enorm:
Lire de sineală şi eben.

În simetria formelor
tăiate în munţi de Carrara,
Euritmii ale marmorei,
înalţă
din armonia orgilor celeste
pocalul de lumină
al Desăvârşirii.

Pietă de lut
sufletul mi se închină,
având obrazul lipit de inima pământului.

1979

TESTAMENTUL LUI SOCRATE.

Mi-aduci vestirea, bunul meu Kriton,
că solul templului lui Poseidon,
pe Sunion, însemn solar,
aşteaptă să sosească de la Delos, nava sacră,
încă în ziua asta chiar ?

Mă'ndemni să fug,
să uit Atena-mi dragă,
ca furii pe ascuns în noapte;
doar în Tesalia am numai prieteni.
Îţi mulţumesc, mă mişcă gestul tău, nepoate.

Dar dacă înapoi mă'ntorc,
îmi văd viaţa toată dusă
pe străzile cetăţii, ditirambic mit:
Aici am văzut lumina zilei,
Aici am crescut, am plâns şi am iubit.

În cei aproape şaptezeci de ani,
n'am părăsit decât de două ori
aceste ziduri ocolind măreţul munte,
Şi-atunci plecat-am în război.
O altă lege nu cunosc nici peste om,
nici peste lucrurile mai mărunte.

De fiecare colţ şi casă
Legată-i o poveste şi legendă;
Pe căile cunoaşterii de sine,
Din Delfi, înţeleptul căuta credinţa
În Adevăr, Frumos şi Bine.

Ce rost aş mai avea acum aiurea,
Când toţi ai mei sfârşitul meu îl vor ?
E-un adevăr, oricât de rău mă doare,
Iubitul meu Kriton,
Îmi lasă lanţurile la picioare;
Decât de patrie să mă despart, prefer să mor...

Pe zarea sufletului cenuşie precum scrumul,
E Dumnezeu acel ce, fiule, ne va conduce drumul.

1984

DUHUL APELOR.

Mare,
De câte ori mă întâlnesc cu tine,
îmi pare că mă scufund în nemărginire,
fiinţa mea trece peste hotarele mitului.

Pun urechea şi-ascult:
de departe, prin liniştea albastră,
aud melodia ce-ai învăţat-o
purtând spre Lesbos lira lui Orfeu;
pe aripile armoniei ei, se desvăluie
povestea şi legenda
cetăţilor îngropate împreună cu oamenii lor
pe fundul tău, în sarcofagele pădurilor aprinse de
corali.

Eşti un vast mausoleu,
Cimitir căruia nimeni nu- i găseşte poarta de intrare.
Şi văd
cum valurile tale se ridică
aşa ca braţele unor giganţi,
cu pumnii încleştaţi, furioşi,
ca să lovească cerul.
Apele îţi sânt întunecate
de sângele celor ce-au căzut învinşi
în lupta de a'nfrunta înaltul,
de-aicia chinul şi neliniştea-ţi eternă.
Orizontul cel azur, în calmul său de patrafir liturgic,
formează podeaua odăii lui Dumnezeu,
pe când Marea, Marea este toată a omului,
umbra destinului său
ce se zbate ca o pasăre cu gâtul tăiat,
între pragul naşterii şi-al morţii.
Marea este celălalt chip al existenţei umane,
văzut direct prin oglinda din suflet
în dimensiunile infinitului...

1983

ARS POETICA.

Puisque quand je te touche,o lyre d'Apollon,
Tu sonnes chaque fois plus savante et plus pure?
(Din Les Stances de Jean Moreas).

De când vă caut,
Lauri tremurând în vânt,
muguri scuturați de pe ramul gândului,
Umbra cipreșilor
împrăștiată ca o boare
lângă un vechi mormânt
coborît în cimitirul apelor,
- Acvarii marine -
Reflexe de vioară, liră și sfeșnic, din stele.

Mandorlă,
Fecioara lui Botticelli,
Înger cu un luger de crin în mâini,
Gest frânt, sculptat
în blocul marmorei celeste,
siluete de azur,
Visul, liturghia luminii, cântată în noapte.

Urc scările primăverii
Spre altarul și catedrala Inimii,
Console și firide
prelucrate baroc, de meșter, în fiecare colț,
giuvaere, putti, Fiore di virtu,
Cupole suspendate
de-un cer brumat de Septembre:
Amintirea este un havuz
în sticla căruia
păsările albe, menagerii gâtuite,
s'au transformat de mult în fumuri.

Din lucruri aș dori să iau
nu obiectul, ci murmurul lui interior,
Taina;
Culoarea și aroma floarei,
Foșnetul plin de aur
al lunii stingându-se în pocalul unor clopote
înrourate.
Fântâni adânci, hlamide argintate.

Cadență majoră,
Simfonie a Formei, geometricul zenit,
Cristal simetric în oglinzi,
armonic cub, Perfecțiune,
Geneza actului, eon și Demiurg,
Danț, fără de'nceput și fără de sfârșit,
refracții ale aurorelor de cobalt,
munți și văi în ceața dimineții;

Statuile-menhir din Insula Blajinilor oficiază
pe masa de piatră-a Veșniciei,
Mistere ale Frumuseții, miserere, orgi,
Ritmul pur.

1980

PEAN APOCRIF DESPRE ÎNTOARCEREA LUI ULYSE.

Eu am rămas sub zidurile Troii.
(Întoarcerea lui Ulyse. Radu Gyr.).

Binecuvântat să fie Zeus
că m'a fericit să trăiesc ziua revederii
insulei tinereții și bucuriei noastre, Itaca.
De când am pus piciorul pe pământul meu natal,
mă simt asemenea lui Anteu, mai puternic
renăscut ca păsările din izvorul vieții.
Revăd cerul înalt având măreția unui templu albastru,
țâșnind precum Venus din talazurile înspumate
ale mării,
susținut de munți, ca pe umeri de cariatidă,
Și grădinile de mirt și oleandrii
cu miresmele trupurilor tinere,
Endymion în somnul veșnic păzit de Selene,
Sau Adonis iubit de două zeițe.
M'am oprit întâi la cimitirul vechi de pe deal,

căci la el ducea drumul sacru
unde în urne stau mai toți acei pe care eu i-am iubit.
Sub adierea chiparoșilor, fecioare cu părul despletit,
ne-am adunat ca la un sfat de umbre albe,
Vatră și oracol. Meditație.
În priviri ne creșteau, din lumina veșniciei,
potirele Dodonei cu rouă.
Trandafirii și lugerii crinilor
sunt toate visele de ieri.
Aducerile aminte se-aprind în sufletul meu
ca un cer înstelat.
Nici Eumaios, sluga mea devotată
nu mă mai știe,
Când întinde masa rotundă ca discul soarelui
nu mie ci unui oaspete străin.
Argos, bătrânul meu câine,
a trebuit să moară în momentul în care m'a văzut:
era singurul străjer neclintit al trecutului meu,
Astru în constelația de aur a credinței.
În cerșetorul îmbrăcat în zdrențe
nu mă va recunoaște nici Penelope, draga mea soție,
Nici Telemach, abia întors din Pylos, așa că mă vor
alunga de la porțile lor
ca pe un răufăcător;
Nici eu nu mai recunosc pe nimeni.
Și totuși, ca nici când sunt mulțumit
că am plecat cu ochii legați
din țara fericirii a lui Alcinoos și a preafrumoasei
Nausicaa,
Și ajuns'am însfârșit, după amarnicul exil,
să calc din nou pe neuitatul pământ al țării mele,
udat de sângele strămbunilor,
de unde au crescut rădăcinile vieți-mi,
monument în bronzul interior al spiritului,
Patria mea, Itaca.

1983

ACROPOLE.

Pe muntele cel alb
încremenit în fabula elee,
Vezi locul unde soarele, arhitectura lui,
prin dalta de cleștar, de-azur, egee,
în piatră și-o descrie...
Eonul formei pure.
Oval. Entelehie.

Gigante ca pentru picioare de Centaur
Sunt mândre treptele din Propilee,
de parcă am urca, vrăjit coturn de aur,
pe marmora celestei căi lactee.

Tot mai aproape ni-e lumina
Ruinelor cu magică putere.
La templul, vatra Nikei se adună
Să-și odihnească umbra în tăcere
Fecioarele din taină și legendă,
Brodând cetății antice, cunună.

Ci unele luat-au trupul
Cariatidelor, armoniosului Erechteion,
Purtând pe umeri bolta cerului, plafon
al anticamerei în care, băile de aurori,
înălțător catharsis, neschimbat canon,
mai curăță de zgura'ntunecimii, sufletul din noi.

De-aicia muritorul poate ca să intre
în Partenon,
Lăcașul doricelor rânduri de coloane,
Eterne cântece-ale firii
răsfrânte pe oglinda orizontului albastru,
ca'n apele nemărginirii.

Sub lespedea altarului din mijloc stă închis,
în ordinea geometricului orfic paradis

pe vârful trepiedului numit zenit,
strop de hotar transcedental căzut
Miracolul condiției umane: mit
Al Spiritului Unic, Absolut.

1984

NIKE DIN SAMOTRAKE.

Post-Scriptum Cântecelor pure
din Pietrele la cari mă'nchinai,
de Traian Chelariu.

Atunci când urc treptele muzeului
către Ea,
mă văd suind pe bordul vasului
la a cărui proră se'nalță
Nike, Zeița Victoriei, în marmoră albă.
Spintecăm văzduhul, înaintând pe valuri
de la Patmos, la Cos,
după ecoul simfoniilor marine,
prin coridorul lung, mărginit
de insulele luminii scăldate'n neguri,
Kalimnos și Leros.
De undeva din străfundurile lor
se nasc eroii legendelor.
Statuia simbolizează în forme, zborul
gândului lansat ca o săgeată
să despice înălțimile zenitului,
depărtări azure, izvoare de rouă,
clar-obscururi și curcubee lăsate peste abise cerești,
drepte ca templul lui Apolo din Delfi.
Aripile desfășurate'n vânt
par un enorm psalterion
cioplit în piatra pământului,
pentru mâna din Vechiul Testament a Cabirilor.
Cântecul corului îl întonează oamenii

însetați după curățenia interioară
a zăpezilor de pe nevăzutul Olimp,
stânca-altar al veșnicului Ideal,
cea mai sublimă victorie dintre toate.
Sub umbra Nikei din Samotrake,
Pasărea spiritului, sacră,
pe calea de ape a Rodosului,
ostrov însorit,
sufletul tău își deschide a tainelor lacră,
în spre imensul infinit.

1985

- VI -
MUNTELE SPIRITULUI PUR.

Muntele Randa îl sui și mă'ntreb:
fostu-ți-a oare Sinai ori Horeb ?
(Cântec lui Ramon Lull. Aron Cotruș.)

MUNTELE SPIRITULUI PUR AL LUI VASILE VOICULESCU.

Doamnei Ana Gregorian:
Atunci scoţând sandala minţii moale
Cu sufletul desculţ prin jarul dur,
Păşind în vârful gândurilor goale,
Voi cuteza să calc pe spirit pur.
(Horeb lăuntric. V. Voiculescu.)

Am căutat şi eu, sus,
prin crestele reci
-cariatide purtând pe umerii giganţi
cupola cerului-
casa din munte,
de piatră şi ape,
ochiul lăcrămat al Maicii Domnului.
La culcuşul dintre brazi,
cădelniţi aromind mirodenii căzute
de pe trupul celor îmbăiaţi
în isopul raiului,
Căprioara izvoarelor,
altarul şi biserica singurătăţii.

Dar totul n'a fost decât o taină a visului.

Pe şesuri am alergat,
ca un centaur înfomentat
după staulul şi ieslea
încărcată cu nutreţ,
trifoi proaspăt
cosit pe întinsa holdă a stelelor.

Am plâns în van lângă gura unei fântâni părăsite.

Renunțând, rătăceam
orb pe drumurile vieții,
când mi s'a arătat lumina Damascului din versul Tău,
Horeb lăuntric,
plin de sfințenia și vraja psalmului biblic.
Poezia ta, o nouă carte a profetului,
scrisă cu pana îngerului
pe filele liniștilor translunare
pentru credincioșii viţelului de aur,
reconstituie'n arheologia sufletului fără de moarte,
Cărarea unui Om, suind la bunul Dumnezeu.

1982

MUNTELE PURIFICĂRII.

Poetului și prietenului N. Novac.

Purgatoriul dantesc
e un munte înalt
ridicat din fântâna glaucă a Oceanului,
-Catedrală de Carrara-
până la porțile cerului.
Coroana de spini a Mântuitorului
a dat rodul unei grădini a măslinilor
în vârf, pe platoul întins al Paradisului terestru.
De jos de la vărsarea Tibrului, din vis,
Omul se trudește să urce
cărările cu trandafiri și crini
ale curăţeniei interioare:
baie în izvorul isopului
pline de mirodeniile Bethleemului,
trup șters cu foile cipreșilor
de lângă mormintele de pe via Appia Antigua.
Miroase a liturghie, a Duh sfânt, a Iisus Christos.

Muntele forță, vulcan clocotind de lavă

în pieptul poetului
pornit cu giganții să-și facă scară și turn
până în pragul țării fără nume:
Hotare infinite, urieși de ghiață,
Siluete nemișcate, Statui ale tăcerii și liniștii, Poeme.

Coclauri unde cerbii se-adună
să vadă în oglinda lunii
Chipul Făt-Frumosului
născut din umbra stelelor
și roua dimineții
în albul aurorelor, proaspăt,
precum culcușul heruvilor,
iezăr, lacrimă curată, strop de lumină,
licărind în soare
ca potirul sfântului Gral,
pe culmea pietroasă a Retezatului,
Tabloul înălțării pure.

În timpul urcușului
trunchiul sterp al toiagului lui Tannhauser
se va'nauri ca Orionul și'nflori asemenea
crengii liliacului,
astfel că păcătosul va fi primit
la nunta și cina de taină-a sufletului,
cântecul plâns al psalmistului, Mântuirea.

Muntele epopee și mit
Horeb și Tabor biblic.
Această legendă a legendelor numită viață,
prin care-i dat să treacă
Destinul pământesc al muritorului.

1983

MUNTELE DE ALABASTRU.
lui Al. Gregorian.

Când mi l-ai arătat pentru întâia oară,
Muntele ce îl numeai de alabastru,
îmi apărea și cenușiu și gol
precum ruinele unei cetăți prădate.

De-atuncia însă peste tot m'a urmărit
schimbându-și formele în ochii mei,
reverberații de lumină în amurg,
din spuma cărora se naște ea, Venera visului, statuie:
îl vedeam răsfrânt alb de cristal,
catedrală a soarelui,
în oglinzile Mediteranei de-azur,
sau urcând măreț la tronul-altar,
încercuit de aurul lunii,
odăjdiile cu nestemate ale nopții.

La poala lui, grădinile
își aprindeau miresmele și floarea...
În băi multicolore, se scuturau din cădelnițele
cerului,

mirodeniile pure ale sufletului,
Cărări de lut, oprite'n ușa raiului cel sfânt.

E-un fel, se zice, de Parnas,
acolo unde gândurile tale
se-adună'ntr'un coclau de nimenea știut,
să-și făure pe nicovala inimii lui Gilles
măiastra haină a cuvântului și să o facă vers.

Un loc de meditație și de vecernie interioară,
pridvor sub mâinile lui Dumnezeu,
Atelier vrăjit, din lira cântec,
cenaclu de poeți sub umbra tânărului laur.

Simbol al tainelor și al fecioarelor-minuni,

un vârf Sainte-Victoire din pânza lui Cezanne,
Dor înlănțuit, ca Prometeu, de-o stâncă,
al poeziei tale scară spre înalt,
O, Muntele de alabastru...

1982

LA IZVORUL INIMII.

Doamnei Inej

Oare nu suntem noi urmașii
fiilor lui Aloeus gigantul,
cei ce puneau munți, unii peste alții,
ca să-și clădească scara
pe care să suie la cer ?

Numai că în loc de piatră
întrebuințăm materia sufletului, nevăzută,
scările interioare ale poeziei,
lumânările vecerniilor răsfrânte'n
ochii spiritului.

Cu visele, ca pe spinări de inorogi
Urcăm cărările mitului și legendei:
Sub Orion, la curtea înălțimilor,
Se găsește undeva pe vatra luminii,
Clepsidra numărând în nisipul căilor lactee
orele, pașii infinitului.

...pe lacuri se'ntinde
majestuoasă ca o cupolă de catedrală,
Cunună pe fruntea lui Dumnezeu,
Noaptea cu stelele ei.

1984

CÂNTEC DE VECERNIE.

Am să pun între mine şi oameni
perdeaua grea a tăcerii,
a liniştilor din ţara lui Lucian Blaga.
Am să-mi curăţ interiorul
întins ca un cer înstelat,
cu apa adunată'n ulcioare de lut, la Bobotează,
şi-am să mă aşez într'un colţ al lui,
de-am să trăiesc numai în mine
şi pentru visele mele:
Faun cântând din fluier
lângă izvoarele paradisului uitat.
Am vrut să mă opresc la Assisi,
frate al sfântului Francisc,
dar m'au alungat de-acolo liliecii orbi
ascunşi în umbrele cimitirelor de chiparoşi.
Pe Golgotha, Mântuitorul a fost
petrecut de figuri hidoase,
precum în viziunele lui Hieronimus Bosch.
Îmi rămâne aşadar alternativa
unei călugării interioare,
sufletul să-mi fie mânăstirea
cioplită în lemn de brad
pe una din cărările cerului
şi altar, câmp de lumânări aprinse,
sub icoana Fecioarei Maria cu pruncul în braţe.
Singurul eremit îngenunchiat
al acestui infinit de simţire,
Să fiu eu.
Atunci voi trăi cu adevărat
în lumea valorilor nepieritoare:
urcând pe treptele mătăniilor
până la pocalul solar,
Masa şi Gralul desăvârşirii.

1981

NOPŢILE LUI MUSSET.

Acoperă oglinda, chipul răvăşit să nu mi-l văd
asemeni pomilor uscaţi prin ceţuri şi grădină,
bătuţi de vântul rece-al toamnelor târzii.
O, plânsul lor e melodia violinelor dezacordate
Lăsată peste suflete ca brumele pe vii.
Te-aşează lângă mine,tu,gând bun,un înger de lumină,
Drept frate întru dulcea şi amarnica Singurătate.

Nimic nu mai găseşti din ce a fost,
S'au risipit ca pulberea din Căile lactee
Şi anii ca şi clipele de fericire.
Mă mai cunoşti dintre atâţia, oare,
Tristan, eroul legendar, vrăjitul mire
Şi simţi cum umbra mea sărută paşii tăi, femee ?
Iubirea, ca să ştii, iubirea niciodat'nu moare.

E mugurul aprins al veşniciei
Ieşind pe ramul colţului de paradis,
Un strop al cerului păzit cu sfântul Gral,
Sculptată Pietă nu'n piatră ci în vis.
La miezul nopţii rază de azur şi soare,
Altar pe templul asfinţitului oval,
Aşa-i iubirea care niciodat'nu moare.

Îmbrăţişate, două siluete, sus, pe-a inimii peluză
Trăiesc prin cântecele tale de ivoriu şi-armonie,Muză.

1984

CARTEA FACERII.

I

Omul, rătăcind pe drumurile câmpului,
a avut timp destul să mediteze,

privind la cerul de deasupra sa.
Din forma cupolei infinite
strecurată prin sufletul său,
a erupt deodată semiovalul geometric: Bolta.

Şi fiindcă ea nu putea sta suspendată,
se rezema de capătul celor patru pucte cardinale,
din silueta munţilor depărtaţi
şi-a pomilor pădurii,
s'a ivit, pe-această cale, ideia stâlpului
de lemn şi piatră.

La izvorul cu ape,
oglindă a chipului fecioarelor albe,
şi-a trandafirilor înfloriţi primăvara,
a găsit curăţenia şi aroma
unui altar.

Astfel s'a născut primul lăcaş de'nchinare
din bazaltul de-azur al cerului
lăsat peste munţii şi pădurile pământului
lângă izvorul cu umbre şi ciute.

A urcat la el pe treptele rugăciunii,
La intrare aşteptându-l
statui de păsări şi îngeri.
De undeva veneau cântece
şi plângeau
ca pe lirele sălciilor, vântul,
rătăcit în legendă...

Aşa a fost, simplu de tot, începutul...

1981

CARTEA FACERII.

II

Arta se naşte din serenitate,
lumină şi niciodată întunerec,
armonie, deci din apa liniştită a sufletului,
nu din neant.

De câte ori am avut o mare durere,
fiinţa mea nu putea decât să urle
ca hienele'n pustie.
Gândurile-mi erau fecioare nebune
adunate'n dansul de Sabat
al nopţilor negre fără somn,
Cuib sterp părăsit de şoimii pleşuvi şi bolnavi.

Pentru ca sentimentul
să se transforme'n forma cuvântului,
trebue să-mi găsesc echilibrul,
adică să simt
cum de departe începe să crească aurora vieţii,
întâi discret, ca un fir de izvor în marea tenebrelor,
apoi tot mai desluşit,
repetându-se în mine, ca'n Biblie,
ziua dintâi a Genezei.

Numai din mitul alb şi pur
se poate'ntrupa Zeiţa Frumuseţii,
Primăvara de Botticelli,
Pietàul lui Michelangelo.
Arta este meşteşugul omului
de-a opri timpul
şi schimbările spaţiului,
impunând noilor obiecte
ritmul metronomului ascuns în inima sa.

De aceea pentru a o împlini

are nevoie de pacea Demiurgului,
fapta săvârşită în afara Lui,
Pe-altarul Eternităţii.

1981

CARTEA FACERII.

III

Aud cântecul solomonarului mag
spus cu gura lipită de marginile fântânii:
stihiile miezului nopţii
dantează în cercul de cuarţ al lunii,
prelungi precum sălciile cerului,
maluri văzute în fărâme de oglinzi,
cioburi de suflete.

Căutarea aceasta îmbrăcată ca o mireasă, în alb,
luger-flaut, spin cu rod de floare,
urcă trepte spre Odeonul antic,
unde vin căpriori să-ţi mănânce din palme
iarba ce-ai cules-o din poiana stelelor
Şi beau ape
sub picioarele goale ale nimfei,
din firul izvorului sacru.

Duhul trece în formele materiei
ceasul veşniciei cel dintâi,
pe când
lacul fiinţelor nu era despărţit:
Unicul, imaculatul Eon.

Prin timpul şi spaţiul răsfrânt
peste orizontul infinitului
din tăria gestului, de sus din inimi,
prinde cheagul de lumină al Absolutului.

Miroase a cetină de rai,
a polen scuturat de pe aripi îngereşti.

1983

EONUL GENETIC.

Michelangelo credea
că eroii săi se găsesc închişi în marmora de Carrara,
el, cu dalta doar că-i eliberează;
mângâind ca pe-o iubită blocul de piatră
îi trece în lumina formei,
precum şi cu acele gânduri neterminate ale sclavilor
surprinşi chiar în momentul genezei lor imaculate.
Aşa cred şi eu că poezia stă
undeva ascunsă în conştiinţa mea;
ca să-i dau viaţă,
nu fac altăceva decât să o exprim
în cuvintele limbajului de fiecare zi
asemenea pictorului când pune
în jurul capului sfântului cercul de ivoriu al aureolei.

Uite şi la acest fir de busuioc uscat din Cartea Bibliei:
Era într'o zi a Bobotezii, popa umbla din casă în casă
şi-a rupt o bucată din el, după ce-ai sărutat crucea
şi te-a miruit cu apă sfinţită, pe frunte,
şi-a dat-o tatălui tău.
El a luat busuiocul, având miros proaspăt de liturghie
şi l-a pus între filele Bibliei.
De-atuncia îl vedeai că de câte ori
citea Biblia,
mângâia şi firul de busuioc,
parcă ar fi fost nişte moaşte sacre.

Iată de câte zile luminoase ale trecutului meu
îmi aminteşte firul busuiocului curat, dintre filele
Bibliei,

începând și ea de-acu să îmbătrânească.
Poemul uitat într'unul din sertarele conștiinței mele,
așteaptă straiul cuvintelor ca să-și rostească
povestea și legenda,
să iasă din neantul materiei,
în lucrul făptuit al artei.
Nu altfel a făcut Dumnezeu
și lumea și oamenii...

1984

TAINA NOII PRIMĂVERI.

Poezia este limbajul interior
al sufletului.
Când vrei să-ți vezi umbra de lut,
întrebuințezi oglinda
sau lacul cu stele al lui Narcis,
cheia de-aur pentru poarta basmului,
răsturnat, în vis, ca o dantelă de mărgăritar,
pe masa marmoreană a timpului
măsurat cu pașii anilor.
Din el te răsfrângi
tot mai apăsat de durerile
toamnelor ruginite.
Mască a lui Gilles
plângând lacrima ultimelor anemone
dintr'o cadră de Luchian.
Nu-ți mai recunoști trecutul,
nici zilele apuse,
ca și când ai rătăci într'un cimitir
pe ale cărui cruci s'au șters
și cele mai din urmă amintiri de altădată.
Toate iubirile tale sunt morminte
mirosind a jerbe uscate.

În astfel de clipe

îți poți regăsi sufletul
alb și nemuritor,
ca o statuie a lui Praxiteles,
Endymion aplecat peste genunile lumii
coborînd sau urcând, din azur și aurora,
scările Poeziei:
Slujbă oficiată pe altarul veșniciei,
sub coloanele sprijinind arhitrava cerului,
Templu de la hotarul Absolutului.

1984

ORA TAINELOR.

Coloană de templu cu umbra aruncată
pe nisipul de-azur al Mediteranei,
țărm de sicomori cu flori roșii,
candelabru pus în mijlocul naturii gigante,
-precum o catedrală romantică pe drumul sfântului Iacob-
clepsidra-vitraliu din inimi, numără
tactul nocturn al erupțiilor stelare.

Din marmore de-argint, scări spre balcoanele zenitului,
vin muzici din adâncuri, ecouri ale pădurilor arse.
Razele lunii cântă pe-aripile violoncelelor luminii,
pentru morminții lor, Requieme.
În ape se scaldă perechi de'ndrăgostiți...
Siluetele lor goale sunt albe
ca spuma mării din care naște
Venus de Botticelli, blondă.
Pe insula lui Euthanasius, păsările dorm de mult
în cuiburile făcute de-a-lungul pașilor Inorogului,
izvoare secate unde se-adăpau
îngerii transformați în sălcii plângătoare.

Vrăjile aurii împrăștiau mirosuri de agavă coaptă,

sâni cruzi,ca iarba'nrourată,dulci ca miezul smochinii,
Cercuri de curcubee ale chipului
căzut în lacuri, Narcis vânat
de arcul și cânii sălbateci ai Dianei.
Din sângele lui vor crește trandafirii grădinilor
primăverii,
din lacrimile-i, perle ce vor împodobi
brocartul reginelor îndoliate.

Din potirele deschise ca palmele copilului,
ies fluturi, dantele incandescente,
scripeți de nestemate ale nopții.

Sirius, ca o cumpănă a cerului,
fântână așezată la hotarul nemărginirii,
pentru pelerinul condus de ripidele țesute
în firul sfințit al meditației...
Jocuri de scântei pe hlamida sărbătorească a visului...

Pe cărarea acestei dimineți reci și mohorîte,
ne vom întoarce din nou la viață.

1982

LEGENDĂ.

Timaios al lui Platon zice
că sufletul omului, după moarte
se'ntoarce'n stele,
acolo unde-a fost înainte de-a se face trup.

Acum înțeleg minunea toată
ce ne umple cu lumina ei,
ființa,
precum un potir sau caliciu de crin,
varul nestins al lunii,
în plimbările noastre pe drumurile de șes,
sub bolta înstelată.

Supremă catedrală a naturii
în care râul își murmură rugăciunea pământului
sub cumpăna sălciilor visătoare,
pașii în iarbă ai Dianelor de rouă.

Din firul aurit al stelei care cade,
Noaptea țese pe brocartul cerului
Umbra albă a tainelor.

Cerbii amintirii împrăștie negura
și pânzele de mătasea broaștei, pe balta trecutului.
În visul miezului de noapte
Apar Îngerii cântăreți dintr'o Schola Cantorum
celestă,
lângă fântâna-baptiseriu de sub Capricorn și luceferi-,
Din ecoul lor depărtat
foșniri de păsări nevăzute
plecate la întâlnirea cu infinitul,
Pe cupola și ceasul zenitului
descifrăm gândul strămoșilor,
uscat precum busuiocul din Biblia copilăriei.

Aldebaran, Sirius, Casiopeea,
cimitire-atoli pe marea tăcerii neclintite.
În ape,
căile lactee par pulberi scuturate
din grădinile raiului.

Acum știu unde voi căuta
Cântecul, fluierul inimii de mult pierdut.

1983

TAINA NUNȚII.

Aș vrea
să-mi spăl sufletul păcătos
în cea mai proaspătă ploaie de dimineață

și fața în bruma adunată de pe foi
din potirile crinilor albi.
Apoi am să ung urma pașilor
înscriși pe lutul sicriului mort,
cu untdelemnul măslinilor
abia ieșiți din cețurile catapetesmelor frânte:
Zilele noastre amarnice de ieri.

Mirele tău să fiu
îmbrăcat în cămașă, desculț,
pentru nunta
la masa căreia coboară
toți vulturii înaltului
și se fac viori de petrecere sfântă.

M'am păstrat pentru întâlnirea cu tine,
virginal,
asemenea aurorilor de aur,
sau apelor, cu sfeșnicele stelelor în ele.
Te-am dorit atât de mult,
încât astăzi când îți simt apropierea,
Numai cântece, numai miresme
Aș vrea ca totul să îmi pară,
Să rămână doar un vis.

Pe sub liliecii înfloriți, de altădată,
Rugându-mă te-aștept,
Misericordie divină, Misericordie...

1981

SIMFONIE DE BRAHMS.

El exprimă pe graiul muzicii, irațional,
ceea ce Hegel a căutat să redea
prin intermediul Ideilor:
momentul eleat din Ospățul lui Platon,

întâlnirea omului cu Absolutul.
Andantele din Simfonia treia
e mersul sufletului pur
pe cărarea luminii,
ale cărei lucruri aparțin armoniilor cerești,
împlinită în ea însăși
ca pasărea măiastră, eonul oval
cioplit de meșterul Manole al Nemărginirii,
în munții azurului.
Un poco allegretto următor, conține
revelația
semnului din tării, strigătul îngerului,
pentru ochii interiori ai simțirii
apropierea minunii minunilor, atingerea ei,
Ora primară a tainei.
Se urcă trepte nevăzute
pe aurori imaculate
de-o serenitate dureroasă și imensă.
Totu-i curat ca apa
fântânii din Samaria biblică.
Atâta claritate sublimă provoacă suferință,
Ca o boală.
Instrumentele sună de parc'ar fi lirele
paradisului.
Finalul descrie chemarea de departe,
emulația spe înălțimi,
suvenirul grav al Absolutului.
Cei ce-au trăit experiența metafizică
sunt însemnați cu cearcănul aurit
rupt de lângă fruntea sfântului din icoană.
Ca evul clasic, prin câteva coloane de templu
păstrate pe una din culmile Veșniciei,
rămân urmele sufletului pur, în melodie:
Simfonie de Brahms.

1985

POSTFAȚĂ
LA SPIRITUL FORMELOR DE ELIE FAURE.

Lotus, volută în nisip,
Coloană de templu grec,
Trunchi sineliu al pomului din Paradis,
Dealuri cu cipreși și pini,
Morminte-munți și Piramide:
găsindu-vă pe rând, undeva,
în spațiul universului glacial,
mă străduiesc
să vă găsesc expresia-taină
din oglinda sufletului,
materia-formă,
armonia-spirit,
Focul sacru al lui Prometeu.

Fără umbrele de chihlimbar din jurul vostru,
obiecte de lut,
rămâneți suspendate pe drumul neantului,
ca stelele sub crugul argintat al Nopții.

Geometrie abstractă,
Arhitectură a lucrurilor primare,
ceea ce simți în tine,
Femee bolnavă de alb,
sunt trepte-ritm, danț, sunet de muzici
urcând spre Horebul luminii,
al Absolutului.

Piatra, culoarea și cuvântul,
se reîntorc la viața
Primăverii din Geneza cea dintâi:
Germenele oval, oul pascal,
își sparge coaja
precum mugurii sălciilor de Rusalii,
lăsând să curgă din el
pe masa altarului, în potirul Proscomidiei,

gălbenușul lunar al Marei Creații.

Totul se'ntâmplă înlăuntru, în fântâni,
În clepsidre fără ore,
În tăceri.
În pupilele, flori din ochii Demiurgului.

1981

MIT ȘI CREAȚIE.

Lângă mormintele de altădată ale amintirii,
Plantele verzi
par odăjdii și orgi,
irizate, în biserica de rubin a unui asfințit de soare.

Aplecat pe-o cruce de piatră,
Te mai aștept:
Un foșnet al apelor prin ierburi,
Un parfum de trandafiri tăiați
Sau untdelemnul azur, din cetini celeste.

În priviri, ca pe scări
Coboară lumina: eucharistie albă.
Rumoarea serii se stinge
sugrumată
în văile cu arțari, veșnic înflorite.

La amiaza nopții
Pâraiele lunii inundă
Livada de sub crinii raiului,
între oglinzi de stele și luceferi
dănțuind în ritmul fagotului angelic,
Zâna cuiburilor de cleștar, Poezia.

1982

IDEEA, STATUIE ŞI NEANT.

În memoria unui bătrân.

Sinteza'n fapte eu o caut,
Durată'n formă şi perfecţiune
De rai şoptit pe lemn de flaut
Cu îngerii din cer, comuniune.

Eon primar sub adieri
de facere a'ntâiului părinte,
Prin timpul fără azi şi ieri
Se-amestecă profane, celor sfinte.

Dar anii, muguri au ieşit,
Ca negi, pe fruntea unei toamne calme;
Lumina ce o am cerşit,
Ne-o ţii avar într'un mormânt de palme.
În van încerci din roua sufletului să mai sorbi,
Cu ochii, noi de mult nu mai trăim. Sunt reci şi orbi.

1980

OSPĂŢUL ÎNGERILOR.

Lui Alexandru Gregorian, cum i-ar fi scris
autorul volumului Cantos, Ezra Pound.

Citindu-ţi poema cu îngeri,
mă duce gândul la cei ai lui Demian,
din vignetele iluminatei Gândirea,
pe care o citeam, ferit de ochii lumii, în oraşul
adolescenţei mele
invadat de pecingenea întunerecului,
sau la cei doi cu nimburi de aur
ai lui Leonardo da Vinci
în pictura botezului lui Christ de Verrocchio,
cunoscut mai mult ca sculptor, autor al lui Colleoni,

condotierul călare din piaţa veneţiană
cu Zanipolo şi spitalul San Marco,
stradă-canal cu marea glaucă şi marmoră
policromă.
Îngerii albi, putti, visaţi de Agostino di Duccio
în templul malatestian din Rimini,
sau cei mai sensuali ai lui Correggio,
numărând lângă Danae banii căzuţi,
ploaia lui Jupiter pentru femeia
pe care vroia s'o aibe,
şi nu departe, copilul tiţianesc
din Amorul profan şi sacru,
mândria Vilei Borghese,
statui şi balcoane cioplite'n piatra luminii
la capătul grădinilor cu pini şi-alei de
magnolii.
Pe toţi aceşti îngeri
îi văd adunaţi sub umbrele muntelui de-alabastru
în pridvorul casei Luz,
lângă lugerele de geranii
şi mai firavii crini,
la o chermesă sau orgie rubensiană
unde în loc de vin, se bea
din pocale cu mânerul argintat
precum pulberea Căilor lactee
prelucrată de messer Benvenuto Cellini,
licoarea scursă de sub teascul
recoltelor stelare.
Paradisul terestru, ca Parnasul lui Raffael,
Naşte din sufletul poetului
scrijelind cu peniţa ruptă din evantaiul
luceafărului pierind în ape,
- pe-oglinda stihiilor originare -
cântând în loc de flaute şi lire, din cuvinte,
Hora îngerilor ameţiţi de-atâta cer.

1983

DESTINUL TRAGIC AL OMULUI.

Nu-mi pare rău
Că mi-a fost dat să trăiesc
într'un anumit secol şi ani,
Aventura numită Viaţă.
Am avut astfel prilejul
să întâlnesc în calea mea
Frumosul,
cu toate metamorfozele sale:
Forme ale lutului, culorii şi cuvântului,
singurele mărturii
despre scurta noastră ieşire
Din Haos şi Neant.
Când omul a început
să cioplească lemnul şi piatra,
ar fi imitat
actul genetic al Primului Absolut,
făcătorul tuturor văzutelor şi nevăzutelor.
Fapta, umbră a Divinităţii,
căci restul nu mai înseamnă decât Despărţire,
asemenea cu cea dintre Tată şi Fiu
pe tavanul Sixtinei.
Unde sunteţi voi siluete ale trecutului ?
Unul este inel de agată,
Sau sonet în marmoră de Paros,
altul, statuie ori chip privit în oglindă,
ovale şi linii, cântec de clavecin alb,
Vis al uitatei Citere.
Un popas al luminii
între începutul şi sfârşitul,
mereu acelaşi, al întunerecului...
Muzeul cu faţada coloanelor
de templu elen,
închide în odăile sale
tainele cum au fost, în luptă cu Nefiinţa...

1981

LIRA PARADISULUI.

Oră de însingurare şi studiu,
prin tine mă curăţ,
ca novicii la râul de botez al Iordanului
sau în bazinul cu portocali din patioul unei moschei,
devin mai bun, mai măreţ,
un altul.

Prin tine mă eliberez de mine însumi,
De toate păcatele eului fără somn,
Şerpi ai patimilor neîmplinite,
Interior tulbure,
fântână a mlaştinilor,
altare întunecate, oarbe
curţile nopţii devastate
de cohorta meduzelor disperării.

Tu eşti treapta ce urcă
la grădina luminilor,
pacea bolţii înstelate pe drumul robilor,
Lacul liniştilor şi al meditaţiilor viorii,
„sfumato" ca un peisaj fantastic de Leonardo da Vinci.

Puritate neclintită, rotondă în aur,
ruptă din strălucirea vitraliilor Orionului
în catedrala stelară a luceafărului de dimineaţă.
Oglinda apelor naşte păsări măiastre
cu aripi de nestemate,
ca cele de pe pocalul sfântului Graal.
Într'o piatră a inelului
căzut din degetul Fecioarei Maria moarte,
poţi ca'ntr'un izvor citi legenda întreagă
a pomului vieţii lui David.
Gândurile sunt toate flori sălbatece de primăvară
şi melodii ale trandafirilor,
cioplite arcuşuri de vioară.
În Parnasul Poeţilor, de la începutul începutului,

nu s'a schimbat nimic
din ordinea armoniilor primare.
1982

SPIRITUALITATE.

Prin forme
se oglindesc înafară toate luminile lumii,
orânduite în șir,
ca pe un platou solar,
coloanele unui templu antic.

L'ai întrebat pe El
cum și-a găsit liniștea,
Statue săpată în marmora
Dolomiților cristalizați
la marginea unde cerul
atinge pământul ?

Nu au realitate
decât îngerii, păuni albi,
urcând spre amiaza ospățului dantesc.

Stelele
sunt lumânări aprinse
ale unei procesiuni cu gestul oprit
în Eternitate.

Pe corzi infinite
Cântecu-i faptă și răstignire,
La capătul către care duce oricare drum,
Sbor înghețat,
lebăde ale gândirii,
am sfârșit de a mai fi noi.

Acolo unde Dimineţile, ca niște fecioare,
își scaldă trupul de nea, în ape, la izvoarele luminii.

1980

POPASURI SPIRITUALE.

Citindu-te, îmi dau seama
că orele zise de inspirație,
când ți-ai scris versurile,
au însemnat tot atâtea momente
în care ieșind din timpul fizic,
ai trăit în durata sufletului,
măsurată după armonia melodiilor cerești,
spațiu nemișcat al statuilor albe
de pe insula lui Euthanasius.
Clipe de mare elevație interioară
în abisul fântânii din tine,
descopereai, dând iedera umbrelor la o parte,
gândul oval
tăiat în marmora azurului.
Urme de pași în zăpada pură
a Orionului:
Toate aceste popasuri spirituale
puse unele lângă altele,
pot să formeze treptele ce duc
prin peisagiul inimii, spre Veșnicie.
Ceasuri de taină și reculegere,
ritualul nemuririi oficiat
pe altarul materiei trecătoare.
Drept mărturii ale viselor trăite,
dăm formă ideilor,
ca să marcăm pârtia pe care
Luceafărul alunecă în mare.
Toate aceste popasuri spirituale
puse unele lângă altele
pot să formeze treptele ce duc
prin peisagiul inimii, spre Veșnicie.

1985

VII

SONETE, STATUI ALE ETERNITĂȚII.

Să-ți caut doar frumusețea mi-e unica ispravă,
Nemuritoarea-ți formă pe veci s'o'nalț în slavă.
(Sonet CXCIX. V. Voiculescu).

SONETUL.

Prin haosul conştiinţei va erupe
Un gheizăr al luminii către'nalturi,
Iar fluviul, cum naşte'ntreg, va rupe
Hotarele de i s'au pus, în salturi.

Apoi, din pacea grea, interioară,
Se va ivi chemarea mai selectă
A ordinei ca cea dintâia oară,
La forma-i imuabilă, perfectă.

Cu fructul copt al fiecărei clipe,
Frenetic dans răpit din universuri,
Eterne zboruri vin să se'nfiripe
Şi'n umbra lor, în inimi, se fac versuri.

Sonetul mărgineşte vis şi fire,
La cel cu dorul de nemărginire...

1985

ESCHIL.

Sunt preotul altarului de piatră
De unde'n infinituri mă contemplu:
Pe munte zeii îşi ridică vatră
La Sunion, vis alb, măreţul templu.

Durerea 'mi-este un pocal de aur,
Izvor castalic, tăinuit solfegiu,
Sub umbrele poenelor de laur
Cernit, al Plângătoarelor cortegiu.

În lacrime curate, plâns de rouă,
Îşi scaldă sânii cele trei fecioare
Cu trup prelung ca harfele divine;

Pe fața groapei, refăcută, nouă,
Apare din tenebre, grav, un soare
Și robii'ncep să suie, zări senine.

1985

LUCIAN DIN SAMOSATA.

Tu forță-mi dai să'nfrunt singurătatea,
Izvor al magicului echilibru;
În suflet, din interiorul timbru,
Clădit-ai pentru spirit viu, cetatea.

Rob gândului, plecat din Samosata
Cu ochii prinși de-altarul de pe munte,
Ai vrut păcatul să-l prefaci virtute,
Măiastră pasărea luminii, Fapta.

Ecoul armoniei eleate
Pe Sunion ruine reci, deșarte,
Învins te-au socotit contemporanii.

Ci scrisul tău îl înnoiesc, ei anii :
Sub cerul veșniciei ești o floare,
Potir născând un răsărit de soare.

1984

SPRE LESBOS, INSULA LUI SAPPHO.
Clasică.

Puterea cântecului scos din liră
Sub dure stânci, ca la altare trepte,
Pe valurile mării se resfiră
Iscând curat spre cer, coloane drepte.

Prin ele izbucnește aurora
Culeasă'n pălmi de nepătata Nice,
Zeița cârmuind spre-ostrovuri prora
Iubirilor pentru Euridice.

În golful alb ne vom opri cu luna,
Pe țărmul părăsit lângă absida
Unui vechi templu, stoă de lumină...

Din lauri îi vom împleti cununa
Și vom lua din imnul dânsei pilda
Lăuntrului plivit ca o grădină.

1985

CASANDRA ÎN ARGOS.

De vrei să știi destinul meu de sclavă:
Am locuit în Troia depărtată,
Ca fiica regelui 'nălțat în slavă,
Casandra-mi este numele de fată.

Lui Phoebus i-am slujit drept preoteasă,
Ducând solia mândrului Scamandru:
Altarul lui, prea luminată casă,
Statuia-i, mirele din soare, tandru.

Și scris mi-a fost să nu mă creadă nime,
De-aceea am trecut fecioară'n doliu,
Plângând durerea sub o mască mută,

Ca eroina unei pantomime.
- Doar astăzi, când îmi pregătesc lințoliu
pentru mormânt, sunt însfârșit crezută.

1985

SILUETA ALBASTRELOR NEREIDE.

De mult căutat-am, ca pe-o cupă, gestul,
Din care să jertfesc pe-altarul Muzei
întruchipând şi nunta şi incestul,
Columnă, la fântâna Aretuzei.

Iubirea s'a născut din primul cântec
Al lirei, un Orfeu ucis de ape:
Când cel dintâi armonios descântec,
Lăuntrul sol a început să-l sape.

Sub umbra veşnicei Casiopeia,
Uitat pe ţărmul cu măslini şi lauri,
Prin haos ai replămădit ideia
Ducând la mitul vechilor centauri;
- Cu piatra cerului clădit e visul,
în mări se-ascund geneza, paradisul.

1984

SONETUL DESNĂDEJDEI LUI ORFEU.

Aş vrea să dau durerii mele, formă,
Dar apele fântânii stau opace,
Zenitului, ea cercuri nu mai face
Sub bolta pustiită şi diformă.

Ovalul bustului păstrat în casă
Oferă longilin eon elastic,
Vis modelat în lutul sterp şi plastic
Mi-e sufletul ca zborul prins în plasă.

Măiastrul gest oprit în van inspiră
Femeia de pe soclu este moartă...
Un coribant furat de a sa liră

Mai caută'n plânsul nemiloasei soartă
Din umbre inima să şi-o ridice:
„ Nicicând n'am să te uit, Euridice ".

1983 - 1985

EUPHORION.

Tu eşti un fel de pasăre măiastră
Chemat la înălţimile senine,
Spre'mpărăţia cerului albastră,
Unde'nfloresc grădinile divine.

În piept îţi bate inima, o hidră,
Ce tot mai sus, către vecii te mână,
Nisipul care curge prin clepsidră
Ţi-e soarta, peste secole stăpână.

Şi când ai vrut o ultimă cântare
Să scoţi pe liră, instrument din stele
Între lumini şi'ntunecimi rebele,
Căzut-ai cu-ale raiului altare...
- Te-au săvârşit, cât mumele, cât feţii,
Euphorion, copil al Frumuseţii.

Patmos. Sept. 1984

SONETUL DORULUI.

pe Acolo în deltă,piesă într'un act de Traian Chelariu.

Zeiţa apelor, fecioară sveltă,
Coboară pe sub sălcii, cu lăstunii
Şi'n locul unde-i ostrovul minunii,
Adună corul ielelor în deltă.

Ca de pe vatra unei calme Veste,
Altar pe trestii, alb pocal din nufăr,
Se nasc lumini cum ochii nu le sufăr,
Cortegiu al ninsorilor celeste.

Ghicesc culorile de altădată
Pe Dunăre, cristalizări divine,
Lângă ograda tatălui, săraca.
De parcă spre o țară fermecată
A viselor, mereu, mereu la tine
Mă'ntorc ca și Ulise în Itaca

1984

PĂDUREA SINUCIGAȘILOR.

Tablou dantesc. (Cântul XIII al Infernului).

Să trecem râul clocotind în sânge,
Pe lângă poarta Ditei cenușie,
Mormântul arde ca o torță vie,
În el un mort și nimenea nu-l plânge.

Deodată, din a dimineții boare
Se deslușesc cădelnițe de oase,
Copaci și ramurile noduroase
Au spini, crescuți în loc de rod și floare.

Dar când am rupt din el un fir de coajă,
L-am auzit cum de dureri se frânge,
În pom era ascuns un suflet umbră,

Prin glasul sugrumat parcă de vrajă,
Plângea cu lacrimi tulburi ca de sânge,
Plângea, pădurea duhurilor, sumbră.

1982

GUIDO GUINIZELLI.

Erou dantesc. (Purgatoriul în cel de al șaselea ocol).

Am fost un ins dintre aceia care
Virtutea, orb scăldatu-am în viciu;
Cu inima-mi pahar ori sfânt caliciu,
Beții și studii preaslăveam în soare.

Iubirea mea un androgin Fecioară
Mi-a inspirat destinul de sub stele.
Frumosul desvelit privirii mele,
Oglindă-a sufletului și comoară.

Ca Iov sânt plin de răni, mă arde focul,
Din cer se scurg torentele de lavă
În locul de-unde n'am să ies vreodată.

Mă bucur totuși c'am avut norocul
Să urc pe treapta patimii, spre slavă,
Și dragostea-mi s'o nemuresc prin artă.

1982

VIII

CONSOLATIO PHILOSOPHIAE

Metafizica este o încercare de cunoaştere
absolută a realităţii.
(Metafizica I. Nae Ionescu)

Eram singur în haos şi'n tainiţa humii:
visam că zburam
Şi-mi căutam urmele sufletului
de la Facerea lumii.
(De Profundis. Al. Gregorian)

CONSOLATIO PHILOSOPHIAE.

Fecioara înţelepciunii, Filozofie,
Ai coborît în cămara singurătăţii mele
alungând muzele, inspiratoare de triste elegii,
Ca să-mi desvălui ultimul adevăr,
Epifania meditaţiei,
monument la porţile infinitului.
Virtutea şi binele sunt treptele
pe care omul urcă mereu
pentru a-şi afla fericirea.
Marea Fericire, Binele absolut
se găseşte numai în Dumnezeu.
Pentru cel din urmă drum sufletul trebue scăldat
în balsamul cunoaşterii de sine:
Contopire între lut şi umbră,
Numărul prim al lui Pitagora,
Unitatea, Eudaimonia,
Floarea cerului, forma substanţei divine,
Armonia lucrului în sine răsfrânt prin oglindă,
Perfecţiune.
Mi-ai vinecat durerile, mi-ai uscat toate lacrimile
Şi m'ai umplut cu lumina liniştei veşnice.
Şi bogăţia şi plăcerile trupului şi strălucirea numelui
sunt trecătoare.
Numai în Dumnezeu, Raţiunea, Logosul,
originea şi scopul tuturor fiinţelor umane
se găseşte Binele Absolut, Marea Fericire...
Acesta este adevărul revelat mie romanului creştin
ajuns slujitor la Ravenna sub barbarul împărat,
ostrogotul Teodoric cel Mare,
descins dintr'o familie nobilă de senatori,
Anicius Manlius Severinus Boethius
născut în 480 d. Chr. condamnat la moarte în 524,
îngropat, după cum va scrie Dante,
în biserica Ciel d'oro din Pavia.

1984

IDEEA ȘI STATUIA EI.

Rânduri pentru Platon și ospățul său spiritual.

Am scris pe geamul cerului
cu degetul muiat în roua dimineții,
Numele tău...
Când literele-au început să se piardă
sub bureții de-azur ai văzduhului,
în locul lor au răsărit,
cusute pe broderiile luminii,
Crisantemele scurse din ipsosul topit al Lunii.

Septembre,
de'ntotdeauna mă dor
serenitățile tale
și melancolia lor.
Ape clare, cărări
spre pârtiile infinitului,
Munți scufundați în oceanul orizontului fără de
hotare,

Și sborul jos al păsării-rob,
bătăi obosite din aripi de cenușă,
Visele mele toate.

Flori cu potirul deschis,
brocarte de zăpezi nepătate,
Cădelnițí fumegând aroma
Paradiselor lui Fra Angelico,
arse la marginea Nopții,
Lire și harfe
cioplite în lemnul
pădurilor de mărgean ale gândului
Dantului alb,
Orchestre vibrând pe-armoniile Frumuseții
Cântecul formei, viori ale Absolutului,
Versuri.

Pe lespedea
din piatra stelară a Inimii,
rămâne pe veci înscris
Numele tău...

1980

VIS METAFIZIC.

Pe umerii tăi vei simți
lăsându-se obosiți
îngerii stinși ai acestei veri întârziate;
Sub vitraliile infinite, albastre,
ale poenelor, cum se retrag
în giulgiul lor, ca un
reflux al nopții.

Fugile Dianelor pe ape
răsfrâng în ochii tăi
adâncuri fără margini
pe care-ai vrea să le închizi
avar, în suflet,
potir cu mirodenii, al lui Gral.

Clipele s'au oprit
orânduite pe gardurile de sub lună,
ca păsări de piatră.
Stelele când vor cădea,
Vor face o larmă de lumină
spărgându-se
de oglinzile iezerelor, întinse ca niște plase
- palme ale faunilor pădurii -.

Formele palide se vor depărta
sub fumul altarelor mute.
Pe lângă tine vor trece
ușor ca o adiere,

hortenziile albe
dintre care una se va lipi de obrazul tău,
Rece ca mâna inelată a Morții.

În somnul greu al acestei ore neclintite
Ne vom întâlni la capătul lipsit de trup al cărărilor,
Unde umbrele noastre se vor îmbrățișa
Sub cerul liniștilor albe.

1978

FIOR METAFIZIC.

E timpul să-ți scoți masca
și îmbrăcămintea de lut,
să rămâi gol, numai suflet;
E timpul.

Cu sânge am scris
pe morminte și pietre
- străvezii ca foile de lotus
albe ca vitraliile de alabastru -
numele nostru pământesc.

Mă despart de mâna ta
uitată între cărți,
umbră de calcar
și parfumul salcâmilor înfloriți
pe drumul ce duce de la mine la tine.

Am așteptat ziua aceasta
cu atâta teamă,
dar n'am știut că totul se va întâmpla
așa de simplu,
asemenea unui vis.

Și ca la fel, în oricare altă seară,

crepusculul își va trimite
lebedele roșii peste apele din lucruri...
Asemenea unui vis...
1980

DE AMICITIA.

Poeții spun că Iubirea'nvinge Moartea;
Eu cred că și prietenia-adevărată
învinge moartea...

Nu totul se pierde odată cu sfârșitul lutului.
Mormântul închide doar trupul,
pe când sufletul mai păstrează
urmele nevăzute de dincolo,
foșnirea stelelor căzătoare,
mărturisirea șoptită a inimii.
Grădina fericirii, cu florile luminilor deschise
ca ființa preotului dinnaintea altarului
în templul trăirilor care nu mor,
Este sentimentul, legătura
dintre doi, oglindindu-se
unul în ochii celuilalt
ca razele soarelui
în apele albastre ale mării.
Ochii sunt nu ai omului ci ai veșniciei,
Izvoare ce nu secătuiesc niciodată,
Duc în ele roua căzută din genele îngerilor,
Praful niepieritor al raiului.
Limbajul cuvântului este
muzica și armonia cerului coborît în lucruri,
lauda tainei, ora împlinirii umane.

Poeții spun că Iubirea'nvinge Moartea ;
Eu cred că și prietenia adevărată
învinge Moartea...
1984

ESTETICĂ DE HEGEL.

Filozoful susţine
că spre deosebire de limbajul abstract
de fiecare zi,
poezia este arta reprezentării,
un fel de-a sculpta prin dalta cuvântului
marmora neantului din adâncul conştiinţei,
a-l reînvia în forma imaginei-statuie.
Eu cred că expresia poetică
ar corespunde unor amintiri
închise în sertarele ascunse ale inimii omului,
de pe vremea când acesta trăia în paradisul lui pierdut.
Cuvântul, ca semnul originii lucrului
Biblicul Logos, Întâiul.
Numai acolo şi-atunci
florile puteau să cânte cu adevărat
şi Luceafărul să coboare
sub înfăţişarea unui Făt-Frumos,
în casa Fecioarei,
aşa cum aflăm din versul rai, cântecul lui Eminescu.
Ideea concretizată în aurul metaforei,
constituie un fel de Bună Vestire,
În care Îngerul Absolutului aşază pe vatra muritorului
Crinul cerului : Graiul Poeziei.

1984

NOVALIS.

Nun sahen wir erst den Himmel offen,
Als unser altes Vaterland.

Sufletul meu e un colţ
de grădină a cerului,
în care un cor de îngeri cântă,
zvon de simfonie interioară

imnul fericirilor albe.
Un tânăr frumos ca o statuie a lui Praxiteles
stă aplecat peste abisul albastru,
în mâni cu pocalul poeziei,
Graal imaculat şi pur.
Chipul său răsfrânt în ape,
se-aseamănă cu lira lui David,
tânguindu-se, de aur, pe zidurile Ierusalimului.
Dimineţile proaspete
mi-au spălat în roua lor curată, gândurile,
ca pe urmele cerbilor din iarbă,
adunate în jurul izvoarelor sfinte.
Aşa am învăţat limbajul lucrului în sine,
uitat de primii oameni,
după ce n'au mai avut dorul paradisului.
Când vom ajunge la porţile absolutului,
Spiritul nostru va fi o fiinţă pentru veşnicie,
Visul meu din auroră, Floare albastră.

1984

TAINA OPTA A CREAŢIEI.

Hegel zicea că poezia
e întruparea Spiritului Absolut
în materia de fiecare zi:
Marmoră de Carrara,
culoarea cerului şi-a apelor spre Delos,
cuvânt rostit drept rugăciune
sub altarele măslinilor din Oedip la Colona,
cântecele lirei lui Orfeu
purtate pe talazuri către Lesbos,
Templul Afroditei în Citera,
Umbrele lui Dumnezeu
căzute'n lucruri printre oameni ;
Sau versurile-adevărate,
minuni putea-ar ca să fie

Heruvi ai Domnului scăpați din rai
-și roua de pe aripile lor
adunată'n palme ca'n pocale-
pentru a ne potoli, vai, setea
amintirii paradisului pierdut.
Nu-i oare poezia un ecou al unor timpuri
de mult trăite ?
Oglindă'n care sufletul ți-l vezi
sub chipul său de arbore-al vieții,
lemnul harfei lui David, psalmodiind,
La zidul Plângerii numit Destin ?

Nu-i oare poezia, suferință'nvinsă
Din sângele și lutul căreia se nasc
pasărea măiastră și grădinile din soare-ale luminii ?

Un drum spre vârful muntelui cariatidă,
la poarta cu luceferi din Eden,
unde sălășluiește,
lângă izvorul tainelor originare,
Singur, hegelianul Spirit Absolut, Imaculata Poezie.

1983

HYPERION.

Citindu-l iar,
mă stăpânește pacea nehotarnicei singurătăți.
Eonul întrupat în muntele-vulcan,
Ca Etna'n care ar fi dispărut anticul Empedocle,
Aprinsă marea și cu cerul,
exprimă liniștea monumentală
a unui templu, sus, pe Acropole,
Coloane'n marmură, cariatide ale veșniciei
muiate'n purpura unui apus de soare
și taină și nemărginire.
O, înălțimile apropiate-s de-al absolutului altar,

Grădină a Ideilor, cu mirți,
Helada țară mult căutată și visată.
Diotima-i Frumusețea ce nu moare,
Miracolul etern
Asemenea Afroditei din Cypris,
ori Primăverii Leilor din Delos,
Fântâna purității'n care-și curață
rugina din medalia de aur, sufletul pribeag.
O sete-dor după perfecțiune și imaculat
ca strălucirea nestematului azur mediteranian,
Asceză și transfigurare, Ioan la Patmos.
Tot coborînd în tine-ajungi pe țărmul înflorit
al insulei Nausicăi, fiica regelui Alkinoos,
acolo unde sunetul izvoarelor și al cipreșilor
întorși
în smalțul argintat din ape
repetă cântecele lirei lui Orfeu
Hulubii albi pe streșinile inimilor așezați,
împrăștie lumina raiului primar,
aureola frunții sfântului dintr'o legendă,
Esența lucrului în sine, Armonia.
Din solitudinea atât de rece, infinită,
desfășurată pe cărarea stelelor din Orionul
și Luceafărul de dimineață
pe lângă silueta în genunchi
având proporția gigantului Herakles,
Ființa cea de toate zilele se înfioară :
La câțiva pași doar, se deschid ca un potir de'mpărtățășanie și rugă,
sub ordinea și melodia cosmică din univers,
luând materială formă'n spirit,
înalte, porțile împărăției Tatălui ceresc.

Spre ele urcă ultimele trepte pământești :
Hyperion de Hölderlin, poetul.

1983

RÂNDURI PE ESTETICA LUI HEGEL.

Unitatea şi Simetria,
fecioarele sufletului uman
născute din izvoarele aurorelor primare,
Şi-au lăsat urmele trecerii prin Materie,
Coloanele templului de pe Sunion,
ritmul versului Antigonăi de Sofocle,
melodia lui Orfeu către Euridice.

Armoniile lor :
catedrala, vis de piatră romanic,
Hexametrul epopeelor lui Homer,
Cadenţa simfoniei beethoveniene,
Seninătatea peisagiilor urbinate ale lui Raffael,
Clar-obscurul picturilor rembrandtiene.

Prin faldurile căzânde ale Pietà-ului din San Pietro,
Michelangelo exprimă
durerea fără margini a Mamei,
femeie şi Dumnezeu.
Pe acel loc marmora de Carrara plânge
ca Iov şi lira Psalmilor lui David.

Dacă trupul nostru s'a ivit din haos,
sufletul ne aminteşte de-o viaţă anterioară
unde ca'n paradisul lui Fra Angelico
stăpâneşte chipul lui Elohim răsfrânt
pe oglinda interiorului din om,
Unitate, Simetrie, Armonie.

Astfel că operele de artă
constituiesc fiecare câte-o amintire
ce duce înapoi la începutul începutului
citat în Biblie,
al raiului pierdut.

Chiagul Absolutului lumină,

Aripi ale Victoriei
Veşniciei asupra neantului.

1984

CĂTRE MINE ÎNSUMI, DE MARC AURELIU.

Sufletul are forma unei sfere, zice împăratul Marc Aureliu,
iar după veacuri sculptorul Brâncuşi
îi dă aceeaşi dimensiune,
cioplindu-l în materia brută.
Oval, ochiul lui Dumnezeu
căzut în interiorul omului
ca o stea, noaptea, în iezărul păzit de cerbii raiului.
Ordinea universală,
armonia ei,
se răsfrâng în conştiinţă,
refăcându-şi silueta cosmică
din marmora gândirii,
în eonul curat al Raţiunii.
Cel ce caută Adevărul şi Binele,
urmând de-aproape natura,
se'mplineşte pe el şi legile spiritului omniprezent,
trăieşte'n Divinitate.
Trupul se arată trecător, asemenea unui vis,
Moartea lui este o eliberare
pentru suflet, el veşnic, umbră a cerului.
Dacă întâi te cunoşti pe tine însuţi,
ai să reuşeşti să învingi toate greutăţile
ivite'n calea ta, dela naştere.
Învăţătura stoică face viaţa mai suportabilă,
împrumutându-i anumite proporţii eroice.
Eşti pregătit astfel, oricând, să'nfrunţi
cu seninătate, cel mai mare rău posibil.
Acesta constituie binele suprem al tragicului nostru destin.

1984

IX

FLORILE CARMELULUI.

În țara lui Lerui-Ler
Năzuiesc un colț de cer.
De-oiu găsi, de n'oiu găsi,
Nimenea nu poate ști ;
Singur Lerui-Ler.
(Țara de peste veac. N. Crainic)

RUGĂ DE ZIUA FECIOAREI.

Cerul de astăzi, văi senine, curate,
Îmi amintește de fetele în alb și-azur
horbotă, dantelă de vis pur,
a lui August, anotimpul hortensiilor imaculate.

De peste garduri vin mirosuri de îngeri
Din grădini, fărâme de paradis ;
Lângă havuzul singurătății închis
În pieptul sterp, te plângi și sângeri.

Nu mi-a rămas decât credința'n Tine,
Opaiț aprins pe-o vatră de lut,
Cântec mut
al sufletului meu, cărări divine.

În umbra de argint și nea
mă urc pe deal, spre catedrală,
ca pe-o sfântă, nevăzută scară,
așa ca'n anii din copilăria mea.

Sub privirile bunului Dumnezeu
Am venit să mă rog în genunchi,
ram desprins din sfântul trunchi
Aș vrea să mai fiu, odată, eu.

Mă rog să ne faci viața mai ușoară,
La altarul tău încărcat cu flori ;
Luminează-ne calea, ca de-atâtea ori,
Marie prea lăudată, mistică Fecioară.

1982

MIELUL PASCAL.

Lemn sfinţit aplecat într'o parte,
cioplit de mâna plugarului, mirosind a câmp,
eşti numai iubire.
În jurul tău s'au aprins cununile paiului aurit
pentru când te vor pune în pământ
la umbra măslinilor argintaţi,
mirese cernite'n genunchi
Împlinind marea taină.
Din trupul tău or răsări
mugurii luminilor ce vor însemna
cărarea pe care vei urca la cer.
La noi ai să laşi
Urma sfântă, crucea patimilor tale,
Troiţa de pe margine de drum
unde se hodinesc printre rugăciunile noastre,
Îngerii Domnului.
...Să ne bucurăm şi sus să ne înălţăm sufletul,
La învierea Ta, Christoase...

1984

BUNA VESTIRE.

Îngerul vesteşte Fecioara,
pe glasul porumbelului alb,
un crin căzut din glastra albastră a Raiului.
În jurul frunţei ei se-aprinde
rotund, cercul aurit
al stelei care va arăta drumul
celor trei magi spre ieslea Beethleemului.
Puritatea făpturilor
aminteşte curăţenia rugăciunii
rostită în ultina Lui oră,
de Învăţător, în grădina Măslinilor.
Ca cerul răsfrânt pe abisuri de fântână,

fiinţele se umplu în lumina primăverilor eterne.
Cântecul început îşi are sfârşitul
Sub umbra pomului vieţii şi al cunoaşterii,
în timp ce porţile Nopţii
se deschid larg, să facă loc
învierii sufletelor,
holde pline cu mugurii veşniciei.

1984

VINEREA PATIMILOR.

Tablou pentru o catedrală a inimii.

Căci dacă vei mărturisi cu gura ta pe Iisus ca
Domn şi cu inima ta vei crede că Dumnezeu
L-a înviat din morţi, te vei mântui.
(Cartea către Romani a sf. Apostol Pavel
Cap. 10, verset 9.)

Zi de post,
ofrandă, floare şi chivot
pe masa Domnului, a Luminii.

Trăim în credinţă
după cuvintele către Romani
ale lui Pavel din Tarsul Ciliciei.
(acele cuvinte s'au făcut porumbei de argint
Şi s'au lăsat pe streaşina cu stele
din sufletul urmaşilor lui David).

Pe dealul Golgotei
urcă un om
cu o cruce pe umeri.
Din rănile cărnii,
sau grădina cu trandafiri a orizontului roşu,
curge sânge peste cămaşa Lui albă,
albă ca şi crinii aduşi de înger
Mariei, în ziua Bunei Vestiri.

Sus, în vârf,
stă răstignit Iisus Hristos,
săvârșindu-se din trupul pământului.
Se lasă noaptea. Bocet. Doliu. Mater dolorosa.

Este ziua mătăniilor
și a rugăciunilor de'nmormântare, Requieme:

Al lui Mozart
violă, voci de soprane,
coruri de flaute,
serafi și copii.
Lacrimosa dies illa,
Jocurile misterelor albe
ca și cămașa lui Iisus urcând pe Golgota,
sau crinii aduși de înger
Mariei în ziua Bunei Vestiri.

Al lui Berlioz
Insul, Unul,
curățit în isop și rouă biblică,
Prometeu ori Manfred regăsit,
glas de tenor,
ecouri răsfrânte din zidurile Jerihonului,
trec peste munții și văile tenebrelor
întinzând mâini către cer.

Și al lui Verdi,
mase tumultuoase,
uragane, furtuni,
dibuind din moarte
„ cu moartea pre moarte călcând ",
ortaorii,
sub zările topite'n curcubee, sfeșnice ale paradisului,
cărări spre miradorul din rai
al preafericitei Vergine. Transfigurare. Înviere.

Trăim în credință,

După cuvintele către Romani
ale lui Pavel din Tars
cel iluminat pe drumul de amiază al Damascului.

1980

VINEREA ÎNMORMÂNTĂRII.

I-au coborît trupul costeliv
dintr'o icoană adusă de la Sfântul Mormânt.
L-au spălat în untdelemnul scurs
din florile sălbatece ale câmpului,
în vin L-au curățat
Și L-au învelit apoi în giulgiul alb ca iia
dospind a leșie proaspătă.
Lângă El au plâns femei îmbrăcate în negru,
Bocitoarele satului,
iar bărbații cu mâini aspre și fețe întunecate,
frați ai Apostolilor pescari,
I-au cioplit sicriul:
din lemnul mesei la care a luat ultima Cină, zisă de Taină,
lemnul pădurilor de fagi transformat în biserică și iconostas,
trimis pe apa văilor în jos, să anunțe Minunea,
Casa Lui, unde L-au așezat
sub candelabrul încărcat de lumânări
ca cerul nopții cu stele.
Lângă patrafirele și antemisele țesute pe margini cu fir aurit,
Preoții au citit din cele 12 Biblii,
răspunzându-le cântecul din strană
însoțit de glasul buciumelor
și a toacei turnului svelt, ca un fuior.
În mâini i-au pus un ban de-argint,
înainte de a-L îngropa sub pământul înviat și sfințit cu muguri.

Apoi s'au adunat la pomană, gustând grâul dulce
și rodul viilor, sângele Domnului.
Au petrecut în bucuria sufletului,
cum o fi fost și la nunta din Cana Galileei
pregătindu-se pentru lumina ce-a dat la o parte
lespedea mormântului, a Învierii.
În primitivitatea gesturilor lor
se păstrează ca'ntr'o raclă nedeschisă
toată solemnitatea și rânduiala actului originar
scos din timp, cum stă scris în Sfintele Scripturi:
Praznicul înmormântării lui Iisus
într'un sat așezat pe o livadă
la poalele Ceahlăului.

1985

CATEDRALA.

Pe stâlpi masivi
se sprijină acoperișurile cerului,
înălțimi tăiate
de luminile fumurii
strecurate prin vitralii colorate:
Pe altar se așează
un porumbel
sau un înger alb.
În cor se-aud ecourile
unor orgi de-argint,
Păduri infinite.
Pași răsună pe covoarele de piatră
îngenunchind
la picioarele Fecioarei
scăldată în crengi de lilieci înfloriți.

Apoi s'a făcut din nou liniște
în biserica înaltă, fără sfârșit.
Sub tabernacol de lapis-lazuli,

Sfântul Duh se retrage'n el
Și tace.
Sub rozeta
cu portalul regilor biblici,
porțile de bronz se vor închide acuși.
Grele.

În grădini, pe uliți și suflete
se vor simți cu tărie
mirosul crengilor de lilieci înfloriți
Al îngerilor albi.

1979

LUPTA SFÂNTULUI CU BALAURUL.

Mi te'ndepărtezi din ce în ce,
Țară dintre munți și râuri,
Leagăn al copilăriei și al tinereții mele.
Ca prin vis mă cercetează încă
lumina primăverilor de altădată,
ani auriți, serafi,
păsări cu-aripile frânte.
O cărare duce la altarul
unde plânge o fecioară albă
și un înger,
Simbolul copilăriei noastre.
De n'ar fi parfumul dulce
al salcâmilor în floare,
lumânări ce aprind pe ape
în oglinda de cleștar a nopții
crengile grădinilor cu stele.
Toți ai tăi dorm de mult
sub troița bisericii de lemn,
Păduri de mesteceni pierdute în neguri.
Tu însuți pe aceste locuri
nu mai exiști nicăeri.

Porţile fiecare-ţi sunt închise
Şi oamenii, oamenii vorbesc un altfel de grai.
Prezenţa trecutului o mai ghiceşti
În umbrele grele ale dorului,
lovind ca nişte valuri
ţărmul sufletului solitar.

În raiul interior al fântânii-Om,
Pe scările cerului tot mai îngust
Mai caut să-ţi întâlnesc veşnicia,
Ţară dintre râuri şi munţi.

1981

NOLI ME TANGERE.

Un om ca El
îşi are sufletul spălat de îngeri,
în ceasul tainic al aurorei,
la izvoarele raiului.

Iubirea Lui plămădită-i din aurul stelelor
ce-au strălucit odată
pe zaua de nestemat a Nopţii
printre crengile măslinilor cu rod, din Ghetsimani.

Sub paşii Lui încolţesc
trandafiri gingaşi asemenea braţelor de fecioară
fumegând miresme, ca'n odăile cerului.
Când vrei să te apropii de fiinţa Lui,
dispare'n foşnetul
pe care-l face luceafărul căzând
în mările de porfir ale tăcerii.
Pocalele florilor înalte
se scutură în vântul dimineţii
parc'ar fi clopotele unei biserici de azur:
Noli me tangere.

O clipă de ceaţă,
lângă fântâna cu păsările adunate
ţitere şi viori cântânde,
pe pragul grădinilor din absolut, nevâzute.

Trece apoi pe ape
umbră, trup de rouă, Icoană,
răstignit şi înviat:
Iisus - Omul.
1981

ÎN PRIVEGHIUL POSTULUI.

lui Radu Budişteanu.

Lăuntrul meu e pur şi lucid...
Într'un fel de grădină a Măslinilor,
îngenunchiat pe iarba cerului,
aud murmurul din linişti al stelelor,
Depărtat izvorul căilor lactee aurii,
cântecul poetului, la Dante şi Paul Valery.

Spiritul mi-e curat şi proaspăt
Ca roua dimineţii
sub paşii de isop ai tainei
din acel mistic Noli me tangere.
Biserică, vitraluri infinite,
Carte cu scoarţe argintate,
Vecernii şi daruri de facere.

În adâncul fântânii tenebrele se'mprăştie
Prin degetele negurilor, lire ale Aurorei.
Gândurile-mi sânt candelabre, aprinse lumini
Sub Pietà-uri cioplite'n lemnul de Canaan al crucii...
Trup uns cu mirul biblicilor crini
pe giulgiul albelor amiezi de plai,
Miroase'n mine, Doamne, ca'n altar,
a grâu sfinţit, a maslu şi a rai.

1983

POGORÎREA DE PE CRUCE.

Când Mântuitorul s'a înălțat la cer,
a lăsat oamenilor, în loc de mormânt
ca un semn al suferințelor Sale,
Vasul Sfântului Graal
Cu sângele scurs din rănile
de sub spini, roșu
ca marea aprinsă a răsăritului de soare
Și trupul transformat în pâine,
din boabele de grâu
crescute pe ogoarele semănate de Sfinți.

Iosif din Arimateia
când L'a coborît de pe cruce,
în dimineața vânătă și neguroasă,
i-a adunat picăturile de sudoare în palme,
ca pe roua crinului
și a făcut din ele o altă cruce a luminii,
bătută în piroane de stele.
Fecioara Maria, Mama neprihănită,
Stă la piciorul lemnului și plânge.
Din lacrimile ei s'a născut un izvor
pentru tămăduirea celor ce vor să intre
spălați,
în naosul bisericii apostolicești,
desculți și numai în cămașe albă,
cum s'a arătat în fața lui Pilat.

De mult sunt urcați la ceruri toți,
Și stau de-a-dreapta Tatălui.
Pe masa liturgică,
în urma pașilor pământești ai lui Iisus Christos,
strălucește de aur și nestemate
pocalul Sfântului Graal.

1981

MISTER ORTODOX.

I. Eucharistie sofianică.

Sunt plin de lumină
Asemenea unei grădini scăldate'n soarele primăverii,
Amiaza.
Vino Doamne și Te așează la masă cu noi
Ca și'n casa din Bethania a Martei și Mariei,
Unde femeia-Ți va spăla picioarele,
Cu mirodenii Ți le va unge
și șterge-Ți-le-va în părul ei tăiat din razele lunii.
Apoi mâinile țăranului, bătătorite,
ca cele ale Apostolilor lui Caravaggio,
are să-Ți frângă pâinea
și din vinul potirului o să bem
ca cel însetat la izvoarele vieții.
...Trupul și sângele Domnului nostru Iisus Christos.

II. Icoana, Imagine a Spiritului.

Te zăresc arătare prelungă
dintr'o amintire bizantină,
fâșie de cer în albul crinului,
între proorocii și sfinții
Vechiului și Noului Testament,
cum îmi învii sufletul
precum odinioară când l-ai scos din iad
pe tatăl omului, Adam.

III. Taina rugăciunii și Contemplația divină.

Închinat la picioarele Tale,
Ființa mea e liniște și meditație
risipită pe antemisul infinitului
ca stelele bolții nocturne,
Lumânări aprinse cu miile
pentru Maica Domnului, Fecioara Maria.

În strană umbrele de ceară
Preaslăvesc fericirea ascezei pure,
în pacea căreia Îngerii Sfintei Treimi
Se lasă sub cercul aurit
din altarul naosului sacru.

IV. Revelație interioară, Taborul Absolutului.

Niciodată nu Te-am simțit mai aproape.
Nu Te văd, dar îți percep miresmele
de busuioc și liturghie
Și-Ți aud pașii: glasul clopotelor
ce vin de undeva din străfundul
catedralelor din mine.
Lângă porțile împărătești
deschise larg spre veșnicie,
Atingerea Ta mă umple de rai, Doamne.

1984

CATOLICISM.

Biserică de la Chartres,
cu vitraliile tale, înalte porți ale edenului,
ești trupul lui Christos prin care
ne ținem legătura cu Stăpânul cerului și al pă-
mântului.
Oglindă a lui Dumnezeu e inima noastră,
unde răsună „ vocea interioară a rațiunii ”,
Coloană de-a-lungul căreia se'nalță
Toate jertfele celor șapte taine.
Potirul Sfântului Graal
pus pe piedestalul luminii,
arată felul celui ce vrea
să transforme iubirea patimei din el, Erosul
în dragostea dăruire pentru altul, Agape,
Logodna mistică a Fecioarei Maria.

Prin botez intri în viață,
Prin comuniune intră în conștiință misterul crucii
Și al Atotputernicului făcut om.
Te cureți urcând treptele logicii
din exercițiile spirituale ale lui Ignațiu de Loyola
pe cele cinci căi recomandate de Toma d'Aquino.
Arta înfrumusețează lăcașul construit
pentru urmașul lui Iisus,
păzitorul drumului către Domnul,
pe cercurile Divinei Comedii ale lui Dante Aligheri,
de la Cocit la râul cu scântei de aur din paradis.
Platou imperial nemărginit,
Ca simbolul orizontalității în spirit al lui Lucian Blaga.
Catedrala Sfântului Petru din Roma și cupola lui
Michelangelo
reprezintă armonia, ordinea și puritatea unui lucru
pământesc
pregătit în vederea ridicării lui la ceruri.

1984

ARHITECTURĂ BIBLICĂ.

Le heros francais c'est la catedrale.
(Elie Faure).

Turnurile catedralei
imortalizează în piatră
înălțarea la cer a lui Iisus.
Rugă pe armoniile unor orgi ale zenitului,
Spirit dând expresie materiei,
brațe ridicate spre porțile Paradisului.
(Inscripție pe o catedrală gotică, mireasă
a cerului).

Absida catedralei
reprezintă încununarea Domnului, Pantocrator,

Majestà cu odăjdii de aur şi nestemate
-lapis-lazuli, omături de cristal-
Horeb unde coboară
sub forma altarului şi al corului cioplit
în lemn de trandafir şi cedru de Liban,
Porumbelul, apă şi izvor al Duhului Sfânt.
(Pelerinii au prânzuit împărtăşindu-se
cu anafura Cinei din Emaus,
La Santa Maria Maggiore a Romei
şi la Matropolitana Burgosului).

Vitraliile prelungi
ca silueta albă a unor fecioare de legendă
repetă minunea facerii dintâi,
prin care lumina, pe masa ei liturghică,
dă trup culorii, sărbătoarea mielului pascal.
Aripi de înger, solare curcubee,
din irizarea voastră s'a născut penelul,
urmă a păunilor mistici, horbota Edenului.
(Eucharistia-miracol are loc la Chartres).

Călcăm nu pe trepţi sau marmoră
ci pe oglinzi,
în ele răsfrângându-se lumea de sus,
a tainelor,
flori, pomi, fluturi de iasmin,
miresmele grădinilor crescute în pământul
udat cu mirul şi isopul celest al Psalmilor.
(Lăcaşul cu heruvi ai Sienei).

Coloane susţin cupole şi tavane,
patrafire ale infinitului,
tribune, crucifixe
Născătoare de Dumnezeu cu pruncul în braţe,
Pietà-ul plâns de lut,
Ca dintr'un Te-Deum, solemnă simfonie,
vă lăsaţi umbre din porfir şi bronz
pe zidurile de cenuşă ale sufletului meu, păcătosul...
(Împărăteasa lumii, San Pietro).

Nu sunteţi mai mult decât un cântec divin
al Omului, urcând scările lui Dumnezeu,
pe flautele şi lira Veşniciei.

1981

VITRALIILE MUENSTERULUI DIN FREIBURG.

Lumina cade pulbere albă,
asemenea îngerilor
din tablourile primitive flamande.
Biserica pare o livadă a raiului
unde pomii veşniciei şi-au aprins
policandrele cu lumânări,
florile câmpiei cerului.
Orgile înalte sunt trepte
pentru ca paşii spiritului
să-şi urce până la uşile Mântuirii,
Dorul graţiei divine.
În faţa unui altar
Umbra lui Iisus Christos
se roagă aşa ca'n Grădina Ghetsimanilor din Biblie,
pe când sub ogive cântă cete de arhangheli
îmbrăcaţi în purpură şi azur,
atlazuri ţesute cu firul aurit al paradisului.
Inima mi-e ca un potir al sfintei Eucharistii
în care se mai văd urmele
sângelui Domnului.

1984

MISTICĂ.

după predica unui preot.

Cuvintele sunt prea mărunte şi de lut,
talismane ale raţiunii,
ca să cuprindă nemărginirea lui Dumnezeu.
De aceea când încep să vorbească despre El

sună stângaci și fals
instrumentele unei orchestre dezacordate,
ca și cum cineva ar încerca
să aducă în casa lui de locuit, cerul,
sau apă din fântână cu sita mâinilor.
Logosul prim e Sufletul,
numai în interiorul său găsește omul pragul
de unde poate să-l vadă pe Domnul.
Doar în tăcerea abiselor
Binele învinge Răul
asemenea lui Iacob din Biblie, îngerul,
pe drumul ce urcă până sus
la Golgotha Mântuirii.
Simțirea devine calmă și nesfârșită
precum undele lacului din legendă
așteaptă picioarele să umble pe ea.
Coborîrea pe scările spiritului duce prin contopire
la marea și adevărata fericire,
lumină a Învierii.
Din această atingere
nasc toate bisericile și cărțile sfinte
ale pământului.
Și toate minunile...

1984

BETHSABE.

I.

Iubirea lui David.

Mă urmărește mireasma trupului tău,
alb ca scăldat în isop,
și crud asemenea lugerilor dintâi ai Primăverii...
Sânii gingași, potire de magnolii,
Gura, fruct al smochinului dulce,

doi stropi de rouă cerească, ochii.
În părul tău uns cu mirodenii
strălucește ca'ntr'o horbotă de mătase
aurul lunii.
Când te-am surprins ieșind goală
din apele clare, ai fugit dinaintea mea,
ciută speriată în fața vânătorului.
De-atunci mi-ai prins inima
ca pe un flutur în plasă.
N'o să mai am liniște până când
nu vei veni în așternutul meu regal
Să te strâng la pieptu-mi:
priviri,
mai fierbinți ca arșița verii,
Săruturi,
mai răcoroase decât oazele Gazei,
îmbrățișări,
mai proaspete decât grădinile Canaanului.
Ne vom uni pe patul nunții
Cioplit în trunchiul lemnului de cedru,
Curați ca zăpezile Hermonului,
Mireasa visurilor mele.

II

Bethsabe, pictură de Rembrandt.

Hendrikje,
te iubesc atât de mult
încât acum când te pictez goală,
aș dori să'ntârziu asupra fiecărei părți din tine:
Să-ți mângâi pântecul rotund,
coapsele și sânii,
Căci gestul meu aș vrea să treacă dincolo,
din clipă în eternitate,
să te am pe veci întipărită'n mine
ca pe- o icoană a sufletului meu.
Răsfrângi atâta liniște asupra mea,

Mă umpli de lumină
de parc'ai fi un râu ce izvorăşte'n paradis.
Eşti atât de bună, blândă şi supusă
cum numai Bethsabe femeia lui David a fost.
Ca pe regina, mamă a lui Solomon din Sfintele
Scripturi,
te voi reprezenta în cursul unui act diurn,
o servitoare-ţi face toaleta,
dar pentru mine e un ritual divin:
împrăştii miruri biblice, din rai,
ca şi când aş fi într'o biserică, la liturghie.
Toate culorile furate din stelele Casiopeei,
Căi lactee, aur zdrobit în mojarele umbrei,
Le voi presăra cu daruri, pe tine şi în camera din jur,
Ca să-ţi mai spună încăodată
Cât de mult te iubeşte
Rembrandt al tău,
Hendrikje.

1983

IUDITH, FECIOARA IUDEILOR.

Am fost soţia lui Manasse,
prescrisă după obiceiul nostru,
de a ne păstra averile şi neamul.
Nimeni nu m'a întrebat vreodată de-l iubesc
şi dacă-l vreau.
I-am fost mai mult slujnică,
trupul i l-am dat din datorie,
cum îi duceam mâncarea pe ogor,
până'ntr'o zi când lovit de săgeţile soarelui
s'a'mbolnăvit şi-a plecat dintre ai lui.
L-am plâns cum plângi după-un străin,
dar nu l-am regretat.
Am fost tânără când m'a luat
şi m'a lăsat bătrână;

cel puţin aşa mă credeam.
Mădularele-mi sufereau de uscăciune
asemenea pomilor de măslini sub zidurile Betuliei.
Eram femeie de bună seama,
dar inima mea păstra încă ceva din fecioria
miresei lui Solomon.
Holofern a fost primul om din viaţa mea
pe care l-am simţit cu adevărat bărbat:
a venit în întâmpinare-mi
şi mi-a descoperit frumuseţea,
redându-mă vieţii.
Femeile lui m'au dezbrăcat de vesmintele cernite
şi mi-au îmbăiat corpul cu miresmele
plantelor crescute în grădinile suspendate ale
Babilonului.
Şi părul negru l-au uns cu ulei gras de mirodenii,
fumegând ca din cădelniţi, aromele altarului sfânt.
Oglinda mă arăta ca sculptată de-un maestru
în piatra muntelui Arrarat;
Îmi descopeream sânii, pe care-i cântăream în palmă,
calzi ca un cuib de privighetori şi moi ca fructul de
rodie copt.
Pielea mi-era fină ca blana căpriorului
şi umezită de balsam precum botul iedului nou născut.
Şoldurile şi coapsele prelungi se reflectau în armonia
unui cântec liturgic
murmurat de îngeri blonzi.
Miroseam a poeni de portocali
în floare, primăvara timpurie.
M'au îmbrăcat în mătăsuri de Şiraz
transparente,
în ele, mă stăpânea răcoarea, ca vara pe arşiţă
umbra unui lămâi verde.
Eram sveltă şi plină de mistere ca un laur tânăr.
Toată vraja destinului meu nou
o citeam în ochii lui Holofern,
ameţit nu atât de vinul tare din Judeea,
cât de mireasma încheieturilor mele de chiparos,

de paşii mei gingaşi ca melodiile flautului
şi zâmbetul meu, flutur colorat al Aurorei.
Când mi-a dat mâna tremura asemenea apelor
în care cade luceafărul de dimineaţă.
Era pentru prima oară că în privirile altuia
găseam deschise porţile până acum închise,
descopeream în ele propriile-mi simţăminte,
biciuite şi înfierbântate.
Nu ştiam pe-atunci că mă aflam prinsă
în lanţul patimei,
de parc'aş fi băut din hidromelul cel vrăjit,
al dragostei eterne.
În alcovul lui am intrat fecioară
şi m'am oferit precum o tavă încărcată
cu toate bunătăţile,
măr dulce ce-aşteaptă să fie muşcat
ca să'mprăştie'n vine otrava
dorinţelor carnale.
Am dus jertfă pe patul său,
ca'ntr'un mister păgân,
nu ca doi îndrăgostiţi, ci preoţi,
Leviţi în faţa chivotului sacru.
Niciodată nu m'am simţit mai aproape de Dumnezeu
ca în acele clipe; în braţele iubitului meu mire,
celebram cel mai curat serviciu divin.
Sărutările şi mângâierile sale
îmi tulburau pacea, liniştindu-mă
ca valurile Mediteranei, malurile calme cu palmieri.
Mă chemau adâncurile.
Cuvintele lui de alinare păreau forme scoase din
lutul ars
al Mării moarte,
ascundeau în ele daruri ale spiritului,
precum rugăciunile zise de sărbătoare sub icoane.
Şoaptele iubirii mă ameţeau
asemenea unor note de muzică venită
de departe, din vis,

de lângă păsările aurite adunate în jurul unei fântâni
de eben,
Visul alb de nuntă.
Iubirea noastră toată era un danţ sălbatec
jucat pe platoul luminii,
Singuri, El şi Eu: Holofern şi Iudith,
Unul, ca în ziua cea dintâi a Genezei.
De cealaltă lume ne despărţea
O pânză brodată pe gherghef persan,
bătută ca cerul, cu stele, în mărunte nestemate şi
perle.
Zadarnic m'a căutat în secret Amman
şi mi-a transmis tot blestemul poporului meu din
Betulia,
pentru trădarea-mi.
Nu mai eram eu, ci alta:
Iudith regină a frumuseţii şi-a iubirii,
Fiica prea credincioasă a lui Elohim.
Dar Holofern n'a înţeles nimic din tot ce-i ofeream
ca şi făcut pentru vecie,
că eu din prima clipă m'am vroit soţia lui,
a lui, a neiudeului barbar.
L-am omorît în noaptea
care ar fi trebuit să fie ultima a noastră,
că el se săturase şi dorea să mă treacă
printre becisnicele sclave ale lui.
Credeţi că mint ca să spulber o legendă ?
Oare de ce aş fi luat odată cu iubitul său cap
şi pânza patului nostru nupţial,
patrafirul cucernic al sfintei noastre legături ?
Mi-au smuls-o într'o zi s'o pună în templu,
deşi ţineam aşa de mult la ea, martoră a orelor
noastre de taină.

V'aţi întrebat de ce am refuzat
să fiu nevasta altuia
şi să rămân cum toţi îmi spun, socot, în râs,
Iudith, fecioara Iudeilor ?
Nu am putut să-l schimb cu niciunul,

omorîndu-l,
Holofern este al meu întru eternitate.
Acesta e adevărul şi nu cel ştiut şi scris de alţii.
Nu am fost niciodată eroină, statuie ideală,
personaj de jurnal biblic apocrif,
Ci femeie cu inimă, în carne şi oase,
Femeie care a ştiut iubi dincolo de pragul morţii;
Căci să nu uitaţi, Iubirea a fost una din feţele lui
Dumnezeu
văzute aici pe pământ,
De ea, Iudith, fecioara Iudeilor.

1983

CARTEA LUI TOBIT.

Îţi mulţumesc, Doamne,
că m'ai vindecat de'ntunerec
aruncând peste ochii mei,
ca din potirul florilor, polenul,
pulberea mirului de pe aripile îngerului Rafael.
Tobias, căruia i-ai îndreptat paşii,
S'a întors din Ecbatana,
unit întru legea lui Avram, Isaac şi Iacob,
sub cortul tainei,
Cu Sara,
Femeia fragedă ca iarba izvoarelor,
curată asemeni zăpezii înălţimilor,
albă precum calea lactee în miezuri de noapte.
În cântecul ei, rotund ca cercul soarelui,
vor da în rod vlăstarele neamului nostru,
bogate ca viţele Hebronului.
Am ajuns încărcat de ani, ca un cedru al Libanului,
Să văd înflorind a doua oară, în curtea casei mele,
crângul uitat de aloe.
Ar trebui să-mi fie sufletul
un smochin greu de fructe dulci,

într'o oază a liniştii,
luminoasă aşa ca raiul Tău.
Şi totuşi
Fericirea mi se destramă
când îmi amintesc de poporul meu
împrăştiat în toate părţile pământului
Şi noi, aşezaţi aici, robi, în falnicul Ninive.
Dimineaţa când mă scald în mirodeniile Aurorei
Şi-mi şterg trupul cu foi de chiparos şi trandafir,
mă duce gândul la Ierusalimul nostru,
oraşul sfânt prădat de fiii lui Leviatan,
numai ruină.
Îl reclădesc de fiecare dată
de parc'aş fi un arhitect al gândului:
Ierusalimul cel ceresc.
Întrebuinţez în loc de cărămidă,
safire şi smaralde,
la ziduri, numai nestemate
şi aur pentru turnuri, porţi şi-acoperişe.
Pieţele şi fântânele Ierusalimului le văd
pavate
cu beryl, rubine şi pietre de Ofir.
Din armonia aşezării lor,
ca dintre astre se'nfiripă-un cânt
asemănător cu cel al lirei lui David.
Când mă trezesc din visul meu,
încep să plâng
şi trist îmi pare falnicul Ninive.
Nimic nu poate stinge dorul
acelui ce-i despărţit de ţara sa
şi alungat
pe drumul disperării, în exil.
Din jalea durerii mele de om,
mă iartă Doamne
dacă te rog să-i chemi la masa împliniriil
Ierusalimului, oraş divin
şi să le arăţi calea întoarcerii acasă,
fiilor lui Tobias şi Sara. Amin.
1983

PSALM DE SEARĂ.

Doamne,
am căutat Iubirea
fără să înțeleg că Iubirea ești Tu.

Am umblat, desculț,
pe căi cu spini,
otrăvind în sângele tălpilor mele
Adăpătoarele de sub crucifixe,
cuminecătura păsărilor sfinte,
(Îngeri muzicanți de-ai lui Bellini).

Privirile mi-erau
însulițate doar în jos:
Lupi, adulmecând crud
Stânele cu mioare albe
ale luminii.

Te-am găsit
într'o amiază târzie de vară
La Assisi,
urcând cu sfântul Francisc
pe valea trandafirilor
spre mânăstirea din lemn ars
ascunsă pe culmile cipreșilor:
San Damiano.

Muntele cenușiu de Subasio
cădelnița miresme de rai
sub bolta bisericilor tale infinite:
Rugă.

De la Sfântul Francisc am învățat
Să-mi scald sufletul
în apele cerului
cele fără sfârșit,
ca'n băi cu vin și busuioc de taină.

(Când eram copil credeam
că firele uscate de busuioc
sunt mirodeniile Tale coborîte în cămara noastră).

...Doamne, azi știu,
Iubirea ce o am căutat,
Ești Tu...

1979

X

ITALICE.

În grădina-ast'a Europei, unde rostul dulce sună
Și pictura, armonia printr'un farmec a supus
Pe a lumei sclavi și domni...
Un Român al Daciei vine la străbuni, ca să sărute
Țărna de pe-a lor mormânturi și să'nvețe-a lor virtute.
(La Italia - 1809. G. Asachi).

ELEA.

memoriei lui Ioan Petrovici, filozof român.

Din cetatea antică a lui Parmenide,
n'au mai rămas, pe drumul Calabriei de-astăzi,
decât câteva pietre ruginite:
altar mâncat de vreme, al Greciei magna,
în jurul căruia plasmodiază
un satir prefăcut în pin solitar,
ultimul pean de'nmormântare.

Şi totuşi,
în mare, în cer,
coloane albastre ale infinitului,
în pământul luminat
de cădelniţile îngerilor din rai,
-ochii lor, florile sălbatece ale câmpului-
în imensa, rotunda neclintire,
templu al armoniei universale,
îl regăseşti, neschimbat, ca acum 2000 de ani,
pe Dumnezeu,
Ideea, izvorul tuturor formelor,
Contemplarea Frumosului,
Venus din Milo, Victoria de Samotrace,
Apolo din Belvedere şi Laocoon,
El, Unicul, eternul,
Principiul principiilor, lucrul în sine,
Eleatul.

1983

INSCRIPŢIE PE CATEDRALA DIN ANAGNI.

Măreaţă catedrală,
îmi modelezi sufletul
precum sculptorul în argilă moale

dă formă Victoriei,
Nike în marmoră albă
cu aripile deschise la cer.
Mi-e sufletul, frate al păsărilor
aşezate pe treptile de sub campanila ta romanică,
înălţată să meargă pe căile zenitului
până la una din porţile Domnului.
Faţada cenuşie este aceeaşi
ca pe vremea Papei cel umilit;
piatra are strălucirea bronzului etern,
împrăştiind lumina sfântă
a unui imn protocreştin
cântat în strană de copiii lui della Robbia.
Mi-e sufletul curat
ca şi când i-aş fi şters obrazul
în năframa Veronicăi, apă vie
prin care se vindecă şi rănile cele mai adânci.

În piaţă domnesc linişti antice, medievale.

1984

VINCI.

Către poenile măslinilor ne duce
Un gând, arhiereu cu braţe de stihare grele;
Frunzişul arborelui sacru, plin, străluce
Argintul promoroacei nins cu aurori pe ele.

Din clarul apelor, căzute razelor de soare,
Şerpuitoare lângă rândul pinilor cei svelţi
- sub umbra cărora se odihneşte sfântul Gheorghe
după ce l-a ucis în luptă pe balaur -
împrăştie în colb de nea, lumini de aur,
Şi pinii-apar răsfrânţi în sus mult mai înalţi,mai drepţi.

Apropiat ne este cerul, câmp şi vatră,

Unde se scutur îngerii, ca florile polenul;
Luminii-i se deschid potirile de piatră.
Din campanila vechie plânge clopotul, solemnul.

Peisagiu-i taina albului sfumato,
Misterioase melodii prin astre,
Grădina pură cum ai preavisat-o
Pe trepţi de temple sfinte şi albastre.

1983

BUNA VESTIRE.

Inscripţie pe l'Annonziacione de Lorenzo Lotto.

Am auzit azi dimineaţă'n tindă
bătăi de aripi
şi'n colţ , foşnirea unei păsări-azalee
fugită ca nimeni să n'o prindă,
din cuibul soarelui, azur şi plaur,
de sub streaşina de luturi curcubee
descriind ovalul calm în aur.

Fecioara albă cu miros de crini,
Pomul, tabernacol altoit pe lemnul din firidă,
va prinde rod desfăcându-şi umbra goală
pe-osiile cerului, reflexe clare şi oglindă.

Ceasul e plod sfânt,
veşnicia ramului de măslin înflorit
alt timp, alt spaţiu.
Presimt în mine un cânt
Jucat pe harfa sufletului nefinit,
Iubire apocrifă şi nesaţiu.

Din taină şi'nceput
Ascultă liturghia trupului meu crud,
Altar subt cort de rai crescut.
25 Martie 1983

FECIOARĂ DE QUATTROCENTO.

Iubita mea,
pe unde calci tu, înfloresc trandafirii,
și peste lucrurile atinse de umbra ta
se lasă promoroaca luminii
precum cercurile de aur în jurul Preacuratei
din icoane.
În ochi porți ape, grădini și ceruri,
Luceferi sparți în cupa nenufarilor de-azur.
Fiecare gest al tău este un înger alb,
scăldat în razele lunii.
Părul tău blond
strălucește'ncărcat cu nestemate
asemenea căii laptelui, sănii pe neaua nopții.
Și mâinile-ți sunt muzici cântate
pe corzile unei viori cioplite'n lemn de crini.
Sâni fragezi ca livezile codrului,
culcușuri pentru păsările soarelui,
hortenzii crescute din majolica aurorelor
imaculate.
Umerii reci par acoperiți cu hlamida de rouă
a izvoarelor unde se-adună ciutele din legendă.
Când treci pe lângă mine,
te-aud ca pe foșnetul chiparoșilor plângând
lire uitate de vânt
peste mormintele de ieri din noi.
Dorul către tine este aprins
ca brațele pomului lui Jesse arzând,
sfeșnice de-altare infinite...

Miroși a fructe coapte
culese de pe pomii raiului,
Iubita mea...

1981

CHIOSTRO DEI MORTI.
în biserica san Francesco din Assisi.

Chiprești înalți
se-aseamănă columnelor de catedrale
făcute să sprijine tavanul nesfârșit al cerului.
Soarele joacă prin razele sale
cupole de argint.
În mijloc, statuia Sfântului,
masă liturgică
înconjurată de altarul pomilor înverziți
și de ritmul rotund al arcadelor mânăstirii
capele ale domului,
cioplite în munții de marmoră ai inimii.
E o pace așa de-adâncă în jur,
încât pare că simți foșnind pe-aproape
umbrele hulubilor,
privirile bunului Dumnezeu.
Ai grijă
să nu calci pe trupul de piatră al morților.
Tăcerile grele
și florile
- cor de îngeri -
au miroase de cimitir și paradis.
Am trăit ?
Am visat ?
Mă aflu la ușile tale împărătești, Doamne ?

1981

FRA ANGELICO.

De multe ori ți-am căutat sufletul
la San Marco,
în mânăstirea umbrită de-un cedru
care-și mai amintește de zilele
când treceai diminețile spre Reflectorium,

călugăr al armoniilor biblice,
pe sub portalele scăldate în Primăvara Florenței.

Și te găsesc plângând
la picioarele lui Christos răstignit,
sau rugându-te în cella ta
sub muzica viorie a Bunei-Vestiri,
cântec de heruvi albi, Noli me tangere,
între chilia lui Cosimo bătrânul
și-al priorului Savonarola, chip
cioplit în lemnul negru al Ferrarei, de Fra Bartolomeo.

Încoronarea Mariei
și cortegiile de profeți, fecioare, îngeri,
reînviau sub penelul tău binecuvântat,
purtând culori de-azur, de purpură și aur;
în ochii tăi, izvoare de aurore,
creșteau livezile curate ale Paradisului.
Cipreși țesuți pe velurul cerului,
Plante cu lugerele răsfrânte din visul cu lacuri,
de pe țărmii raiului.

Când la mormântul tău de piatră
din Santa Maria sopra Minerva, din Roma,
îngenunchiat-am ca lângă un altar,
s'a fost făcut că silueta-ți tremura de-asupra mea
cu o atingere ușoară pe obraji,
foșnetul de mir al candelei aprinse
pe trupul tău pământesc.
Arta ta-i o religie,
drum urcând spre casa nevăzută
a Domnului, sublima Ave-Maria,
unica Imitatio Christi.

Acolo la San Marco, printre urmele pașilor, sfinte
Fra Angelico, ești veșnic...

1981

BUNE VESTIRE
de SIMONE MARTINI.

Ich bin der Tag, ich bin der Tau
Du aber bist der Baum.
(Din Cuvintele Îngerului de Rainer Maria Rilke).

Într'o dimineață cu limpezimi nepământești,
Ramul de măslin grăește crinului.
Ea, oval în azur făcut Om,
Gest de pasăre speriată de prea mult soare.
El-îngerul, mireasmă a cerului,
Umbră aurită pe brocarte din nea,
Își scutură de pe aripi nectarul pomilor înfloriți
la ușile Raiului.
Și fiecare strop din roua luminii, sună a cuvânt:
„ Ave Grata plena Dominus Tecum ".
În mâinile Fecioarei preacurate și pure ca un gât de lebădă

Constelație-diademă pe firmamentul nopții,
Întrupatu-s'a destinul unei Mater Dolorosa,
Mamă - Pietà,
purtând în brațe silueta copilului ei mort.
Dar mâinile acestea ale Femeii imaculate,
Cântec împrăștiind armoniile veșnice din viorile frumuseții,

prin neprihănirea paradisului tăinuit în ele,
vor avea tăria să-și învingă Jalea
și să urce la Domnul,
Maria - transfigurare, Mater dolorosa - Assunta.
Regina Coeli. Sărbătoare a Învierii.
Și totul începe de la întâlnirea Îngerului cu Fecioara,
Când într'o dimineață cu limpezimi nepământești,
Ramul de măslin grăit-a crinului.

Florența, 1981.

LEVANTE LIGURE.

Printre colinele împădurite
sub bolta depărtării de jos, un golf
al Mării:
mozaic și lapis-lazuli
de-argint și azur.
În văzduh lumina străluce
ca un policandru de cristal
într'o boare fumurie,
de parcă s'ar scutura de polen
florile cerului.
Pe-orizontul oval
tăcerile sunt sfârtecate
de zborul unei păsări albe.
Cipreșii coboară până la malul apelor
și se'nchină în oglinda lor,
Parcă ar fi niște Cristi de lemn.
În liniștea ce ne cuprinde
îți aud, ca pe țărm lovind valurile albastre,
Inima.

1981

CONCERT DE GIORGIONE.

Muzica este număr și formă,
ordinea și simetria
catedralelor interioare
transformate'n sunet:
de aceea filozofii-au considerat-o
ca pe cea mai superioară dintre arte.

Linia dreaptă, șesuri infinite,
urcând și coborînd pe scările orizontului alb,
păsări ieșite din cuptorul de plumb al soarelui:
Arhitectura taie'n desenele sale

Templele erupte din neantul sentimentelor.

Limbajul nu are nevoe de cuvânt,
este direct:
Așezate la sfat,
viola,clavicordul și fagotul,
te duc prin labirintul fără capăt,
în fața altarului
numai floare, parfum și lumină,
al sufletului.
Prin vitraliile simfoniei se destăinuie ochilor
paradisul sfânt al lui Fra Angelico,
sau cel mai barbar al lui Gauguin.

Ritmul și armonia ceasului netimp,
Bucuria vieții, cântec de om, pom solitar
În primăvara din somnul cu vița de vie, al lui Dyonisos.
Rănile toate, lavă de argint,
curg spre marea așezată sus
pe platoul zenitului,
unde pământul se contopește cu ceru'nstelat;
În tăceri de-aurore și de crepuscul,
se-aud tot mai aproape
corurile îngerilor din Assunta,
melodiile lucrului în sine.

1981

ȚĂRM LIGURIC ÎNSORIT.

Nici unde nu-ți este mai apropiat
glasul sfâșietor al mării,
Poseidon, ținut prizioner, în pădurile coralilor
din fundul raiului marin
răstignit pe una din crucile infinitului.
Îmi vorbește și mă înspăimântă
ca și când ar veni de undeva din mormânturi,

Precum stafiile îmi tulbură și liniștea și somnul.
În ghiocul lui ascuns citesc ceva
din tragedia destinului Atrizilor și-al meu.
Eres și rătăcire pe-un fir cristalizat
din colbul lunii, umbra visului aruncat
ca o horbotă pe marginea de jos a lumii.

Pe o stâncă, un măslin însingurat,
poartă în el sfințenia lui Iisus Christos
rugându-se îngenunchiat în Grădina Ghetsimanilor.
Miroase a otava cerului.
Pe marginea drumului palmierii
par bătrâni înțelepți coborîți din Vechiul Testament
adunați la sfat în odăjdiile primăverii,
lângă altarul soarelui, pentru al cărui ceas
oleandrii înfloriți servesc drept candelabre
ce'mprăștie mirodeniile mugurilor
scăldați în lacrimile aurorei,
pașii îngerilor pe damascul covoarelor de rouă.
Sub cupola azurului și vitraliile luminilor
argintate,
Palmierii-s preoți săvârșind serviciul divin al
naturii.
Departe cântă orgile pământului și apelor, mereu,
ecoul legendelor de dincolo, peste tării
din taină ; cântă zi și noapte ne'ntrerupt,
de parc'ar bate, sonor ca niște clopote de catedrale,
pumni giganți, în porție de-aramă ale Absolutului,
talazurile mării tireniene, furioase, pe malurile
înaltei
cetăți de piatră ridicate
anume ca să învingă - asaltul necruțătoarelor
vremelnicii.

Acesta este tâlcul
valurilor ce lovesc pe litorale
și în sufletu-mi înfricoșat de neguri.

Camogli, 1984.

LUI MICHELANGELO SCULPTORUL.

Spuneai într'un sonet
că tu nu ești decât Eliberatorul
eroilor tăi închiși
în temnița dură a pietrii,
înțelegând așadar
că materia dezdrobind formele către viață,
era chiar sufletul tău.

De la Pietà din San Pietro,
imn al Tinereții,
și cupola, coroană a cerului
pusă pe fruntea Veșniciei
la Pietà-ul din domul Florenței
-cu umbrele lui Giuliano și Lorenzo de Medici,
și-a lui Savonarola-
Pietà-ul recompus din bucăți și răni,
Ai descris destinul Titanului
abătut de chinuri și desnădejdi,
de fapt, soarta fiecărui muritor;
așa cum apare și de la Geneza de pe tavanul Sixtinei
cu Sibilele și Ignudii ei,
La Judecata de pe urmă.

Statuile Tale,
David și Moise,
Lorenzo gânditorul,
Aurora fecioară, crepusculul evanescent,
Giuliano, duce de Nemours,
Ziua rob al Meditației,
Noaptea, regină a visului,
Mască și creație,
Statuile Tale
ne luminează drumul, împărtășindu-ne
dintr'o altă oră a transfigurației
când Demiurgul s'a frânt din Absolutul său
și a luat trup de Om:

Michelangelo Buonarotti,
materia cântând sufletul tău cel etern.

1980

SANTA CECILIA DE RAFFAELLO SANZIO.

Pe un balcon al cerului
s'au strâns câţiva îngeri cântăreţi
într'un cor de cameră a paradisului.
În extaz, Sfânta,
le-ascultă glasul,
mirodenie pentru chivotul instrumentului lăudat.
Alături de Ea, Maria Magdalena,
Fecioară albă şi pură ca statuia lui Venus din Milo,
dă forme materiei,
armoniilor Frumuseţei, simbolizând Arta.
Din tuburile de metal
se va naşte sunetul,
Cantata lui Bach
urcând cu fumul cădelniţelor
printre coloanele înalte ca cedrii seculari,
prin lumina cu odăjdii încărcate de nestemate
a vitraliilor,
până sus
sub ovalul de marmoră a cupolei,
către un balcon al Domnului
unde îl aşteaptă câţiva heruvi
îmbrăcaţi în aur ca cei pictaţi de Fra Angelico.
Prin cântecul de orgă,
pământul cioplit în piatra unei Schola Cantorum,
în care exersează copiii lui Luca della Robbia,
se ridică la cer
Assunta spiritului uman,
miracol oprit în ochii Sfintei...

Izvor mistic,
din tine curg apele veşniciei...
1983

LA FENICE.

Te simţeam frumoasă lângă mine,
dar numai când rând pe rând sub cupolă
s'au aprins luminile,
mărunte şi multe,ca un cer înstelat coborît printre noi,
mi te-ai arătat în toată măreţia :
Erai parcă un enorm Gobelin
ţesut în fir aurit
şi altul muiat în azurul lacurilor celeste ;
putti muzicanţi,
chipuri de Orfei albi
-între ei sigur şi Carlo Goldoni-
urcau pe covoare de pluş dantelat
maluri de nestemat
intrând în marea zenitului diafan şi pur
pe undele căruia se balansau
quadrigele blondelor naiade.
Apoteoză. Tavan de Pantheon.
În loji apărea veneţiana de altădată,
La bella de Tiţian,
în roba de mătase de Brugges, cu flori,
împrăştiind din evantaiele cu flori de sidef,
parfumul trandafirilor orientali.
Sub policandrele de cristal de Murano,
În oglinzile din porţelan ale visului,
Retrăim cu eroii cadrelor lui Guardi,
Canaletto sau Longhi,
-acest Hoghart al lagunelor-
şi ale desenelor pastelate de Rosalba Carrera,
Cadenţele de-odinioară, rococo.
Deodată parcurile cu stâlpi şi statui clasice
se umpleau de lampioane,
reînviau la viaţă,
şi măştile începeau să joace
Sub pomii de cipreşi şi rodii,
Un danţ bucolic după ţiterele vechi ale lui Pan.
Pe Canal Grande lumina curgea bogată,

de rubin, de opal,
de soare, de lună,
și palatele străluceau muiate'ntr'o boare argintie,
ca bulgări de diamante pe drumul
ce duce șerpuitor către altarul nevăzut al Frumuseții.
Sub un balcon cântă o gondolă,
Și oleandrii de crêpe-de-Chine roz înfloreau pentru
a doua oară
într'o seară.
Când mi-am deschis ochii,
Nu mai erai decât tu,
parcă un enorm gobelin
țesut în fir aurit
și altul muiat în azurul lacurilor celeste.
Și muzica din clavicord și vioară a lui Vivaldi,
revărsată din armoniile culorilor tale,
într'o altă formă.

1981

TRIPTIC VERBANIAN.

I

Soare pe Lago Maggiore la Verbania.

Munții înalți acoperiți de zăpadă
se-aseamănă unor catedrale albe
pardosite cu apele de argint ale lacului
până sub poarta loggiei sacre
pentru picioarele îngerilor fragezi
precum magnoliile înflorite în primăvara proaspătă.
Într'un abis întunecat, ca un mausoleu de bazalt
lumina scade ca și când ar trece
printr'un vitraliu enorm de alabastru,
se lovește apoi de stânci,
se sparge risipind

covor de diamante.

În taină, în tăcere,
Navele subterane dintr'un Thule uitat
își aprind sfeșnicele
și se joacă de-a cerul cu stele,
ziua.

Pe țărmuri asudă cețuri
de parcă ar ieși din altarele Naturii,
pe mesele cărora soarele așează
stihare, dantele
lucrate în fire de aur și nestemate.

Azurul este circumscris oval
ca'ntr'o oglindă în care se resfrânge
imaculat și senin,
Ochiul Domnului.

II

Apus de soare la Verbania.

Pe creștetul muntelui înzăpezit,
soarele dispare ca'ntr'un crater de vulcan
marea lavei roșii.
În pragul deschis al misterelor
are loc ospățul spiritului pământului,
Sabatul vrăjitoarelor ce mor
În Venusbergul de-o clipă al crepusculului rubiniu.
Fior. Taină.
În urmă rămâne zidul drept
profilând pe oceanul cerului albastru
Templul nopții
Masiv, fără hotar.
Umbrele, păsări ale întunerecului,
se lasă din ce în ce mai grele.
Din hlamida timpului

Se desface ora
când vom putea să ne privim unul altuia în suflet,
fântână cu oglindă în adâncuri.
Dă-mi mâna, iubito...

III

Noapte cu lună.

Contururile munţilor desenate cu omăt
pe pânza cerului de safir
se pierd din ce în ce în marea
întunerecului.
Nu se mai aude decât glasul valurilor,
duhul apelor ducându-şi legenda
mult înapoi, la părinţii lui glaciali.
Luna pare o fecioară palidă
înconjurată de-un cearcăn aurit,
ca frunţile sfinţilor.
De la ea până la insula din lac
se'ntind trepţi de cleştar
pe care va coborî zâna nopţii, Selene,
ca să-l caute pe Endimion adormit.
Când îl va găsi îi va mângâia obrajii
cu mâinile ei de opal
şi pe locul sărutului apa va descrie cercurile
în care se nasc sânii lui Venus, nuferii.
Trupul svelt împrăştie aroma grădinilor în floare
Şi fiecare gest al ei scutură
crengile încărcate cu stele ale Orionului.
Razele-i cad pe un ostrov,
cum se adună cerbii la izvoarele fermecate,
unde se află ascunsă cheia tuturor viselor.

Aici orice foşnet, ca un cântec al liniştii,
este o poveste fără timp...

1984

SECVENŢE FLORENTINE.

In Uffizi.

Artiştii din Quattrocento,
începând cu Paolo Ucello,
continuând apoi cu Piero della Francesca şi Mantegna,
au crezut a fi în stăpânirea unei matematici a
perfecţiunii,
de unde tendinţa lor de-a construi
după legi şi calcule
făcute să se desăvârşească în triunghiul Absolutului.
Aşa se face c'au atins un prag
peste care nu se mai poate trece,
de aceea fiecare obiect ieşit de sub mâna lor
pare atât de sfârşit şi depărtat
ca piscurile edenului primar, de sufletul
muritorului de rând.
Demiurgul cu lumea lui încetează
de a mai fi Om. Se-apropie de Dumnezeu.

Santa Croce.

Biserica-mausoleu unde sunt înmormântaţi
Michelangelo, Alfieri, Ugo Foscolo,
cu monumente închinate
lui Dante, Machiavelli şi Rossini,
cinsteşte de mult arta Renaşterii, să-i zicem funerară,
prin mormântul lui Leonardo Bruni de Bernardo
Rossellino,
savant, înfăţişat culcat, având o carte în mână
şi drept în faţa lui, cel al lui Marsuppini
realizat de Desiderio de Setignano.
Şi lângă ele Buna Vestire în granit aurit
de Donatello.
Nu se putea un loc de veci mai potrivit
pentru cel mai mare artist al Omenirii,
Michelangelo Buonarotti.

Păcat că mormântul său arată ca o scenă de teatru
şi că Giorgio Vasari, autorul, uită de semnificaţia
locului.
Tribuna lui Benedetto da Maiano este mai aproape
de inima sa.
Căci precum dorea Verrocchio
-el îşi va lua ultima comuniune
sub crucifixul lui Donatello-
artistul are nevoie şi pe patul morţii
de-un lucru perfect realizat
întru veşnicia sa.
La Santa Croce de la Giotto şi elevii lui,
până la ceilalţi maeştri,
toţi s'au trudit să împrumute pietrei
şi culorii,
superba simplitate a franciscanismului
ca pentru groapa viitoare a nemuritorului
Michelangelo.

Crucifixul lui Donatello.

Vasari scrie că Brunelleschi
a vroit să arate că ar putea crea un Christ pe cruce
mai frumos decât prietenul său
şi astfel a redat pe cel aflat astăzi
la Santa Maria Novella.
E drept: Iisus al lui Donatello
are chipul unui om îmbătrânit subit
sub impresia marei suferinţi,
(nu cred că este al unui ţăran
ci al oricărei fiinţe umane moarte în mari chinuri).
De unde tragismul lui dureros,
Omenia caracterului său.
Donatello îl reprezintă în ultimele clipe
când îşi dă Duhul, pronunţând cuvintele :
Tată, Tată, de ce m'ai părăsit ?
Trupul întins arată cele mai anatomice amănunte
în ultima Lui expiraţie.

Lui Brunelleschi nu i-a fost străin
naturalismul acestuia, cum îi zicem noi
şi nu i-a fost greu să-l întreacă
dându-i o altă expresie,
creind pe Iisus, fiul lui Dumnezeu,
Simbolul răstignirii pe cruce
al Celui ce va învia a treia zi după Scripturi,
deci al învingătorului pre moarte.
Aşadar dacă la Brunelleschi
cel răstignit este întemeietorul unei religii noi,
la Donatello este însinguratul
părăsit în ultima sa clipă de credinţă.
Iisus al lui Donatello moare
ca un pământean lipsit de viziunea misiunii sale
şi de speranţa'n Tatăl divin.
Acest moment al marei îndoieli
este prins de Donatello,
clipa deci existenţialistă,
pe când Brunelleschi îi dă viaţă pentru eternitate.
Pesimismul donatelian
atât de departe de idealul renascentist,
este mai lângă al nostru, cel modern,
al tragicei existenţe umane kirkergardiene
sau unamuniene.
Christ al lui Donatello
este Prometeu sfârşit pe cruce;
al lui Brunelleschi, după ce cunoaşte marea eliberare.
De-aceea cei ce i-au pus faţă în faţă
de la Vasari încoace, au greşit,
deoarece fiecare stă la un capăt, altul,
corespunzând la două atitudini diferite
în problema vieţii.
Şi dacă lui Vasari, admiratorul lui Michelangelo,
era normal să-i placă cel al lui Brunelleschi mai mult,
mie, anonimul secolului al XX-lea
îmi vorbeşte mai la inimă crucifixul lui Donatello,
sub umbra lui simt viaţa şi mai neliniştită,
mai plină de frica existenţei

şi tocmai din această cauză, a neantului învecinat,
mă'npinge nevoia să mă închin, să mă rog
stăpânit de dorul cerului;
nu mai caut frumosul în el
ci lucrul în sine.

1981

MORMINTELE MEDICILOR DE MICHELANGELO.

În Sacristia nuova din San Lorenzo,
Michelangelo-Titan ajuns unul din vârfurile zenitului
de unde urmează coborîşul,
construeşte în spaţiile Absolutului,
cu echerul şi rigla azurului,
Arhitectura liniilor pure.
Opus Sacristiei vechi a lui Brunelleschi
şi a teracotelor lui Donatello,
cu mormântul de Verrocchio al lui
Giovanni Bici de Medici,
Michelangelo este hieratic şi celest,
Cupolă săpată în înălţimile albastre,
pe când cealaltă împodobeşte pământul
cu bogăţia sărbătorii ei.
Dac'ar fi să fie puse pe notele muzicii,
una este un Te-Deum solemn,
cealaltă o Simfonie a luminii,
procesiune de călugări albi, prima,
danţ de copii-îngeri, a doua.
În statuia Gânditorului
este redat omul pus să privească
în abisul adânc al Destinului său,
replică a unui Hamlet mediteranian;
Giuliano, duce de Nemours,
cu gâtul lung de lebădă,
pare descins într'o lume ce nu-i aparţine,
de-aceea caută cu ochii mult înapoi,

-asemenea lui Orfeu pe iubita-i Euridice-
la cea fostă a lui.
Amurgul şi Aurora,
două stări sufleteşti:
Pe de-o parte bărbatul apropiat de bătrâneţe
-pe-atunci artistul-
Pe de altă parte femeia încă în somn,
naşte din perini de rouă şi nori.
Unul se'ndreaptă'n jos,
Cealaltă urcă,
între ei drumurile sunt paralele,
nu se vor atinge niciodată,
întocmai cum sunt şi vârstele muritorului.
Dimineaţa este începutul,
tinereţea şi desăvârşirea,
armonii în orgi de marmoră.
Seara personifică sfârşitul,
popas pe ultimul ţărm,
chip afundat din ce în ce
în marea negurilor sure.
Ziua
este întreagă un tors în încleştare,
parcă ar ridica pe umeri ca Atlas, globul terestru,
vizibil rivalizând exemplarele greceşti,
deci chinul şi munca biblică,
-osânda-.
Capul constituie una din operele neterminate
ale lui Michelangelo,
misterul prin care îşi trece cu raţiunea,fiecare din noi,
viaţa: navă rătăcită pe-oceanul soarelui în crug.
Liniştea o găseşti în visul Nopţii,
cu masca şi bufniţa tenebrelor,
imperiu interior
unde pe pajişti de rai
şi stelele fructe în pârg,
sufletul se regăseşte în el
la fântâni spălându-se în ape
ca un heruv de omăt.

Pe mormântul lui Lorenzo magnificul
Michelangelo n'a mai apucat să facă
decât o Fecioară Maria cu Iisus în braţe,
de fapt eterna Mamă florentină
alăptându-şi copilul.
În Sacristia nouă, altă creaţie a artistului
rămasă neterminată,
Eroii din piatră reprezintă în primul rând
statui ridicate
pe mormântul nevăzut al Florenţei,
epitaf scris pe-o veşnicie moartă,
Monument al nemuririi.

1981

PIEVE DI CADORE.

Satul aşezat sub zări ca pe-o platformă a orizontului,
priveşte cu o faţă la apele urcând
către sălbatecele înălţimi,
cu cealaltă urmăreşte firul cristalin
al drumului pe care a plecat într'o zi
pictorul Tiţian, spre regina mărilor,
cu turlele de aur şi marmoră policromă,
Veneţia.
Casa maestrului ne duce cu sute de ani înapoi
la ziua naşterii lui
şi a copilăriei sale.
Cum a fost furat de dogii
şi împăraţii Europei,
portretul lui Francisc Întâiul, al lui Carol Quintul
şi al Caterinei Cornaro, regina Ciprului,
fac parte din capodoperele Omenirii;
Şi dacă nu uităm nici portretele papei Paul al treilea
cu nepoţii săi Farnese,
vom accepta că pictorul nostru
a fost cel dintâi artist al vremurilor sale,

chiar dacă pentru asta a avut nevoie şi de
ajutorul lui Pietro Aretino, cel rău de gură.

Deşi nu s'a mai întors acasă,
a purtat în inima lui tot timpul,
ţărmii de vis ai copilăriei.
Peisagiile tablourilor,
când sunt desenate vârfurile stâncoase,
cetăţi de granit, ca în Prezenţa Mariei la templu
cât şi pădurile sau lumina lor transparentă,
precum în Amorul divin şi profan,
trăesc însă şi astăzi,
le găseşti, dacă ştii să le cauţi,
acolo, la Pieve di Cadore.
Spre deosebire de cadrele „sfumato"
scoase din fantezie de Leonardo da Vinci,
acele ale lui Tiţian sunt luate direct din natură.

La plecare, în urma ta
Pieve di Cadore se înalţă tot mai sus,
până deodată dispare după cortina perdelelor de brazi.
De cealaltă parte
muntele pleşuv se-ascunde'n nori,
parcă l-ar tăinui în el pe bunul Dumnezeu.
Numai din sânul acestor locuri
unde totul prefigurează o ridicare la cer,
s'a putut naşte Assunta Fecioarei din dei Frari.

Acolo au rămas înfrăţiţi întru spirit,
Dacă timpul master
a vrut să distrugă absida bisericii
închinată de sufletul creatorului
satului său.

1981

SFÂRŞIT DE SEPTEMBRIE ÎN DOLOMIŢI.

Lucian Blaga şi Aron Cotruş,
născuţi în inima Carpaţilor transilvăneni,
au considerat muntele ca pe un frate
dârz, cu fruntea în furtună,
de fapt simbolul sufletului lor de poet.
Ca unul ce-am văzut lumina zilei
la şes, lângă o apă liniştită,
oglindă a lui Dumnezeu,
El, muntele, mă'nspăimântă.
Cum sunt şi aceşti Dolomiţi,
Stânci golaşe în care
Natura parcă ar fi sculptat
cu dalta vântului
pe Urieşii veşniciei.
Cu ochii de piatră albă
Adormiţi la sfatul bătrânilor biblici,
Privesc dincolo, peste marginile lumii.
Gigante orgi
ridicate pe tribuna unei catedrale al cărei
tavan de-azur îl formează cerul,
altar fiindu-i masa de lut a pământului.
Nu pot să pătrundă în pronaosul
acestui lăcaş, absolut, infinit,
decât cei iniţiaţi în ritualul
solemn al Perfecţiunii,
mânuitorii ritmurilor metafizice.
Unul din ei a fost şi
Tiţian Vecellio,
originar din Pieve di Cadore,
sat crescut la umbra acestor Dolomiţi.
S'a spus pe drept că în pictura lui
culoarea lagunelor veneţiene
a primit o viaţă nouă
şi că transformată în obiect de artă,
a fost prin el redată Eternităţii.
Aşa zisa lui senzualitate este o glumă,

când, spre deosebire de carnalul Rubens,
orice gest al său
se descrie hieratic şi înălţător
în geometria unei severe demnităţi imperiale.
Acest caracter de principe al spiritului
şi l-a însuşit de la munţii copilăriei sale,
Dolomiţii golaşi,
Urieşii Veşniciei,
bătrâni biblici,
gigante orgi de piatră,
catedrale de azur ale cerului.
Fără ei nu poate fi înţeleasă
cea mai desăvârşită expresie veneţiană.
Prin mâna artistului Tiţian,
pe hlamida serenisimii Adrii,
lângă San Giorgio Maggiore
şi Santa Marie della Salute,
vin să se închine şi
albii, semeţii Dolomiţi.
Dei Frari, unde îşi doarme el
somnul de veci,
nu este decât o proectare a munţilor,
din neant,
în formele născânde din fiinţa omului,
inspiraţia lui, izvor şi fântână a raiului.
Aşa mi-au vorbit mie,
căci îmi era frică de ei,
într'o zi de sfârşit de Septembre,
Munţii, munţii falnici ai Dolomiţilor.

1981

MUNTELE ALB.

Dacă Himalaia constituie acoperişul lumii,
Muntele alb este una din tribunele ei.
Interesant că la Courmayeur

stă ascuns după un munte mult mai mic,
iar la Chamonix îl găsești așa de depărtat,
încât Domul, Vârful de miazăzi și cel blestemat,
apar mult mai măreți,
crescuți ca nave de sloiuri
din marea zisă a gheţarilor.
Doar aburii ce ies uneori din trupul său
parcă ne mai vorbesc de înălțimea lui dominantă
și rece.
În el s'ar afla una din porțile de intrare în Olimp.
Urcând pe drumul de la Aosta,
deci dinspre Sud,
într'o zi cu soare și zenit senin,
te întâmpină deodată cu toată majestatea lui,
pornit de unul singur, spre cer;
pare un împărat așezat pe tron,
pletele și mantia albă îi curg râuri
pe umeri.
Ziduri drepte ca de iconostas
făcut de Natură din piatră și zăpadă,
altar pentru templul nemărginirii.
Și-l mai poți vedea bine
de pe malul lacului Leman,
când întregul masiv proectat pe un fond
de albastru-verzui,
-precum al ochilor tânărului lui Tițian, glauc-
se desfășoară ca un palat de marmoră,
trenă de mireasă agățată de-un piron al cerului,
tribună a luminii,
Montblanc, Monte bianco, Muntele alb.

1981

MARINĂ.

În amintirea mării de la Santander, a cimitirului din Veneția și albatroșilor din Saint- Mâlo.

Corăbiile vechi, cu frânt catarg,
Au părăsit multicolorul port.
De-acum se văd pornind încet, în larg,
Un trist destin marin, cortegiul mort.

N'a mai rămas apoi la orizont
Decât silueta de coraluri roși:
Pe plajă, al nisipurilor front
Și zboruri peste valuri, de-albatroși.

Damascul bolții apărea
Fluid și transparent, de-azur topit,
Căzut pe mările de peruzea
Vii gheizăre, albastru infinit.

Pe insulă e-ascuns un cimitir,
Între poenele de chiparoși,
Din care naște funerarul șir
Al zborurilor joase de-albatroși.

Corăbiile pierdute încă ieri,
Sânt anii ce i-am petrecut făloși.
În urmă nelăsând decât tăceri
Și plajele pustii cu albatroși.

1975

EPILOG.

O pace adâncă prinde rădăcini
în conștiința mea,
ca și când ar fi un copac uriaș
îmbrățișând prin ramurile lui
înălțimile lăsate -geană peste tării-
ale orizontului:
Stejarul Dodonei
răsărit din interiorul singurătăților mele,

Biserică de bazalt pe marginea lumii.
Ascultă suflarea Sibilei lui Rafael
cum murmură în frunzişul său
ca pe găurile flautului lui Pan,
o poveste
venită din miturile lui Homer,
dar ar putea să fie şi a ta,
paşi umili sub umbra măslinului, Cabirilor din
Samotrace.
Sunt înstrăinat de toate lucrurile pământului
de parcă aş sta pe un vârf de munte
în mijlocul Oceanului,
Asemănător cu paradisul terestru din Divina Comedie
a lui Dante.
Pacea creşte tot mai grea şi întinsă,
ca lumina unei zile însorite pe Mediterană.
Mă depărtez de litoralele şi ţărmii destinului meu,
Itaca, Patrie a trecutului orb ; vântul şi orice suflare
s'au oprit şi ele,
aşa încât stejarul Dodonei, nemişcat,
pare un templu ce susţine cu arhitrava sa
acoperişul anticei Elade, cerul ei atât de-albastru.
Să fie această linişte desăvârşită
prin nemărginirea ei,
Ca cea din Lauda Somnului de Lucian Blaga,
jertfă
arsă'n Propileele magnificului Panteon
numit Viaţă,
Clipa contopirii cu Necunoscutul,
Moartea ?

XI

SUB NIMBUL IUBIRII CEREŞTI.

Azi noapte Iisus mi-a intrat în celulă.
O, ce trist şi ce'nalt părea Crist !
Luna venea după El, în celulă
Şi-l făcea mai înalt şi mai trist.
(Iisus în celulă. Radu Gyr).

Răstignit,
Bătut în cuie,
Birişii îl hăue, îl mână
Spre prăpăstii.
Dară El, Răstignit,
Bătut în cuie,
Spre ceruri suie.
(Iisus - Omul. Tiberiu Vuia).

ARCHAEUS,
SPIRITUL NEMURITOR AL LUI MIHAI EMINESCU

Mi-ai dat formă sufletului,
cum în lut îşi modelează statuia ce-i aduce faimă,
sfinţitele mâini de apostol ale sculptorului
pe masa ultimei Cine de taină.

M'ai iniţiat în ritualul luminii
spre căile stelelor, legenda robilor de aur,
Cu fecioarele gândului
albe ca neaua şi crinii
sub umbrele Parnasului, în adierea sacrului laur.

M'ai învăţat să privesc în oglindă
La chipul desăvârşitului androgin,
Din neant chiagul sămânţei să prindă
Tiparul lui Venus din Milo, nemişcat şi divin.

De-atunci, de dorul lucrurilor cereşti sufăr,
îs rob al curţilor şi al malurilor,
Mi-e inima întemniţatul nufăr
în templul Cărţii preafericite a Darurilor.

Mi-ai arătat mirajul orizontului cel vast
slujit de cele mai perfecte, eonice prezenţe :
De-aceea'n mine joacă demonul iconoclast,
Nemulţumit de umbrele ce-acoperă esenţe...

Caut lucrul prim, originar, dumnezeescul, pur şi cast...

1985

CÂNTECUL POETULUI.

Joc în cleştarul pur e poezia,
prin vis azur şi alb, sublime frângeri,

Cuvinte noi țesute'n melodia
Ce-o cântă pe viori suavii îngeri.

Grădină-i cerul, rouă și lumină,
Stelarul drum către Casiopeea,
Pe când tu te trudești de mult în tină
Să scoți din lut tiparul și ideea.

Duci rod bogat pe malurile sterpe,
Să scapi de moarte pasărea măiastră,
Prin gestul miticelor Euterpe,
Să'nvii lucirea Gralului, albastră.

Cu fiecare pas te pierzi pe tine,
Păun ce'n ape duhul își resfiră:
În ochi vor răsări chemări divine
Și'n inimă a veșniciei liră.

1985

CÂNTECUL NEMERNICIEI.

Căutat-am veșnic numai idealul
În miezul lucrurilor taine'nchise,
Pe caer azuriu fuior de vise,
Corabie ce nu-și găsește malul.

M'au urmărit vrăjite paradise,
Curgând argintul lunii peste valul
Cel încărcat cu miruri precum Gralul
Cioplit în umbre, stâlpi de ametiste.

Stafia unei lumi, fată morgană,
Așa-mi rămâne ea mereu departe,
Chemarea ei, ca disperarea, vană.

Nici nu există, oricât stă în carte;

Mi-e inima o sângerândă rană
Deschisă'n marea mea singurătate.

1985

CEZARA.

Logodna-i o asceză prevăzută pentru doi,
Vechi urme'n aur curățite de rugină,
Virtute liberată din al patimii noroi,
Un sbor pornit, însemn solar către lumină.

Alb ideal săpat pe înălțimi în piatra
Bazaltului lunar, spre descântate inimi trepte:
Un foc arzând veciile, ca scrum, pe vatra
Solemnelor coloane, drumuri printre stele, drepte.

În dorul apolinic după absolut,
Se naște visul magic, pasărea măiastră
Preafrământată în al sufletului lut,
De mâna demiurgului sfințită, castă.

Și astfel sâmburele prinde rod
La faptul artei, sacră nemurire,
Un cer cum a'nflorit din pumnul glod
Minunile nuntind în pur, Iubire.

1985

EFIGIE MITICĂ.

Un țărm și golf azur, acel pe care
S'au întâlnit eroul și fecioara sveltă ca un palmier,
Grădină din palatul de pe mare
De unde raiul își reflectă'n tine, ca'n oglindă,
munți și cer.

Acolo trandafirii înfloresc pe an de două ori.
În locul sanctuarului mai stau la rând, făclii,
doar câteva coloane, aşchie din depărtaţii sori,
alb, dansul nimfelor, pietrificat pentru vecii.

Refaci din purul vis , cu mâini de meşter demiurg,
În amănunt, prin gestul cel mai fin, altar şi rit.
Ţi-e inima o ciută la izvoarele cum curg
Printre livezile idilicului Teocrit.

Către lăcaşul muzelor barbare,
Pe urmele cicladelor ce le suim acuşi,
Se'nscriu din semnele originare
Ale poetului : Oval pe tavă de Brâncuşi.

1985

EICHENDORFF.

Tu cânţi pădurea verde,
clarul izvor al sălbăticiunilor,
cerul albastru şi proaspăt,
oglinzile ce'n ape zânele întorn;
Sub umbre se întrec ca'ntr'un lied vânătoresc
- din Freischützul lui Weber -
ciocârlia şi glasul de corn.

Curăţeniile peisagiilor tale
exprimă sentimentul înălţării şi-a bucuriei de-a fi
estompat prin reflexele pure ale unei adânci nostalgii,
trăiri şi rugi sfinte
asemenea naturii din tablourile lui Ruysdael,
pictată'n cuvinte.
Pe drumul privighetorilor
şi al soarelui primăverii,
ai descoperit coclaurile sufletului, seninul,
prin amurgurile serii
înaintea lui Rilke, pelerinul.

Ţi-ai construit versurile,
cum ţi-au şoptit ielele,
după armoniile harfelor cioplite
din lemnul crescut
în văile unde-au căzut,
şisturi de aur, stelele.

Grădinile Pleiadei, Hesperidele celeste,
la ele te-a purtat vrăjitul cântec de sirenă;
Pe caerul vieţii-ai tors un licăr de poveste
Şi-eternul vis al Frumuseţii, tânără Elenă.

1985

MEDITAŢII LA TUSCULUM.
Pe cartea lui Marcus Tullius Cicero.

Filozofia vindecă bolile sufletului,
rătăcirile şi neliniştile sale.
Patima este ca trupul scuturat de febre,
focul ce arde colinele de pini
la fel ca rugul uriaş al condamnaţilor la moarte.
Frica dărâmă cetăţile spiritului,
peste care vor trece plugurile
desfrâului şi-ale lăcomiei,
Gorgone, fiice ale Nebuniei.
Totul poate fi vindecat
prin harul raţiunii socratice;
Ea aduce stabilitatea, Echilibrul,
Armonia Frumuseţii,
Iubirea Simpozionului lui Platon,
Virtutea.
Prin stăpânire de sine
învingi vrăjmăşiile tale interioare.
Ura întunecată ca Stixul Hadesului
se transformă'n lumina senină
a cerului italic,

ca ea inima ţi se topeşte'n infinit.
Nu sunt un înţelept,
Am trecut prin iadul tuturor relelor
până am poposit în liniştea casei mele din Tusculum.
A trebuit să părăsesc oamenii,
ca să-mi găsesc sufletul
proaspăt ca florile grădinilor,
opaiţe aprinse pe altarul lui Zeus
în untdelemnul măslinilor sacri.
Mă simt firav şi bătrân,
asemenea iederii de pe stâlpul din atrium
voi cădea curând sub toporul călăilor.
Dar eu cel adevărat
sunt măreţ şi veşnic
precum Natura superbă din jurul meu,
plin de miresme ca templul lui Apolo din Delfi
şi de cântecele păsărilor, naiuri vrăjite ale lui Dionisos.
Pacea care mă cuprinde,
mai întinsă
ca marea albastră a Ostiei,
îmi zice că am ajuns pe vârful drumului meu,
de unde mai departe totul este desăvârşire,
Raţiunea căutată de mine o viaţă întreagă,
Stăpâna ideilor primare.

1985

FLUIERUL LUI AVRAM IANCU.

Patriei cântată de Aron Cotruş şi Vasile Posteucă.

Printre lucrurile dragi ale bunicii,
păstrate'ntr'o cutie din damasc,
se afla şi fotografia lui:
Figură de Apostol,
munte pradă furtunilor,
în ochii omului sfârşit era adunată
durerea toată,

ca un foc mocnind sub cenuşă,
disperarea fără leac a învinsului.
L-am îmbrăcat de sărbătoare, povestea Maica,
preoteasă la Baia de Criş,
ca să-i cunoască înfăţişarea chipului
fiii fiilor noştri,
să ştie cum a arătat Craiul Moţilor.
El s'a supus, blând,
dar parcă neînţelegând, a plecat de grabă
şi s'a întors seara cu ultimile raze ale soarelui,
- el însuşi altădată un soare -
tot rupt şi în zdrenţe.
Le-a dăruit cum s'a dăruit pe el o viaţă'ntreagă.
Oricât îl pofteau în casă, nu venea,
Se oprea la poartă, unde cânta din fluier
Jalea şi Plânsul poporului robit,
Doina lui Avram Iancu.
L-au găsit într'o dimineaţă mort
pe laviţă'n vecini,
Avea în mâini drept cruce, fluierul.
Azi se-odihneşte'ntr'un mormânt
La Vidra, sub gorunul falnic al lui Horia.
Acolo Ţara i-a adus la întâlnire
pe cei doi voevozi, urmaşi ai lui Gelu,
care şi-au scris cu sânge faptele
pe relieful râurilor şi munţilor transilvăneni.
De-atunci îl chiamă mereu
Catedrala de bazalt a Detunatei,
Buciumele săpate'n ghiaţa Scărişoarei,
Cetăţile Ponorului, oglinzi cereşti ale inimii
pământului,
Apele coborînd din izvoare pe scările de piatră
a văii Drăganului,
Rugi seculare, legendele Munţilor Apuseni.
Graiul locurilor prinde chiagul tainei şi al nunţii
când hăurile depărtărilor nasc
Cântecul din fluier al moţului
oprit cu ciubarele'n dumbrava păsării fermecate

la amiaza bătută de clopotele bisericii Albacului.
Cântecul de fluier al Moţului
rostind despre Jalea şi Plânsul poporului robit
liturghie cernită înconjurată de fagii poenii, stiharele
sfinţilor,
în umbra cărora ard ca lumânările florile grădinii
Maicii Domnului,
cădelniţând din livezi, pragurile raiului,
înălţările la cer ale tristeţilor albe,
lacrimi prefăcute'n lumini şi stele,
Doina lui Avram Iancu.
Astfel trăieşte prin netimpul veciilor
Sufletul moţului cioplit în lemnul codrului,
vatra strămoşilor săi,
Cruce la pieptul neamului,
Fluierul sfânt al Iancului.

1985

CITIND BĂIATUL DRUMULUI DE VASILE POSTEUCĂ.

În copilărie am urcat înălţimile cărărilor spre cer
la Piatra Craiului:
Cetăţi albe de calcar
săpate'n zidul depărtărilor, înalt şi azur;
Catedrale albe
unde se auzea ecoul orgilor
venit din străfunduri,
chiotul ciutei fugărite,
Cântecul pământului, Vaetul lui.
În linişti, arborii din jur aveau
sfinţenia unei adunări de îngeri diafani.
Crengile lor scuturau roua
precum fericiţii heruvi de pe aripi nectarul raiului.
Puritățile ceasului adânc
-rostogolit în netimp ca'ntr'o fântână a veacurilor-

îţi deschideau uşa
cum la un iconostas porţile împărăteşti
să poţi intra în altarul interiorului tău:
Acolo, pe masa tăcerii din tine,
te-aştepta, de mult, Dumnezeu.
Mirosea a cetini, a flori sălbatece şi-a iarbă,
în biserica Naturii.
Prin Bucegi,
La schitul Peşterei Ialomicoarei,
lumânările vecerniei şi liturghia călugărilor
păreau coborîte dintr'o icoană bizantină
dăruită de-un voevod ungro-valah şi doamna sa,
Muntelui Athos.
Mormântul pustnicului
se stropea cu vin şi se'mpărţea grâul,
anafură pusă pe apa Blajinilor
pentru miezul nopţii cu Sânziene şi minuni.
Astăzi când aceste amintiri nu mai există
decât ca nişte tablouri dintr'o expoziţie,
în umbra conştiinţei mele,
cu tine, cred, că toate legendele
s'au retras pe râuri în sus
la munte şi stână, între culmi şi hăuri,
în pădurea de fagi,
lăcaşul fluierelor şi doinei Moldovei de sus.
Pune urechea şi-ascultă murmurul pârâului,
El grăieşte despre nunta
Nărujei, zâna Codrul Cosminului şi-a lui
Dor-împărat,
Făt-Frumos, trunchi crud de alior,
despre împărăţia lor de la izvorul turmelor cu
cerbi şi zimbri
şi al bătrânului vrăjitor, stăpânul cheii poveştilor,
închisă'n racla sfântului Ion cel Nou
din Suceava fraţilor Jderi ai lui Mihail Sadoveanu.
S'ajungi, nu poţi, în lumea fermecată a tainei,
decât prin vis,
Pe-un drum către altarul interiorului tău:

la amiaza bătută de clopotele bisericii Albacului.
Cântecul de fluier al Moţului
rostind despre Jalea şi Plânsul poporului robit
liturghie cernită înconjurată de fagii poenii, stiharele
sfinţilor,
în umbra cărora ard ca lumânările florile grădinii
Maicii Domnului,
cădelniţând din livezi, pragurile raiului,
înălţările la cer ale tristeţilor albe,
lacrimi prefăcute'n lumini şi stele,
Doina lui Avram Iancu.
Astfel trăieşte prin netimpul veciilor
Sufletul moţului cioplit în lemnul codrului,
vatra strămoşilor săi,
Cruce la pieptul neamului,
Fluierul sfânt al Iancului.

1985

CITIND BĂIATUL DRUMULUI DE VASILE POSTEUCĂ.

În copilărie am urcat înălţimile cărărilor spre cer
la Piatra Craiului:
Cetăţi albe de calcar
săpate'n zidul depărtărilor, înalt şi azur;
Catedrale albe
unde se auzea ecoul orgilor
venit din străfunduri,
chiotul ciutei fugărite,
Cântecul pământului, Vaetul lui.
În linişti, arborii din jur aveau
sfinţenia unei adunări de îngeri diafani.
Crengile lor scuturau roua
precum fericiţii heruvi de pe aripi nectarul raiului.
Purităţile ceasului adânc
-rostogolit în netimp ca'ntr'o fântână a veacurilor-

îţi deschideau uşa
cum la un iconostas porţile împărăteşti
să poţi intra în altarul interiorului tău:
Acolo, pe masa tăcerii din tine,
te-aştepta, de mult, Dumnezeu.
Mirosea a cetini, a flori sălbatece şi-a iarbă,
în biserica Naturii.
Prin Bucegi,
La schitul Peşterei Ialomicoarei,
lumânările vecerniei şi liturghia călugărilor
păreau coborîte dintr'o icoană bizantină
dăruită de-un voevod ungro-valah şi doamna sa,
Muntelui Athos.
Mormântul pustnicului
se stropea cu vin şi se'mpărţea grâul,
anafură pusă pe apa Blajinilor
pentru miezul nopţii cu Sânziene şi minuni.
Astăzi când aceste amintiri nu mai există
decât ca nişte tablouri dintr'o expoziţie,
în umbra conştiinţei mele,
cu tine, cred, că toate legendele
s'au retras pe râuri în sus
la munte şi stână, între culmi şi hăuri,
în pădurea de fagi,
lăcaşul fluierelor şi doinei Moldovei de sus.
Pune urechea şi-ascultă murmurul pârâului,
El grăieşte despre nunta
Nărujei, zâna Codrul Cosminului şi-a lui
Dor-împărat,
Făt-Frumos, trunchi crud de alior,
despre împărăţia lor de la izvorul turmelor cu
cerbi şi zimbri
şi al bătrânului vrăjitor, stăpânul cheii poveştilor,
închisă'n racla sfântului Ion cel Nou
din Suceava fraţilor Jderi ai lui Mihail Sadoveanu.
S'ajungi, nu poţi, în lumea fermecată a tainei,
decât prin vis,
Pe-un drum către altarul interiorului tău:

Acolo, pe masa tăcerii din tine,
Te-așteaptă, de mult, ca o lumină mare, Dumnezeu.

1985

ODĂ LUI BADEA CÂRȚAN.
Text pentru o Cantată.

Reînvii în amintirea mea,
păstor transilvănean,
cum treci de vămi, peste hotare,
asemeni sfântului prin șaptele văzduhuri
pictate pe-a legendei sticlă
de meșterul-țăran,
s'aduci bârsanele luminii,
c'așa-i considerat tu, cărțile, o mană
întru slăvita curățenie sufletească a lor tăi.
Izvor s'o faci, fântână
să-și spele mâinile în ea preabunul Dumnezeu.
Pe drumul tău am mers și eu
pân'la Columna lui Traian din Roma
și m'am culcat sub umbra-i seculară,
purtându-o, icoană mai departe'n visurile mele.
Ca un al doilea Apollodor, alt sculptor
s'a inspirat din duhul ei și-a ridicat Coloana fără
de sfârșit.
Pe Via Appia Antica , printre cipreșii'ndoliați,
ca plângătoarele superbului Eschil,
ajungem în orașul Benevent
la Arcul de Triumf al împăratului roman;
de nu îl știi, am vrut acuma să-l cunoști,
De-aici până la Brindisium, vestitul port
unde-a murit Vergil, poetul laureat
reîntorcându-se din Grecia lui Homer,
se'ntinde via lui, Traiana,
un fel de cale pământească-a stelelor, lactee
trasată pe al veacurilor cer.

Am fost și la Constantinopol, tot cu tine,
oraș răsfrânt pe fața Cornului de aur,
un braț al Bosforului și al Mării Marmara,
Largi bulevarde ale soarelui de-amiazi,
chemat de glasul tainic al strămoșilor părinți,
căci mulți sfârșitul l-au găsit pe-aceste țărmuri,
sub umbra minaretelor și-a cupolelor Sofiei Sfinte.
Păstor transilvănean,
te simt venind cu firul apelor,
deci coborînd Carpații
pe urmele sălbăticiunilor din mit
și ale primului voevod
Io, Negru-domnul descălecător,
purtând la pieptu-ți Hronica Românilor, de Gheorghe
Șincai.
Aduci miros de alior nealtoit,
de stână și mioare,
să ardă mirodenii în cădelnițele-aprinse
pentru Veșnicie,
Acolo, în lăcașul sacru cum e catedrala Neamului,
Ea, Țara Românească.
Pierit-ai singur
într'o poiană de sub munte,
având drept martori brazi și stele.
De-atuncia sufletul tău, printre noi durează viu,
ne'mpărtășește ceva din nemurirea baciului moldav
al Mioriței,
Iobagul Horia'n loc de țundră cu o mantie de
purpură regească.
Un nobil valah al valahilor, Badea Cârțan.

1985

LUI ARON COTRUȘ.

Citim Evanghelie, Cartea Lui,
la schimbarea anului,
întru pieirea Leviatanului...

Parcă-l văd suit pe tronul Rarăului,
dirijează de pe înălţimi până în adâncurile hăului,
după tactul sferelor ce'mpodobesc Universul,
Să-i recite, ca pe psalmii din Biblie, Versul,
adunaţi într'o horă gigantă; ţara, neamul, toţi fraţii;
drept alămuri, clopote să bată din catedrale, Carpaţii,
şi murmurul râului să nască armonia viorilor
Cantatei nemuritoare a Eroilor.

Parcă-l văd îngenunchiat pe vârful Retezatului,
Preotul lui Zamolxe sub nimbul sfânt al Muzei,
Binecuvântă pe Horia şi pe atâţia Ioni ai satului
De lângă altarele şi rotonda Sarmisegetuzei.
Vorbele lui strălucesc şi astăzi în noi, ca fulgerele
coasei
tăind lanul de grâu al boerului,
Ele, împreună cu apele limpezi, pe valea Frumoasei
Coboară'ntre Daco-Romani imaculatele tării ale
cerului.

Parcă-l văd ieşind din mormântul depărtatei Americă,
Oglindind prin ochii lui, lumină feerică,
Uriaşul plămădit în lutul credinţelor noastre,
Culmile munţilor Sibiului înrourate, vânăt-albastre.
Arhiereu al robilor, de pe inima făcută masă
împarte fiecăruia un drob de pâne,
Să ne întoarcă, pe drumul dorului, acasă,
La vatra „ Românilor albe de mâne ".

27 Dec. 1986

MAUSOLEUL DELA SOULTZMATT.

Deschizi poarta cioplită'n lemn,
Troiţă aşezată la hotarul
unui sat transilvănean.
Din neguri coboară buciumele,

Cantata stâncilor abise,
Urma Giganţilor Blajini.
Pridvorul îl umple cădelniţi liturgice, mireasma de
iarbă proaspătă
şi flori sălbatece
strivite sub picioarele spălate'n roua ipsosului biblic,
Turma căprioarelor cu iezi la izvoarele luminii.
De aici vezi ridicat, Mausoleul,
asemenea unei catedrale al cărei plafon
îl alcătueşte cerul, majolică de-azur,
şi zidurile, pădurea din jur.
Între pomi se strecoară razele soarelui, albe,
stol de îngeri.
Absida o formează rândul brazilor drepţi
ca cei de pe vârful Carpaţilor.
În ramurile lor adie
singurătatea limpede-a coclaurilor
cu zimbrii moldavi.
În ei trăeşte legenda veacurilor.
Şirurile de cruci ale celor morţi,
ostatecii pământului străin,
par credincioşi îngenunchiaţi pe marmora naosului
citind Domnului din cartea Psalmilor lui David.
Lângă el desluseşti murmurul tainic
al câmpului de la Oituz şi Mărăşeşti,
glasul eroilor, locul apei vii,
-adăpătoarea porumbelului Duhului Sfânt-
cei ce-au scris cu sânge
pagini din Istoria Românilor.
Crucea de pe altar este întruparea
jertfei pusă pe vatra sacră a Patriei.
La capătul aleei, statuia Mamei de O. Han
reprezintă România, ţara dintre râuri şi munţi,
simbolizând în bronzul etern
Monumentul Faptei.
Din peisajul acesta, cântec al Veşniciei,
leagăn de vale şi deal,
poiana spaţiului mioritic,

ciobanul dac sprijinit pe toiagul Siriusului
înflorind fluerul şi naiul cu plânsul unei vecernii
interioare,

îşi reîntâlneşte noaptea,
cărările printre stele,
popasurile de la fântâna luceferilor,
misterul nunţii sale cu nemoartea.
În liniştea mausoleului construit din cer, pădure,
şi brazii înalţi ai Carpaţilor, pe marginea raiului,
auzi cum bate ritmul doinei, inima neamului.
Pelerini porniţi din toate colţurile lumii
arşi de pustietatea exilului,
Dânsei am venit să ne'nchinăm,
Inimii Neamului.

1986

MARTIRIUL SFÂNTULUI SEBASTIAN.

Murit-a Sebastian, sutaşul roman,
ciuruit de săgeţile soldaţilor săi,
dar cum îl reprezintă pictorii din Quattrocento,
sau mai aproape de noi,
misterul sacru al lui D'Annunzio pe muzică de
Claude Debussy,
în timpul supliciului
lumina fericirii mistice,
albă ca un câmp înflorit,
şters-a pe chipul său urmele suferinţei
şi umplutu-i-a cu viziunea cerului, ochii
îndreptaţi spre tronul pe care stă Pantocrator,
sub cupola zenitului,
Iisus Christos, fiul lui Dumnezeu,
Cel ce-a înviat a treia zi după Scripturi.
Aşa se stinge un martir al credinţei.

Peste ani, în patria carpato-dunăreană,

Într'un loc ce pare scăldat în aromele veşniciei,
Valea Piersicilor,
lângă temniţa Jilavei blestemate,
este împuşcat marele comandant al oştilor române
de către trădătorii neamului,
fiindcă soldaţii săi n'au vroit s'o facă,
Tot pentru nestrămutata lui credinţă.
Şi deoarece oamenilor treziţi în josnicia faptei lor
le-a tremurat mâna de nu l-au nimerit mortal,
împăcat cu sine, le ordonă, la fel ca sutaşul roman
soldaţilor săi,
numai că săgeţile erau înlocuite cu gloanţe,
să tragă mai departe până-l vor ucide.
În acel moment, depăşind loviturile trupului,
fiinţa marelui comandant al oştilor române
apărea iluminată de puterea iubirii nemărginite
pentru Ţară;
ea strălucea în privirile care nu mai aparţineau
pământului
ci eternităţii legendare.
Astfel moare un erou
în slujba, până la capăt, a naţiei sale:
Ion Antonescu,
Sfânt Sebastian al Istoriei Românilor.

Vinerea Mare, 1985.

SOLEMNĂ.

Catedrală ridicată în marmora vie a ritmului
orchestrat
de corul instrumentelor, braţele turmei credincioase,
roabele stiharelor cu nestemate
înălţate la Domnul: Rugăciune.
Cantorie albă purtată de îngeri
cădelniţă plină de apa în care
sfântul îşi spală trupul

curat ca ipsosul, imaculat ca neaua piscurilor,
fraged asemenea crinilor Carmelului,
gingaș ca tremurul hulubilor
scuturându-se de praful stelelor.
Armoniile pământești
se contopesc
cu cele cântate în rai de heruvi
pe viori și lire
cioplite în lemnul pomului veșnic,
pururea, pururea'n rod
și dulce ca mierea smochinilor din Galileea.
Forma porții de intrare a paradisului
o are absida cu vitraliile de deasupra altarului,
legate de malul cerului prin firul'naltei ogive.
Glasul oamenilor înșiră mătănii,
mugurii luminilor
în jurul crucii,
Suferința răstignirii,
Bucuria învierii,
Cel mai împlinit drum
pe calea mântuirii.
Trâmbițelele arhanghelilor lui Ioan din Patmos
cuprind veciile:
Misă de Johann Sebastian Bach.

1985

MUREȘUL.

Îmi amintesc de tine
cum ieșeai din defileul munților
sub umbra sălciilor și a copacilor scunzi,
parc'ai fi fost o nemișcată, curată oglindă
în care norii albi ca năframele de borangic
ștergeau de pe fața cerului lacrimile azure,
craterele de rouă rămase după stingerea stelelor.
Mai jos, la șesuri,

stăpâneau liniști grele
stiharele bunului Dumnezeu
desfășurate lângă malurile verzi,
damascuri și covoare
pentru lugerele svelte ale trandafirilor cruzi:
ca niște cădelnițe ierburile sălbatece
fumegau aromele proaspete ale pământului.
Clopotele depărtate aduceau cântecul vecerniilor
nemișcate
dintr'un oraș pierdut sub zările lumii.
Trăiești în mine ca drumul de piatră
ce trece prin naosul unei biserici
al cărui altar este sufletul meu,
Ea, catedrala veșniciei.
Acolo te verși în marea copilăriei din mine
cu toate mirosurile și florile de altădată,
în apele nemărginite ale interiorului și visului
unde se află clădit, bucată cu bucată,
imensul Mausoleu al aducerilor aminte.
Mureș, râu de câmpie,
templu și oracol magic
stăpânit de Sibilele misterelor din străfunduri,
tu porți în pururea ta mândrie,
ca o harfă pe care numai dorul omului știe să cânte,
una din tainele pe veci nedezlegate ale destinului hain.
Mureș, râu de pustă
și de plânsuri și jelire...

1985

ZIUA PENITENȚEI.

Inscripție pe-o bancă ce poartă umbrele îngenunche-
rilor mele în fața unui fel de zid al Plângerii din bise-
rica St. Bonifaciu.

Doamne,
am sămănat pe ogoarele luminii

mai senine ca cerul,
sămânţa nobilei iubiri,
dar în loc de grâu, mlada trupului Tău,
au încolţit numai buruieni,
rodul urii şi al întunecimii.
Oare Prometeu, eroul legendei,
n'a fost eliberat niciodată ?
Oare stă şi astăzi înlănţuit pe stânci,
oferind hrană păsării paradisului,
lacrimi şi fierea-i amară ?
Îmi flagelez sufletul
cu biciul luat din mâna cavalerului
reprezentat pe mormântul unei catedrale gotice,
poate să fie Cavalerul
dintr'un desen al maestrului Albrecht Duerer
întâlnind moartea.
Sufletul meu zdrobit la picioarele stâlpului
poartă pe umeri rănile supliciului, sângerânde,
astfel că nu mai are putere să se scoale şi să meargă
pe urmele lui Iisus Christos săpate în ipsosul
raiului,
către Golgota învierii.
Înaintea altarului împodobit cu aurul biblic de pe
Carmel,
rostesc psalmul fericirii
însoţit de cântecul inimii,
liră cu şapte coarde
din braţele împăratului David.
Fluer cioplit în lemnul măslinului din Grădina
Ghetsimani.

De ce ruga mea,
fumul mirodeniilor aprinse-a potirul cădelniţei
de pe vatra interiorului curat
nu se ridică la Tine,
De ce, Doamne ?

17 Novembrie 1985

ETERNUL UMAN.

Georginei.

Îmi spui că m'am făcut rău;
Oare nu aşa se întâmplă câinelui
când se apropie de tine
având livezi'nflorite'n priviri
şi flămând îţi cere mâncare,
iar tu în loc să-i dai de pomană
îl hârjoneşti şi pe urmă-l loveşti cu piciorul ?
Nu te va aştepta el la colţ
să te sfârtece, omule, fiară haină ?

Sufletul mi-e înrăit
ca al câinelui alungat din poartă'n poartă,
ochii roşii ai căţelei mitice, Hecuba.

Îmi refac rănile morale retras în mine
ca şi'n chilia călugărului de pe insula lui Euthanasius
în tovărăşia nopţii întunecate
a morţilor cei vii,
chemaţi de sângele sacrificat pe-altarul poeziei.
Umbrele lor constituiesc izvorul cu apă curată
la care se adapă turmele singurătăţii,
Zimbrii imaculaţi ai visului. Oare ce-l leagă
pe Homer, fluviu larg înaintând pe şesul orizontal,
în capătul căruia îşi amestecă delta malurile cu cerul,
de Sophokle, coloana templului,
înălţată pe verticală ca să susţie
arhitrava zenitului, element al aceluiaşi cer,
sau de Pindar cântăreţul Olimpiei
cea bogată în statui, palestre şi fântâni oglindind
grădinile laurilor ?
Ce-i leagă pe aceşti cunoscători ai omului şi ai
condiţiei umane
de pesimismul filozofului german Schopenhauer,
gând plecat pe genuni,
Ca Melancolia fecioarei lui Albrecht Duerer,

până la întrebările scrise cu cărările munţilor
pentru incantaţia suişului pur
spre pârtiile luceafărului sub cumpăna luminii,
de voevodul plaiului mioritic, Mihai Eminescu ?
Pe toţi îi leagă
eternul -nu cel femenin cum citim
în finalul din Faust de Goethe că ne suie'n tării-
Ci Eternul uman,
El ne înalţă solidarizându-ne cu stelele şi armoniile lor,
Eternul uman.

1985

MEDITAŢIE
împărtăşită poetului Nicolae Novac.

Ideal,
Cred în sufletul tău
curat ca porumbeii albi
din mozaicurile Ravenei.
Cred în lumina lor,
pulbere aurie cernută prin sitele raiului:
cenuşă'mprăştiată de pe altarul nopţii înstelate
când l-au curăţat cu aripile lor
îngerii,
purtătorii lumânărilor arse pe candelabrele căilor
lactee.

În mâini îmi e inima, un blid de porfir
în care am adunat apa sfinţită de la izvoarele
aflate în grădina cu pomii fragezi şi verzi
a imaculatului Noli me tangere.
Lângă această cristelniţă, gură de fântână,
- Inima mea -
să s'aşeze şi să s'adape
toţi porumbeii mozaicurilor Ravenei.
Pentru întâlnirea şi lauda lor

să cânte
lirele paradisului şi instrumentele
serafilor muzicanţi.
Cantorii îmbogăţind cu minunea stelei Bethleemului
armoniile sferelor divine.
Insula lui Euthanasius
este o catedrală săpată în marmora visului,
cristalul soarelui strecurat prin vitraliile pădurilor
de brazi,
fecioare prelungi, cezaniene,
dansul în cerc al celor trei Graţii,
pe una din tribunele Rotondei sacre, numită Univers.

În ochii tăi apun şi răsar aurorele diafane,
Sfeşnicele liturghiilor de moarte şi înviere.
Prin asceza marei singurătăţi
reuşesc să desfac gândul
de scoarţa sa,
până la esenţa mărgăritarului din miez.
Stau aplecat asupra lucrurilor
ca şi când aş fi atins pragul
oratoriului Thebaidei interioare,
fericirea meditaţiei ultime:

Am ajuns pe drumul de sus unde Dante
l-a văzut pe Dumnezeu.

Ideal,
cred în sufletul tău,
curat ca porumbeii albi
din mozaicurile Ravenei.

1986

SCRISOARE CĂTRE DIOTIMA.

Ritmul visului le-am dăruit, şi rima,
Ca să ţi le pot trimite, Diotima,

Versurile'n alb și aur de mireasă;
Jertfă pe a sufletului masă,
Ţie, dintre muritori cea mai aleasă
Slujitoare a Iubirii, preotească.

În interiorul nostru-i Mantineea,
Drumul rătăcit pe mări din Odiseea
Către ţara'n munţii cerului săpată
Sus pe înălţime, pură, eleată.
Tu ne-arăţi cărarea primilor Centauri
La izvoarele Parnasului, verzi lauri,
Când din dansul tripticonului cu graţii
Se aleg prealuminoase constelaţii.
Fiinţa ta ne'nvaţă meşteşugul, arta
De-a lucra tiparul inimii cu dalta,
Forme să creem, în marmoră statue
Spânzurată'n astre, unde timpul nu e.

Pentru rostul împlinirilor, tu, ştima
Idealului cel veşnic, Diotima.

1986

ORFICĂ.

Poezia îmi dă posibilitatea
să redescopăr edenul de unde-au fost alungaţi
cu săbiile arhanghelilor în flăcări,
cei doi având feţele ascunse în mâini,
pe frescele lui Masaccio din del Carmine'n Florenţa.
Cu ea îmi astâmpăr setea
nostalgiei paradisului pierdut, cum o numeşte
Nichifor Crainic.
În miezul cuvintelor ,
ca'n scoicile adâncului mării
desghioc pe rând
razele aurorelor care nu apun niciodată,

miresmele pomilor tineri
înfloriţi în livezile primăverilor veşnice,
azurul cerului imaculat ca un câmp de irişi
îmbăiat în giulgiuri de rouă,
Umbrele îngerilor căzute pe nisipuri stelare
zdrobite între pietrele Orionului şi Ursei mari,
Fântână unde luceferii dimineţii
Se'mprăştie, lovind oglinda apelor,
în aşchii şi scântei,
din magma cărora se nasc izvoarele nesecate ale
luminilor.
Prin poezie trăesc în puritatea
desăvârşitei asceze a spiritului
curăţit de urmele lutului
în ipsosul lunii, pe albiile raiului.
Cu ea îmi apropiu
altarul eleat din grădina viselor mele.
Oratoriu ceresc împietrit
în marmora idealului alb.
1986

ÎNFRÂNT.

Că sunt aşa de singur am oare vreo vină ?
Căzut asupra vieţii, un răspuns îi cer
Căutând în bezna oarbă firul de lumină
Din pacea ultimelor înălţări la cer.

Nu ştiu greşelile de unde să le'ncep.
Să-mi zic că totul va porni pe altă cale:
Mi-e sufletul de-acum bolnav, limanul sterp
Prădat barbar de furii ca de uragane.

Nu-i ruga şi nici ceasul sfânt să mă ajute.
Rămas la marginea destinului cel drept,
În toate cântecele verii, astăzi mute,
Nu mai găsesc un gând să fie înţelept.

În van încerci s'aduni trecutul risipit

Răstălmăcind în noile moderne Vede,
S'o iau dela'nceput, nu pot. Mi-s obosit
Purtând în mine moartea care nu mai crede.
1976

DEDICAŢIE PE UN VOLUM.

Când îţi dau să-mi citeşti carte,
mă simt de parcă începi să-mi răsfoieşti
filele inimii.
Citindu-le,
pătrunzi pe calea conducătoare, peste abise,
către altarul interiorului meu.
Am pus în aceste rânduri negre,
orânduite pe hârtia albă
ca aurul stelelor pe firmamentul
întunecat al nopţii,
întregul cântec după ale cărui armonii de harfe
s'au desfăşurat gândurile mele:
turme ce pasc iarba luminii.
Cititorule,
te percep atâta de aproape,
stând pe un loc unde nu puteam să intru decât eu singur
să mângâi şi să mă minunez
în faţa nepreţuitelor, ascunse comori ale sufletului.
Azi oferindu-le,
toate simţirile de ieri
redate prin giuvaerul şlefuit în forma cuvântului,
îmi sânt străine:
păsări măiastre urcând spre cerul
care nu-i mai al meu.
Materialul din noi este ca neaua,
aşa că tot ce construieşti în marmora sa divină,
se topeşte la razele soarelui din afară.
Rămân doar umbrele lucrurilor
depărtate de sămânţa viselor
în glastra cărora au încolţit,
Şi izbânda Demiurgului,
Meşter Manole transformat într'un izvor
tămăduitor de răni.
Apa creaţiei, duh fără moarte.

CUPRINSUL.

Predoslovie în graiul cucernic al inimii	7
Discursul muzei	9
Poemul Nastasiei	13
Bibliofilul	15
Poem	16
Domnişoara	17
Loreley	18
Blestem	19
Gobelin de Novembre	20
Interior I	21
Hortensia	22
Cântec pentru libertatea noastră	23
Interior II	24
Melancolie de Albrecht Duerer	25
Ave Maria	26
Catren	27
Poem de dragoste inspirat de cântarea cântărilor	28
Monocordă	29
Recenzii	30
Ritm şi beţie	31
Luminile primăverii	32
Cantilenă	33
Tristeţe de toamnă	34
Declaraţie	35
Septembre	36
Nocturnă	37
Gând intim	38
Sonet alb	39
Simfonie în verde	40
Cântecul facerii	41
Rătăciri	41

Către soartă 42
Cântec din Exil 45
Prometeu modern 46
Lui Octavian Goga 47
Lui Al. Vlahuţă 48
Lacrimile lui Zamolxe 49
Remember 50
Osuarul de pe Mureş 51
Morminte uitate 52
Cipreşii vieţii mele 54
În căutarea timpului pierdut 55
Suvenire 56
Rendez-vous mort 57
Ideal ucis 58
Elegie 59
Un fiu al secolului 60
Ruga unui exilat 61
Mont Saint - Michel 62
Halucinaţii 63
Colocviu prozaic 64
Eminesciană 69
Eminescu la Blaj 70
Pe strada toamnei 71
Spaţiul mioritic 72
Paştele blajinilor 74
Dedicaţie 75
Portretul unui Daco-Roman 76
Radu Gyr, Sfânt Francisc al închisorilor 78
Apoteoza lui Homer orb de Ingres 80
Versuri pentru Dumineca minunilor 81
Poem pe o carte 83
Ctitorie 84
Poarta - biserică 85
Ceahlău, munte sacru 87
Misterul naiului 88
Liniştea muntelui Kogaionon 89
Orfeu 91
În Bucegi 93

Peisaj bucovinean 95
Brâncuşi 96
Legenda cântecului de nai 98
Philemon şi Baucis 100
Lui Ion Sân-Giorgiu 102
Valea piersicilor 103
Miorița 105
Tristeţea înnotătorului de cursă lungă 106
Inscripţie pe o istorie literară 108
Gilles 113
Cântec rilkerian 114
Destinul tragic al omului 115
Alegorie de Octombrie 116
Simfonie minoră 117
Templu jefuit 118
Lied de toamnă 120
Litanie 121
Solilocviu 122
Bachus bolnav de Caravaggio 123
Sculptor în cântece 124
Confesiune tragică 125
Mărturie 126
Amurg clasic 128
Epistolă poetului Al. Gregorian 129
Postscriptum pentru tata 133
Din amintire 135
Mamei 136
Suflet al lui David 138
Dialog ucis 139
Silueta suvenirului mort 141
Icoana mamei 142
Cer înstelat 144
Scrisoare eternităţii 145
Pe urna lui tata Tiberiu 147
Requiem de Verdi 148
Rânduri pe vacanţele destinului 149
Cântec pentru naşterea lui Mihai 153
Inocenţă 154

„ Şi s'au făcut om ” 155
Bubu 156
Prima cercetare 157
Mihai 158
Instinctul iubirii. 159
Cântec nou 160
Remember 161
Eulalie, iubita lui E.A.Poe 164
Din metafizica iubirii 165
Dedicaţie 166
Mărturisire 167
Imn primăverii 168
Ceremonial de taină 169
Diotima 170
Cântecul unei vieţi 171
Drum spre Itaca 172
Canon clasic 173
Despre cele două feţe ale iubirii 174
Cântec vechi de iubire 175
Pygmalion 177
Epitaf pe groapa unui poet 178
Moartea Chimerei 183
Aurora lui Michelangelo 184
Meditaţie 185
Pastel 185
Fantezie nocturnă 186
Medievală 187
Poem iberic 189
Poem de taină şi nemoarte 189
Magia şi reversul ei 190
Parsifal de Wagner 191
Lui Berlioz 192
Berlioziană 193
Muzică de Saint-Saens 194
Mahler 194
Cântec vechi de primăvară 195
Cantilenă 195
Insula lui Euthanasius 196

Imagini deformate 197
Nina 198
Noa-Noa, meleaguri înmiresmate 200
Parnasul 201
Legenda ghioceilor 202
Cheia visului 203
Tătăroaica de Iser 204
Ţara luminii 208
Hellada 209
Imnul pindaric al Olympiei 210
Cântecul harfei lui Orfeu 211
Ideal antic 212
Cântec orfic din Eleusis 214
Charmides pelerinul de la Delfi 214
Oracolul, Gând şi mit. -Triptic spiritual - 215
Telemach şi tatăl său Ulise 216
Olympia 218
De profundis 219
Dorul Iphigeniei 220
Decor mitic 221
Ars poetica 222
Din vechea Eladă 223
Laurul 224
Ceas de meditaţie 225
Dumineca pe insula sfântă 225
Pe Olimp 226
Trepte spre desăvârşire 227
Instrument safic 228
Dogmă 228
Mistras 229
Catharsis 230
Plângătoarele tragediei antice 231
Ritual safic 232
Elegie 233
Ritm şi poezie 234
Arta clasică 234
Testamentul lui Socrate 235
Duhul apelor 236

Ars poetica 237
Pean apocrif despre întoarcerea lui Ulyse 239
Acropole 241
Nike din Samotrake 242
Muntele spiritului pur al lui Vasile Voiculescu 247
Muntele purificării 248
Muntele de alabastru 250
La izvorul inimii 251
Cântec de vecernie 252
Nopţile lui Musset 253
Cartea facerii I 253
Cartea facerii II 255
Cartea facerii III 256
Eonul genetic 257
Taina noii primăveri 258
Ora tainelor 259
Legendă 260
Taina nunţii 261
Simfonie de Brahms 262
Postfaţă la spiritul formelor de Elie Faure 264
Mit şi creaţie 265
Ideea, statuie şi neant. 266
Ospăţul îngerilor 266
Destinul tragic al omului 268
Lira paradisului 269
Spiritualitate 270
Popasuri spirituale 271
Sonetul 275
Eschil 275
Lucian din Samosata 276
Spre Lesbos, insula lui Sappho 276
Casandra în Argos 277
Silueta alabastrelor Nereide 278
Sonetul Desnădejdei lui Orfeu 278
Euphorion 279
Sonetul dorului 279
Pădurea sinucigaşilor. Tablou dantesc. 280
Guido Guinizelli. Erou dantesc 281

Consolatio philosophiae philosophiae 285
Ideea şi statuia ei 285
Vis metafizic 286
Fior metafizic 287
De amicitia 288
Estetică de Hegel 289
Novalis 290
Taina opta a Creaţiei 290
Hyperion 291
Rânduri pe estetica lui Hegel 292
Către mine însumi de Marc Aureliu 294
Rugă de ziua Fecioarei 295
Mielul pascal 299
Buna Vestire 300
Vinerea Patimilor 300
Vinerea Înmormântării 301
Catedrala 303
Lupta Sfântului cu balaurul 304
Noli me tangere 305
În priveghiul postului 306
Pogorîrea de pe cruce 307
Mister ortodox 308
Catolicism 309
Arhitectură biblică 310
Vitraliile Muensterului din Freiburg 311
Mistică 313
Bethsabé 313
Iudith, fecioara iudeilor 314
Cartea lui Tobit 316
Psalm de seară 320
Elea 322
Inscripţie pe catedrala din Anagni 327
Vinci 327
Buna Vestire 328
Fecioară de Quattrocento 329
Chiostro dei morti 330
Fra Angelico 331
Buna Vestire, de Simone Martini 331
333

Levante ligure 334
Concert de Giorgione 334
Ţărm liguric însorit 335
Lui Michelangelo sculptorul 337
Santa Cecilia de Raffaello Sanzio 338
La Fenice 339
Triptic verbanian 340
Secvenţe florentine 343
Mormintele Medicilor de Michelangelo 346
Pieve di Cadore 348
Sfârşit de Septembrie în Dolomiţi 350
Muntele alb 351
Marină 352
Epilog 353
Archaeus, spiritul nemuritor al lui Mihai Eminescu 357
Cântecul poetului 357
Cântecul nemerniciei 358
Cezara 359
Efigie mitică 359
Eichendorff 360
Meditaţii la Tusculum 361
Fluerul lui Avram Iancu 362
Citind Băiatul drumului de Vasile Posteucă 364
Odă lui Badea Cârţan 366
Lui Aron Cotruş 367
Mausoleul dela Soultzmatt 368
Martiriul Sfântului Sebastian 370
Solemnă 371
Mureşul 372
Ziua Penitenţei 373
Eternul uman 375
Meditaţie 376
Scrisoare către Diotima 377
Orfică 378
Înfrânt 379
Dedicaţie pe un volum 380

În volumul „ Cumințenia cerului sau Din singurătățile lui Anaxandros ” Dl. Ovidiu Vuia își publică cele mai semnificative poezii compuse dela vârsta adolescenței până la maturitatea cea mai înțeleaptă.

Faptul că nu a colaborat cu regimul comunist explică de ce astăzi se prezintă cu mai tot ce-a scris o viață întreagă pentru sertare.

În ansamblu ni se relatează pe limbajul tainic al inimii, despre drumul autorului din țara lui de baștină, România, ocupată de Rusia bolșevică, la exilul înstrăinării amarnic și dur. Pe acest itinerar trist impus de opresor, poezia l-a ajutat nu numai să se salveze, dar i-a dăruit fântâna luminii de unde și-a luat puterea să se înalțe, să-și astâmpere setea de cer și puritate. Exerciții unice în asceza spiritului pur !

Parafrazându-l pe creștinul roman Boethius, cartea lui Ovidiu Vuia mai poate fi întitulată drept o „ De Consolatione Poesiae ”.

Cel ce-și va lua timpul să mediteze asupra ei, o să-și dea încăodată seama că prin poezie omul se apropie mai mult de fața bunului Dumnezeu.

EDITURA CORESI
1987